

Informace o regionech, městech a obcích

Praha, prosinec 2007

Kód publikace: 13-2110-07

Č. j.: 1333/2007 - 7106

ROZVOJ VENKOVA VE STŘEDOČESKÉM KRAJI V LETECH 2000 AŽ 2006

Zpracoval:	ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Středočeský kraj
Vedoucí oddělení:	Jana Slavníková
Informační služby:	tel.: 274 054 175, e-mail: infoservisstc@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec:	Mgr. Helena Králová tel.: 274 052 666, e-mail: helena.kralova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu:

www.czso.cz

Statistické údaje o Středočeském kraji naleznete také na internetových stránkách:

www.stredocesky.czso.cz

ISBN 978-80-250-1576-6

© Český statistický úřad, Praha, 2007

ÚVOD

V návaznosti na naplňování strategických cílů Českého statistického úřadu v oblasti regionální statistiky připravujeme další analytické publikace, které se budou podrobněji zabývat problematikou venkova. V letošním roce jde především o vymezení pojmu „venkov“ z nejrůznějších pohledů a také získání sady relevantních statistických ukazatelů, které by dostatečně zobrazovaly postavení venkova a jeho vývoj v jednotlivých krajích České republiky. Proto jsou tyto úvodní studie zpracovány jen v několika krajích, přičemž se připravujeme na zpracování podrobnějších analýz v budoucím období. Předkládaná publikace má tedy spíše metodický (než analytický) charakter. Bude zároveň podkladem pro diskusi odborné veřejnosti k problematice vymezení venkova a také k nalézání dalších ukazatelů, které by mohly tuto problematiku dostatečně popsat, jak z pohledu současného stavu, tak z hlediska vývojových tendencí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku zatím statisticky zcela nepopsanou, zvolili jsme jako základní územní jednotku celý kraj a jeho rozčlenění na město a venkov v šesti různých variantách. Rozčlenění na město a venkov (či městské a venkovské oblasti) jsme provedli na základě charakteristik jednotlivých obcí. Ačkoliv si plně uvědomujeme odlišné charakteristiky, vzhled i funkci venkova v různých částech republiky i jednotlivých krajů (horské oblasti, zázemí měst, úrodné zemědělské regiony), podrobnějším územním členěním venkova se v tomto materiálu zabývat nebudeme, protože by to zřejmě vyžadovalo ještě složitější vymezení venkova. Předpokládáme, že tímto problémem se budeme více zabývat v navazujících studiích.

Pro sledování jednotlivých jevů a rozdílů mezi městem a venkovem jsme pracovali především s údaji za období 2000 – 2006. V některých případech jsme však museli použít výsledky Sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001, protože se jedná o údaje jiným způsobem nezjistitelné, které jsou k dispozici pouze jednou za 10 let.

Při výběru použitých ukazatelů jsme byli omezeni dostupností dat. Jelikož jsme venkovský prostor definovali jako souhrn obcí s určitou charakteristikou, mohly být pro další práci využity pouze údaje dostupné za jednotlivé obce.

Předkládaný materiál si klade za cíl odpovědět na tři základní otázky:

1. Jaká jsou možná vymezení venkova a jakými ukazateli je možno popsat rozdíly mezi venkovem a městem?
2. V jakých navržených variantách vymezení byly zjištěny největší rozdíly mezi venkovem a městem?
3. Které kraje patří do skupiny území s relativně malými/průměrnými/velkými rozdíly mezi venkovem a městem?

Publikace je rozdělena do tří samostatných kapitol. V první kapitole je charakterizována obecná problematika vymezení venkova. Druhá kapitola analyzuje šest různých vymezení venkova a ukazuje rozdíly formou tabulek a kartogramů se stručným analytickým komentářem. Ve třetí kapitole jsme pak vybrali z každé oblasti několik konkrétních ukazatelů a zobrazili postavení venkova v České republice a také v kraji.

Vedle tištěné formy a CD-ROM naleznete naše publikace na internetových stránkách:

www.stredocesky.czso.cz

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat pokud je uveden jejich zdroj s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Rozvoj venkova ve Středočeském kraji v letech 2000 až 2006“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

OBSAH

Úvod.....	3
Seznam tabulek a grafů	6
Seznam kartogramů.....	7
1. Obecné poznatky k vymezení venkova	8
1.1 Teoretické přístupy.....	8
1.2 Vymezení venkova v národních dokumentech	9
1.3 Venkov a dokumenty na regionální úrovni	11
1.4 Charakteristika venkova ve Středočeském kraji	12
2. Charakteristika navržených variant vymezení venkova.....	15
2.1 Varianta 1	18
2.2 Varianta 2	20
2.3 Varianta 3	22
2.4 Varianta 4	24
2.5 Varianta 5	26
2.6 Varianta 6	28
3. Zobrazení variant vymezení venkova ve vybraných ukazatelích	31
3.1 Přirozený přírůstek obyvatelstva.....	32
3.2 Živě narození na 1 000 žen v reprodukčním věku	34
3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním	36
3.4 Průměrný věk obyvatelstva	38
3.5 Index ekonomického zatížení	40
3.6 Dokončené byty	42
3.7 Průměrná obytná plocha dokončeného bytu	44
3.8 Míra ekonomické aktivity	46
3.9 Obsazená pracovní místa.....	48
3.10 Zaměstnaní v zemědělství.....	50
3.11 Míra nezaměstnanosti	52
3.12 Uchazeči o zaměstnání	54
3.13 Mikropodniky.....	56
3.14 Zemědělská půda.....	58
3.15 Lesní pozemky	60
3.16 Zastavěné a ostatní plochy	62
3.17 Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod	64
3.18 Shrnutí	66
4. Závěr.....	69
Tabulková příloha	71
Seznam použité literatury a informačních zdrojů.....	101

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tab. 1.1 Velikostní skupiny obcí podle krajů k 1. 1. 2007	12
Tab. 1.2 Počet obcí a částí obcí ve Středočeském kraji k 1. 1. 2007	13
Tab. 2.0 Varianty venkovského prostoru podle počtu obcí, obyvatelstva a velikosti území	17
Tab. 2.1 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 1	18
Tab. 2.2 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 2	20
Tab. 2.3 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 3	22
Tab. 2.4 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 4	24
Tab. 2.5 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 5	26
Tab. 2.6 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 6	28
Tab. 3.1 Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	33
Tab. 3.2 Živě narození	35
Tab. 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	37
Tab. 3.4 Průměrný věk obyvatelstva k 31. 12. 2006	39
Tab. 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	41
Tab. 3.6 Dokončené byty v letech 2000 až 2006 na 1 000 obyvatel	43
Tab. 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 až 2006	45
Tab. 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	47
Tab. 3.9 Počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	49
Tab. 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)	51
Tab. 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	53
Tab. 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	55
Tab. 3.13 Počet mikropodniků (1 – 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	57
Tab. 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	59
Tab. 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře k 31. 12. 2006	61
Tab. 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	63
Tab. 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	65
Tab. 3.18 Pořadí variant dle hodnot pro venkovské prostory u jednotlivých ukazatelů	68
 Graf 2.1 Počet obcí venkovského prostoru k 1. 1. 2007	 30
Graf 2.2 Počet obyvatel venkovského prostoru k 1. 1. 2007	30
Graf 2.3 Rozloha venkovského prostoru k 1. 1. 2007	30
Graf 3.1 Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	32
Graf 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)	34
Graf 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	36
Graf 3.4 Průměrný věk obyvatelstva k 31. 12. 2006	38
Graf 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	40
Graf 3.6 Dokončené byty v letech 2000 až 2006 na 1 000 obyvatel	42
Graf 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 až 2006	44
Graf 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	46
Graf 3.9 Počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	48
Graf 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)	50
Graf 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	52
Graf 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	54
Graf 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006	56
Graf 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	58
Graf 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře k 31. 12. 2006	60
Graf 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	62
Graf 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	64

SEZNAM KARTOGRAMŮ

Typologie prostorů pro klasifikaci venkovských obcí	11
Česká republika – varianta 1	18
Středočeský kraj – varianta 1	19
Česká republika – varianta 2	20
Středočeský kraj – varianta 2	21
Česká republika – varianta 3	22
Středočeský kraj – varianta 3	23
Česká republika – varianta 4	24
Středočeský kraj – varianta 4	25
Česká republika – varianta 5	26
Středočeský kraj – varianta 5	27
Česká republika – varianta 6	28
Středočeský kraj – varianta 6	29

Zkratky krajů

Kraj	Zkratka	Kód	Kraj	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
Středočeský kraj	STC	CZ020	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Jihočeský kraj	JHC	CZ031	Vysočina	VYS	CZ061
Plzeňský kraj	PLK	CZ032	Jihomoravský kraj	JHM	CZ062
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Ústecký kraj	ULK	CZ042	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Liberecký kraj	LBK	CZ051	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080

1. Obecné poznatky k vymezení venkova

1.1 Teoretické přístupy

Problematicke venkova a jeho vymezení se věnovalo a věnuje mnoho našich i zahraničních autorů a institucí, ať už z důvodů teoreticko-vědeckých, nebo ryze praktických (např. vymezení venkova pro potřeby státní správy a samosprávy za účelem zacílení různých rozvojových programů). Různé přístupy k této problematice nabízejí ekonomové, sociologové, architekti, geografové, urbanisté, statistici i zástupci mnoha dalších vědních oborů. Pohledy na vymezení venkova se také různí s ohledem na odlišné vnímání pojmu venkov v jednotlivých státech a regionech. Mimo to je navíc percepce venkova vysoce individuální a odpovědi na otázku „Co je venkov?“ mohou být velmi subjektivní.

K potížím při vymezování venkova přispívá i překrývání pojmu „venkovský“ region (prostor, území) s pojmy, jako jsou „periferní“ (okrajový, obvodový), „marginální“ (okrajový, mezní) nebo „rurální“ (venkovský, zemědělský, rolnický) region.

Venkov je (na rozdíl od souboru venkovských sídel) kontinuálně vymezený prostor. Obecně se venkovem nazývají oblasti volné nezastavěné krajiny a venkovských osídlení, které lze vymezit jako určitý souhrn venkovských sídel, zemědělských a vodních ploch, lesů, ploch místních komunikací a ostatních ploch nacházejících se v tomto prostoru.

Venkov se obvykle vyznačuje menší hustotou zalidnění, menšími sídly, vyšší zaměstnaností v zemědělství (případně lesnictví, rybolovu a dalších činnostech primárního sektoru), určitým sejetím místních obyvatel s přírodou a krajinou, architektonickým rázem a charakterem zástavby a určitým životním stylem, který se často výrazně liší od městského. Pro venkov je charakteristická menší intenzita sociálně ekonomických kontaktů a menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují. Některé z těchto typických znaků venkova však mohou být v současnosti již značně potlačeny.

Samotná venkovská sídla mohou být také různého charakteru. Můžeme se setkat se samotami, malými osadami, ale i poměrně velkými vesnicemi, které v některých případech mohou stavem obyvatelstva převyšovat i malá města. Speciálním případem jsou obce v zázemí větších měst, u nichž se díky suburbanizačním procesům setkáváme s mnoha znaky, které jsou typické spíše pro město.

Právě s ohledem na to, že venkovské i městské areály se vyznačují množstvím charakteristik, které v mnoha případech nejsou naplněny, je jednoznačné vymezení venkovských a městských sídel či venkovských a městských oblastí problematické. Žádná ostrá hranice, která by jednoznačně oddělovala venkov od města neexistuje. Zejména v hraničních případech je velmi obtížné posoudit, do které kategorie jednotku zařadit.

Velkým problémem pro stanovení hranice mezi městem a venkovem jsou rovněž odlišné struktury venkova dané rozdílným vývojem v minulosti, jinými přírodními i společenskými podmínkami v regionu. Obecně platí, že čím rurálnější oblast, tím větší venkovská sídla jsou.

V zásadě lze tedy konstatovat, že neexistuje jednotná definice pojmu venkov. Jedinou všeobecně uznávanou mezinárodní definicí je vymezení Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj¹ (OECD), které je založeno na podílu obyvatelstva, jež žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel/km², na celkovém počtu obyvatel. Podle této metodiky jsou venkovské oblasti definovány na dvou úrovních. Na úrovni lokální (tj. obce) je venkov definován jakožto sídla s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel/km². Na úrovni regionální pak definice vymezuje regiony

- **převážně venkovské**, kde více než 50 % obyvatel regionu žije ve venkovských obcích
- **významně venkovské**, kde ve venkovských obcích žije 15 – 50 % obyvatel regionu
- **výrazně městské**, kde ve venkovských obcích žije méně než 15 % obyvatel regionu.

Tato definice však nebere v úvahu obyvatelstvo žijící v hustě zalidněných venkovských oblastech a je někdy obtížně aplikovatelná s ohledem na místní (národní) specifika. Je proto užívána spíše jako nástroj mezinárodního srovnání.

Přístupy k vymezení venkova vycházejí většinou z určení kvantitativního nebo kvalitativního ukazatele, případně z kombinace více ukazatelů, na jejichž základě lze pak vymezit venkovské a městské oblasti. Nejčastěji jsou venkov a periferní oblasti vymezovány na základě:

- a) počtu obyvatel obce (problémem jsou administrativní hranice obce; mnohdy se jedná o několik malých venkovských sídel, které však při spojení do jedné obce počtem svých obyvatel přesahují stanovenou hranici)
- b) hustoty zalidnění

¹ Tuto definici používá i Eurostat.

- c) kombinace těchto dvou ukazatelů – počtu obyvatel a hustoty zalidnění obce (viz výše uvedená metodika OECD).
- d) statutu dané obce, dle právních norem příslušného státu²
- e) charakteru a hustoty zástavby a architektonického rázu obce
- f) zohlednění infrastruktury, občanské vybavenosti obce a dostupnosti služeb (z nekomerční sféry např. školství, zdravotnictví, sociální péče, kulturní a sportovní zařízení)
- g) institucionálního vybavení obcí (např. matriční či stavební úřad, pošta)
- h) dopravní dostupnosti nebo vzdálenosti od větších center (dobře dostupné a blízké obce nejsou někdy považovány za venkov, byť mají malý počet obyvatel nebo nízkou hustotu zalidnění)
- i) funkce sídla – zda pro své alespoň nejbližší okolí tvoří mikroregionální centrum
- j) zaměstnanosti v sektorech a odvětvích (např. v zemědělství nebo v primárním sektoru obecně)
- k) vyjížďky a dojížďky do zaměstnání
- l) sociálních vztahů – existence mnohem užších sociálních kontaktů mezi obyvateli sídla na venkově, existence dlouhodobé neformální sociální kontroly a participace
- m) věkového složení obyvatelstva
- n) přirozeného a migračního přírůstku obyvatelstva
- o) vzdělanostní struktury obyvatelstva
- p) míry nezaměstnanosti
- q) intenzity bytové výstavby
- r) podílu přírodních ploch nebo zastavěných ploch na celkové rozloze obce
- s) dalších sociálních, ekonomických, demografických a environmentálních indikátorů
- t) různých kombinací více kritérií

1.2 Vymezení venkova v národních dokumentech

Než přistoupíme k navrženým definicím území venkova v následující kapitole 2, je třeba si připomenout jeho vymezení a pojetí včetně přístupů k tomuto tématu použitých v národních dokumentech.

Rozvoj venkova v České republice je zakotven ve strategickém dokumentu Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 a realizuje se prostřednictvím programového dokumentu Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013.

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází jak z legislativy EU, tak zákonů ČR, mezi něž patří:

- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu

NSPRV je určující pro celé území České republiky a pro vymezení venkova je zde využita metodika OECD – do venkova patří území všech krajů kromě Hl. města Prahy. Dále dokument zmiňuje pojem venkovské obce, za které považuje jednak obce s méně než 2 000 obyvateli (varianta 1 pro vymezení venkova v této publikaci) a další blíže nespecifikované pojetí.

² V ČR je dle zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, městem obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Existuje však mnoho měst i s mnohem nižším počtem obyvatel, která statut města získala v minulosti. Podle současného zákona o obcích mohou o statut města navíc požádat obce, které byly městem před datem 17. května 1954 bez ohledu na počet obyvatel. Zákon dále definuje pojem městys. Obce s tímto statutem lze těžko jednoznačně definovat jako venkovské nebo městské, svým významem se řadí mezi tyto dvě kategorie.

Cílem NSPRV je rozvoj venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení vlivů intenzivního zemědělského hospodaření.

Pro období 2007 – 2013 budou fungovat v oblasti zemědělství a venkova dva fondy EU:

- Evropský zemědělský garanční fond (EAGF)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova a zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Územní působnost je pro celé území České republiky. V programu je zmiňováno, že pro klasifikaci venkovských regionů používá EU metodiku OECD (viz kapitola 1.1). Program dále pracuje s vymezením venkovského prostoru ČR na příměstský, mezilehlý a odlehlý prostor.

Propojení aspektů odvětvových hledisek s územními je cílem regionální politiky obsažené ve **Strategii regionálního rozvoje České republiky**, která vychází ze Strategie hospodářského růstu ČR jako základního vládního dokumentu na období 2007 – 2013. V podmínkách ČR se regionální politika uplatňuje z úrovně EU vůči vybraným regionům NUTS 2, z úrovně ČR vůči vybraným státem podporovaným regionům (§4 zákona 248/2000 Sb.) a z úrovně krajů vůči vybraným regionům. Základními úrovněmi v regionálním rozvoji jsou zde:

- regiony soudržnosti (NUTS 2),
- kraje (NUTS 3) – vyšší územní samosprávné celky,
- okresy – regionální jednotky pro stanovení regionů se soustředěnou podporou státu,
- správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP),
- obce – obecní a městské úřady.

Vymezení venkova ani zde není jednoznačně stanoveno, zmiňuje se zde statistická hranice pro vymezení (obce do 2 000 obyvatel – viz varianta 1 kap. 2) a metodika OECD. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR doplňuje tyto dvě kategorie ve Strategii regionálního rozvoje ČR o typologii **podle polohy** venkovských obcí a vymezuje tři typy venkovských oblastí:

- **příměstský venkov** – venkovské oblasti v zázemí velkých měst, jsou ovlivněny převážně suburbanizací a zaznamenávají výrazný nárůst své populace,
- **mezilehlý venkov** – průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center, ale s dobrým dopravním spojením, ve kterých se nachází rekreační potenciál pro zázemí městských oblastí,
- **odlehlý venkov** – periferní venkovské oblasti, jsou řídko obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí.

Program rozvoje venkova tyto kategorie blíže nespecifikuje a pouze **konstatuje současnou neexistenci jednoznačně přijatého vymezení venkovského prostoru**. Uvádí se, že je nutné využít pro jejich identifikaci územní jednotku nižší než jsou kraje nebo okresy nebo i správní obvody obcí s rozšířenou působností nebo obcí s pověřeným obecním úřadem. Za nejvhodnější podrobnější úroveň se zvažují malé subregionální jednotky (cca 1 000 – 3 000 obyvatel), které představují obec se základní vybaveností (škola, pošta, zdravotní středisko) a její nejbližší spádové území. Pomocí takto definovaných jednotek lze vymezit souvislejší území tří typů:

- za příměstský venkov lze považovat venkovské obce v rámci městských aglomerací, resp. úzce vymezených urbanizovaných území (s více než 50 000 obyvateli),
- odlehlý venkov zahrnuje zejména tzv. periferijní území, tj. území s nepříznivými sociálně – ekonomickými charakteristikami obyvatelstva a osídlení,
- mezilehlý prostor pak zahrnuje zbývající území ČR.

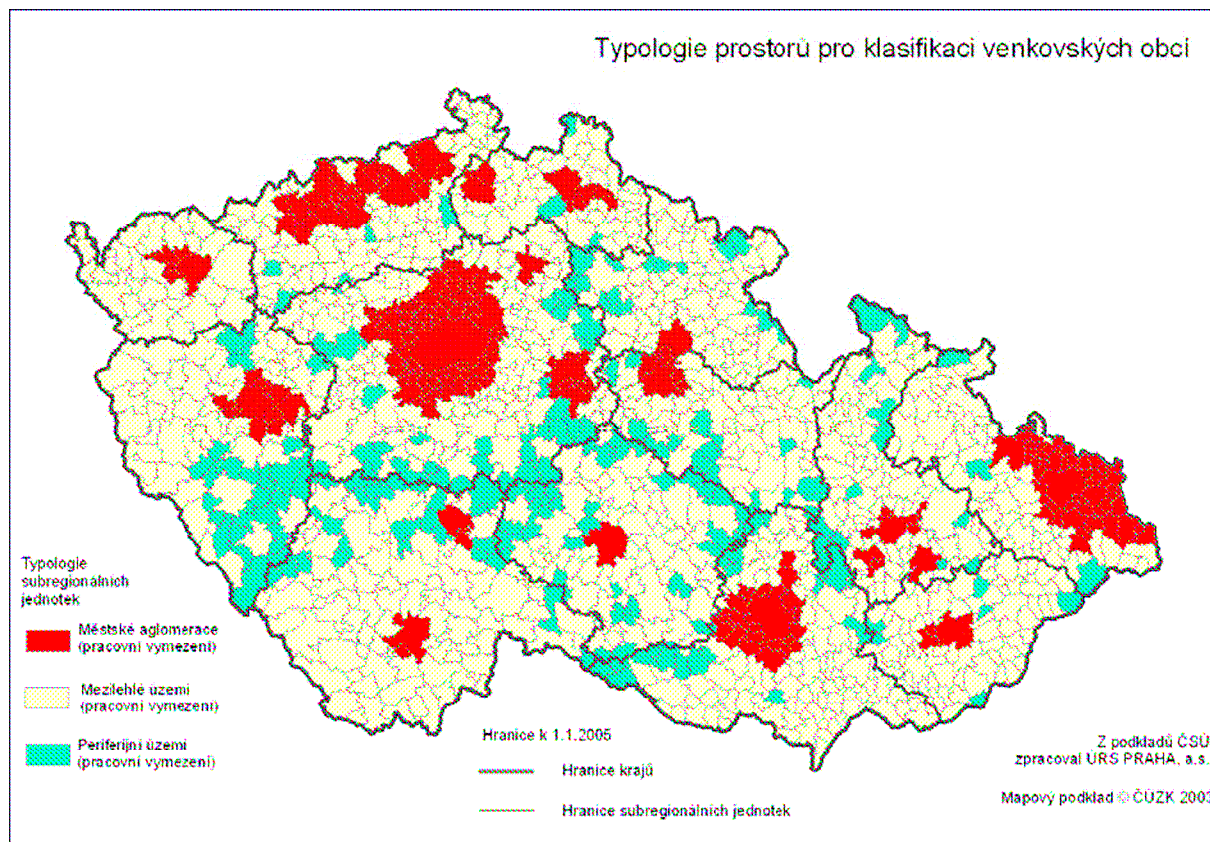
Dokument dále zmiňuje, že městské aglomerace a periferijní území byly vymezeny v minulosti a v současné době probíhá jejich aktualizace. V mapce (viz následující strana) pak uvádí první pracovní podobu těchto vymezení.

Dokument Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 obsahuje na konci povinné **Ex ante hodnocení**, v němž zpracovatelé mimo jiné zmiňují velmi podrobnou analýzu hospodářské a sociální situace, stavu životního prostředí i potenciálu pro rozvoj, jejímž základem byly rozsáhlé statistické informace Eurostatu, Českého statistického úřadu, FADN, Ministerstva zemědělství (MZe), Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky (VÚZE) a další šetření. Připomínají, že z hlediska metodického by bylo užitečné **pro vymezení venkovského prostoru prezentovat vliv dvojího vymezení venkovských obcí** podle dvou kritérií – počtu obyvatel a hustoty obyvatel na km². Podle prvního kritéria se za venkovskou obec považuje obec, kde počet obyvatel je nižší než 2 000 obyvatel, a podle druhého kritéria obec, kde hustota

obyvatel je menší než 150 obyvatel na km² (tato definice vychází z metodiky OECD). Dvourozměrné rozdělení četností obcí podle těchto kritérií dává informaci o počtu obcí splňujících obě kritéria a navrhuje, aby tyto obce byly zahrnuty do venkovských obcí s možností využívat programy rozvoje venkova.

Typologie prostorů pro klasifikaci venkovských obcí

(Zdroj: Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, MZe ČR, Praha, květen 2007 – mapa č. 5)

Autoři publikace **Rozvoj venkova ve Středočeském kraji v letech 2000 až 2006** se snaží přispět k této diskusi předkládaným materiálem, kde je venkovský prostor vymezen pomocí šesti variant, jejichž srovnání a zjištěné výsledky jsou obsahem kapitoly 2 a 3.

Tématu venkova se dotýká i problematika **územního plánování**, která úzce souvisí s cíli regionální politiky a liší se pouze používanými nástroji, kterými jsou nástroje iniciační pro regionální politiku (dotace, podpory ve formě daňových úlev) a nástroje regulační, které převládají u územního plánování. Nový zákon o územním plánování zavedl novou kategorii **územně analytické podklady** (ÚAP) pro celé území ČR podle území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Jejich výstupem budou jednak rozborů podmínek území pro udržitelný rozvoj a jednak souhrn problémů území k řešení.

1.3 Venkov a dokumenty na regionální úrovni

Programové dokumenty na úrovni regionů soudržnosti ČR tvoří sedm **Regionálních operačních programů** (ROP). Globální cíl ROP se zaměřuje na urychlení rozvoje regionů ČR. Specifické cíle ROP se již dotýkají priorit menších měst a venkova, např. podpora místních produktů, zvyšování hodnoty přírodního dědictví, cestovní ruch a zvyšování atraktivity území, podpora drobného zemědělského podnikání, ochrana rázu krajiny a další.

Pro Středočeský kraj je to **Regionální operační program pro region soudržnosti Střední Čechy** (dále jen ROP NUTS 2 Střední Čechy), schválený v závěru letošního roku. Představuje hlavní programový dokument určující priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013. ROP NUTS 2 Střední Čechy definuje 4 prioritní osy, které jsou dále členěny do 11 oblastí podpory. Rozvoj venkova je jednou z oblastí podpory v rámci prioritní osy č. 3 – Integrovaný rozvoj území. Dle Prováděcího dokumentu ROP NUTS 2 Střední Čechy je podpora z této oblasti určena na projekty realizované na území regionu NUTS 2 Střední Čechy v obcích s počtem obyvatel mezi 500 až 5000 obyvateli, případně menších pokud dopad projektu realizovaného v obci do 500 obyvatel prokazatelně přesahuje území této obce, tj. má větší než místní význam.

Při zpracování ROP se čerpalo z platných strategických a programových materiálů kraje, jako jsou Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje a další sektorové či průřezové koncepční materiály.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRUOSK) představuje strategický materiál, který byl schválen Zastupitelstvem Středočeského kraje 18. 9. 2006, a řeší komplexním způsobem rozvoj regionu v období 2007 – 2013. Jedním ze samostatných okruhů je Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství. V rámci této oblasti jsou stanoveny následující strategické cíle (C.1 až C.5):

- Vyvážený rozvoj sídel
- Rozvoj zemědělství a lesnictví
- Pracovní příležitosti na venkově
- Služby na venkově
- Kulturní a společenský život na venkově

Středočeský kraj má vlastní dotační program s názvem **Program obnovy venkova**, ze kterého je rozvoj venkova podporován. Program obnovy venkova je programem v samostatné působnosti Středočeského kraje. V rámci dotačních titulů 1 a 3 může o podporu žádat obec do 2 000 obyvatel. V rámci dotačního titulu 2 mohou žádat svazky obcí, do nichž se za různými účely obce sdružují. Možnost zapojit se mají všechny obce kraje.

Z dalších dokumentů Středočeského kraje, které se týkají venkova, jmenujme alespoň Koncepti ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016 (schválena usnesením Zastupitelstva kraje dne 24. 4. 2006), Hodnocení stavu a vývoje kvantitativní ochrany zemědělské půdy ve Středočeském kraji a Program rozvoje lesního hospodářství Středočeského kraje do roku 2030.

1.4 Charakteristika venkova ve Středočeském kraji

V této kapitole bychom se chtěli věnovat částečně základním charakteristikám venkova ve Středočeském kraji, ale také nastínění způsobu zpracování navazující publikace, která má zohlednit reakce na tento pilotní projekt. Předkládaná pilotní publikace má za cíl především zmapovat současnou situaci a nalézt možnosti přístupů pro hodnocení aktuálního rozvoje venkova. Jejím cílem tedy není poskytnout uživatelům konkrétní závěry o rozvoji středočeského venkova, ale spíše navrhnout náměty pro další práci na tomto tématu.

Středočeský kraj se vyznačuje velkým podílem venkovských oblastí na území kraje. Jak ukazuje kapitola 2, na venkově žije až padesát procent obyvatel kraje. Rozvoj venkova je tedy jedním z klíčových témat, které se bezprostředně dotýká velké části populace kraje. Venkovu a s ním bezprostředně spojenému zemědělství je věnována i značná podpora ze strany Evropské unie (viz předchozí kapitoly 1.2 a 1.3).

Z těchto důvodů vidíme nutnost porozumět současnému venkovu, jeho stavu i vývoji. Měli bychom se pokusit nalézt možné směry jeho rozvoje, na jaké funkce by se mohl v budoucnu zaměřit, aby to přinášelo přínos nejen samotnému venkovu, ale regionu jako celku.

Tab. 1.1 Velikostní skupiny obcí podle krajů k 1. 1. 2007

	počet obcí celkem	v tom s počtem obyvatel						struktura obcí dle počtu obyvatel v %					
		do 499	500 - 999	1000 - 1999	2000 - 2999	3000 - 4999	5000 a více	do 499	500 - 999	1000 - 1999	2000 - 2999	3000 - 4999	5000 a více
Česká republika	6249	3610	1307	685	211	164	272	57,8	20,9	11,0	3,4	2,6	4,4
Hl. m. Praha	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	100,0
Středočeský	1146	689	259	110	26	24	38	60,1	22,6	9,6	2,3	2,1	3,3
Jihočeský	623	446	78	49	17	13	20	71,6	12,5	7,9	2,7	2,1	3,2
Plzeňský	501	338	77	44	16	12	14	67,5	15,4	8,8	3,2	2,4	2,8
Karlovarský	132	56	33	17	7	6	13	42,4	25,0	12,9	5,3	4,5	9,8
Ústecký	354	186	79	36	17	10	26	52,5	22,3	10,2	4,8	2,8	7,3
Liberecký	215	99	59	26	8	8	15	46,0	27,4	12,1	3,7	3,7	7,0
Královéhradecký	448	285	87	33	13	8	22	63,6	19,4	7,4	2,9	1,8	4,9
Pardubický	451	289	88	41	6	10	17	64,1	19,5	9,1	1,3	2,2	3,8
Vysočina	704	547	92	34	5	8	18	77,7	13,1	4,8	0,7	1,1	2,6
Jihomoravský	673	318	179	96	35	23	22	47,3	26,6	14,3	5,2	3,4	3,3
Olomoucký	398	178	100	75	21	11	13	44,7	25,1	18,8	5,3	2,8	3,3
Zlínský	304	104	99	49	23	9	20	34,2	32,6	16,1	7,6	3,0	6,6
Moravskoslezský	299	75	77	75	17	22	33	25,1	25,8	25,1	5,7	7,4	11,0

Výše uvedená tabulka srovnává počty obcí dle velikostních kategorií v jednotlivých krajích. Velikostní kategorie byly vybrány tak, aby odpovídaly velikostním hranicím, ve kterých vymezujeme hranice mezi venkovským a městským prostorem. Obce nad 5 000 obyvatel již jsou bezpochyby městem. Naopak obce do 499 obyvatel v naprosté většině případů odpovídají všem definicím venkovské obce. Nejproblémovější situace pro začlenění do kategorie městského prostoru či venkovského prostoru nastává u obcí ve velikostní kategorii 1 000 – 3 000 obyvatel.

Středočeský kraj, zejména jeho jižní část se také vyznačuje velice rozdrobenou sídelní strukturou. Je zde hustá síť malých sídel, často nepříliš od sebe vzdálených. O rozdrobenosti sídelní struktury svědčí obrovské množství částí obcí, které byly původně oddělenými místními částmi (sídly). Tyto části buď dosud samostatně existují, nebo v dalším vývoji mohly urbanisticky srůst s jinou částí (městské části). Ve Středočeském kraji bylo k 1. 1. 2007 celkem 2 787 částí obcí. Pokud budeme uvažovat pouze obce do 2 000 obyvatel, kde předpokládáme, že se nejedná o městské části, ale o samostatná, nesrostlá sídla, je v těchto obcích do 2 000 obyvatel téměř 2 300 částí obcí.

Tab. 1.2 Počet obcí a částí obcí ve Středočeském kraji k 1. 1. 2007

	počet obcí	počet částí obcí
celkem	1 146	2 787
z toho obce do 2000 obyvatel	1 058	2 298

Vzhledem k velké rozloze Středočeského kraje a odlišným přírodním i socioekonomickým podmínkám je zřejmé, že v různých částech kraje se bude charakter venkovských oblastí lišit. Na současnou podobu a funkci venkova mají vliv jak dlouhodobý historický vývoj, tak i aktuální podmínky a vazby na okolní území. Na základě historických, sociálních, ekonomických a fyzickogeografických kritérií je možné ve Středočeském kraji rozlišit tři základní typy venkovského prostoru³:

1. Zemědělské oblasti, též bohaté zemědělské oblasti

Jedná se o venkovský prostor se stabilizovanou a intenzivní zemědělskou výrobou. Nachází se v úrodných oblastech Polabí, tedy v severní části Středočeského kraje. V současné době i přes celkovou ztrátu významu zemědělské výroby jako celku se v této oblasti daří zemědělské výrobě relativně dobře a nedochází k významnějšímu opouštění zemědělské půdy. Jednotlivá sídla díky tomu, že vždy v minulosti byla větší, v současnosti jsou rovněž větší a vždy byla spíše bohatší, mají nyní velmi dobře vyvinutou síť technické i dopravní infrastruktury. Díky blízkosti větších měst mají obce i relativně dobře vybavenou síť veřejné dopravy.

2. Přírodně-rekreační oblasti, též vnitřní periferie

Jedná se o tradiční venkovskou oblast ve středních a vyšších polohách. Zahrnuje jihovýchodní část kraje od Rakovníka, přes Příbramsko, Benešovsko až na území okresu Kutná Hora. Horší podmínky pro zemědělskou výrobu vedly k tomu, že zde vznikalo velké množství malých sídel, která jsou relativně blízko sebe a navazují jedno na druhé. Protože se jedná ve velké míře o velmi malá sídla, je zde vybavenost občanským vybavením i technickou infrastrukturou na poměrně nízké úrovni. Pracovní příležitosti pro obyvatele byly především v bývalých okresních městech, takže je tato oblast charakteristická vysokou vyjížděnou za prací. Zemědělství v této oblasti se začíná specializovat na méně intenzivní využívání. Velice důležitou funkcí těchto prostor je funkce rekreační, neboť velká část venkovských domů byla přeměněna na chalupy. Rovněž příjemná kopcovitá krajina s lesy podporuje význam rekreační funkce území.

3. Suburbánní zóna, zázemí Prahy výrazně ovlivněné městem

Oblasti v zázemí Prahy se vyznačují intenzivní bytovou výstavbou, převážně rodinných domů. Nové domy již nemají charakter venkovského domu, ale jedná se o městské stavby obytných vil bez hospodářského zázemí. Lidé, kteří se sem stěhují převážně z Prahy za lepším životním prostředím, žijí již městským stylem života. Významné je rovněž napojení až závislost na hlavním městě. Lidé do Prahy jezdí za prací, službami i za zábavou. Venkovské prostory jim často slouží pouze jako „noclehárna“. V lokalitách se postupně prosazuje městský způsob života, původní zemědělské funkce se vytrácejí. Venkovské suburbánní oblasti se intenzivně propojují na městské struktury včetně napojení na městské sítě technické infrastruktury a městskou veřejnou dopravu.

Na základě výše uvedeného popisu jsme se pokusili navrhnout ukazatele, na jejichž podkladě by bylo možné provést rozřazení obcí do jednotlivých typů venkovského prostoru. Pro zařazení konkrétní obce je nutné využít kombinace těchto ukazatelů. Při výběru ukazatelů jsme však omezeni okruhem dat dostupných za jednotlivé obce.

³ Zpracováno za využití textu R. Perlín: Venkov, typologie venkovského prostoru, 1998

Ukazatele, které danou skupinu odlišují od zbývajících typů venkova:

Add 1 – bohaté zemědělské oblasti:

- podíl orné půdy na zemědělské půdě
- zaměstnanost v primárním sektoru
- nadmořská výška
- bonita zemědělské půdy vyjádřená úřední cenou zem.půdy

Add 2 – přírodně-rekreační oblasti:

- podíl lesních ploch
- nadmořská výška
- počet chalup vyčleněných z bytového fondu (dostupné pouze ze SLDB 1991)
- objekty 2. bydlení na 100 trvale obydlených domů (dostupné pouze ze SLDB 1991)
- potenciál cestovního ruchu – přírodní subsystém
- potenciál rekreační plochy (součet ploch rekreačně využitelných na území katastru obce)

Add 3 – suburbánní zóna:

- relativní migrační přírůstek
- počet dokončených bytů
- počet dokončených bytů na 1000 obyvatel středního stavu
- vzdálenost od centra Prahy

Jednotlivé typy venkova mají vcelku jasně definované charakteristické rysy odlišující je od ostatního venkovského prostoru. Je možné vcelku jasně vymezit typické znaky jednotlivých typů, avšak je mnohem obtížnější vymezit přesnou hranici každého typu. V hraničních oblastech dochází vždy ke stírání jednotlivých znaků a postupnému přechodu do další skupiny charakteristických rysů druhého typu. Hranici je nutné chápat pouze jako jakýsi přechodný a nezřetelný prostor. Z tohoto důvodu bude velmi obtížné určit hranice těchto oblastí a jejich vymezení bude víceméně intuitivní, na základě zkušeností a znalostí území.

Přivítáme i další návrhy na možné způsoby vymezení, případně další ukazatele, které by bylo možné použít pro charakteristiku typů venkova a jejich vymezení.

Dalším způsobem, jak rozlišit různé části kraje a tedy i různé typy venkova, je využít současného administrativního dělení na okresy. Ačkoliv je zřejmé, že hranice typů venkova nejsou shodné s hranicemi okresů, umožňuje to alespoň členění kraje na menší územní celky a tedy rozlišení charakteru venkova v různých částech kraje. Využití jednotek okresů taktéž přináší nezanedbatelný přínos v možnosti využití dalších ukazatelů pro hodnocení venkovských prostor. Některé údaje jsou v současné době dostupné pouze za větší územní celky než jsou obce a těmi jsou často právě okresy. Takto bychom mohli využít například údaje ze zemědělství či lesnictví, tedy sektorů typických pro venkovský prostor.

2. Charakteristika navržených variant vymezení venkova

Pro účely této pilotní publikace bylo zvoleno šest způsobů vymezení venkovského prostoru, přičemž je na čtenáři, aby sám posoudil, která z těchto variant mu nejvíce vyhovuje. Autoři publikace si plně uvědomují, že žádná z těchto variant není ideální a každá varianta má svá negativa. Jednotlivé varianty jsou spíše příspěvkem do diskuse na téma vymezení venkovského prostoru než ambicí najít jediný správný způsob řešení této problematiky. Uvědomujeme si, že existují i jiné možnosti vymezení venkova, proto jsme otevřeni i dalším návrhům. Jedna či dvě verze, které budou mít nejvíce podpory v očekávané diskusi na téma vymezení venkova ve Středočeském kraji, budou podrobněji rozpracovány v následné analýze a publikaci, která by měla být zpracována v průběhu roku 2008 a vydána v 1. čtvrtletí roku 2009.

Zde použité **vymezení bylo provedeno na úrovni obcí**. Všechny varianty vycházejí z územní struktury k 1. 1. 2007. Rovněž údaje o počtu obyvatel, rozloze a statutu obcí použitých pro vymezení venkova jsou vztaženy k 1. 1. 2007. Jednotlivé varianty byly definovány následovně:

1. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel⁴

Tato varianta zohledňuje pouze velikost obce. Není brán zřetel na hustotu zalidnění, charakter zástavby, na statut obce dle zákona o obcích ani jiné charakteristiky či ukazatele. Výhodou je jednoduchost a jednoznačnost tohoto výběru. Nevýhodou je, že takto zvolená hranice je umělá a nemusí vždy odpovídat realitě. Jsme si plně vědomi i ostrosti hranice, kdy obec s 1 999 obyvateli je zařazena mezi venkovské a obec s 2 000 obyvateli již do městských prostor. Hranice 2 000 obyvatel v obci byla zvolena pro to, že tato hranice je v České republice nejčastěji používaná a je v českých podmínkách vcelku tradiční.

2. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel které mají hustotu zalidnění menší než 100 obyvatel/km²

Druhá varianta využívá kombinace dvou ukazatelů a tím více specifikuje podmínky pro výběr obcí, které lze považovat za venkov. Obce s 999 a méně obyvateli jsou jistě venkovské. Vedle toho obce se 3 000 a více obyvateli již všechny řadíme do měst. Podmínkami uvedenými v popisu varianty řešíme zařazení nejproblémovějších, hraničních obcí, tedy těch s velikostí 1 000 až 2 999 obyvatel. Díky podmínce hustoty jsou do venkovského prostoru vybrány pouze řidce osídlené obce. Tím ze souboru městských prostor vyloučíme obce, které vznikly sloučením několika malých venkovských sídel, takže by počtem obyvatel přesáhly hranici, ale ve skutečnosti se jedná o nespojitě venkovské osídlení, tedy venkov. Dolní hranice stavu obyvatel obce (1 000) naopak zaručuje, že do výběru jsou zahrnuty i malé (jistě venkovské) obce s malou katastrální výměrou, díky níž by se bez tohoto omezení zařadily dle své hustoty zalidnění do měst.

3. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km²

Třetí varianta vychází ze stejné metodiky výběru jako varianta předchozí, tj. druhá. Jediným rozdílem je, že byla pozměněna vstupní podmínka hustoty zalidnění u obcí ve velikostní skupině 1 000 až 2 999 obyvatel z předchozích 100 obyvatel/km² na 150 obyvatel/km².

4. Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nemají statut města⁵

Toto vymezení se striktně drží platných právních norem České republiky a jako venkovský prostor vymezuje všechny obce s obecním úřadem. Do této kategorie byly navíc zahrnuty všechny obce s úřadem městyse a vojenské újezdy. Městský prostor pak tvoří ty obce, které stát jako města definuje a mají právo používat městská práva a městský znak. Toto označení propůjčuje městům předseda Poslanecké sněmovny a nemá žádný administrativní nebo jiný význam. Jeho jediný význam je prestižní. Nevýhodou tohoto vymezení je skutečnost, že v současnosti o statut města mohou požádat nejen všechny obce nad 3000 obyvatel, ale také obce, které v minulosti (před 17. květnem 1954) titul město vlastnily, bez ohledu na aktuální velikost a význam obce. V současnosti je tak nejmenším městem Loučná pod Klínovcem v okrese Chomutov, kde k 1.1.2007 žilo 93 obyvatel. Nejmenšími městy ve Středočeském kraji k 1.1.2007⁶ byly Hostomice (okres Beroun) s 1479 obyvateli a Mšeno (okres Mělník) s 1480 obyvateli.

⁴ Jako venkovské jsou zařazeny obce do 1999 obyvatel, od 2000 jsou obce zařazeny mezi městské. V názvu uvedená mez „do 2000 obyvatel“ je použita pro zjednodušení a zpřehlednění v dalším textu. Přesněji by měl název znít „do 1999 obyvatel“, jelikož si však uvědomujeme zhoršení přehlednosti při používání v dalším textu, přiklonili jsme se k uvádění tohoto názvu. Obdobně i u dalších názvů variant vymezení.

⁵ Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ K 23. 1. 2007 získal statut města Liběchov v okrese Mělník, kde k 1. 1. 2007 žilo 982 obyvatel. K 30. 1. 2007 získaly statut města Pyšely v okrese Benešov, kde k 1. 1. 2007 žilo 1 364 obyvatel. K 12. 4. 2007 získal statut města Trhový Štěpánov, kde k 1. 1. 2007 žilo 1 300 obyvatel.

5. Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a nemají statut hlavního města⁷

Pátá varianta vychází z hierarchie správní struktury státu. Předpokladem pro toto vymezení je skutečnost, že obce s pověřeným obecním úřadem (POU) jsou vždy jádrová sídla určitého mikroregionu, která nelze považovat za venkov. Podmínka výběru je s ohledem na velikost, výjimečnost a význam Prahy doplněna o tento sídelní celek, který není obcí s pověřeným obecním úřadem.

6. Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel mimo obcí v zázemí krajských měst

Tato metoda regionalizace venkova vychází z předpokladu, že venkovem nejsou jednak obce nad 2 000 obyvatel (stejně jako u první varianty), a dále z předpokladu, že sídla v zázemí velkých měst nelze taktéž považovat za venkovská. Od venkovských sídel se liší zejména způsobem života obyvatel, intenzivními vazbami s městem, přímým napojením na městské struktury (dopravní dostupnost města), možnostmi každodenního využívání služeb ve městě apod. Zatímco podmínka velikosti jednoznačně platí pro celé území státu, druhá podmínka – definování zázemí – je specifikovaná s ohledem na velikost měst, v jejichž zázemí obce leží. Expertní metodou byly stanoveny hraniční silniční vzdálenosti, v jejichž dosahu jsou obce ještě považovány za sídla ležící v příměstské zóně a nikoliv za venkov. Vzdálenosti byly určovány od sídla krajských úřadů. V případě Středočeského kraje se jedná o obce v zázemí Hlavního města Prahy.

Seznam krajských měst, hraniční silniční vzdálenosti a počet obcí v příměstských zónách (varianta 6)^{*)}

Město	Vzdálenost (km)	Počet obcí		Město	Vzdálenost (km)	Počet obcí
Praha	30	160		Hradec Králové	10	8
Brno	20	58		Pardubice	10	27
Ostrava	20	46		Olomouc	10	17
Plzeň	20	71		Zlín	10	4
České Budějovice	10	30		Jihlava	10	18
Ústí nad Labem	10	8		Karlovy Vary	10	10
Liberec	10	5				

^{*)} Počty obcí jsou včetně krajských měst (jader jednotlivých zón)

Pro jednotlivé varianty byly zpracovány kartogramy a tabulky se základními ukazateli zalidnění v kraji i celé České republice, které zobrazují, jak se hodnoty těchto charakteristik mění s ohledem na různá vymezení venkovského prostoru.

Pokud budeme vycházet z námi navržených variant, žije v **České republice** na venkově zhruba 2,4 až 3,5 milionu obyvatel, což je něco mezi 23,7 a 34,3 % celkové populace. Venkovský prostor však zabírá přibližně 70,5 až 80,6 % celkové plochy České republiky a počet venkovských obcí dosahuje 83,7 až 93,8 % z celkového počtu obcí. Co se týče jednotlivých variant, nejvyšší počet obyvatel byl do oblastí venkova zařazen v 5. variantě (3 523,5 tis. obyvatel) a nejnižší ve 2. variantě (2 442,5 tis. obyvatel). Nejvyšší výměru venkovského prostoru a počet obcí v něm vykazuje 5. varianta (6 353 tis. ha a 5 860 obcí); naproti tomu do 6. varianty bylo zařazeno pouze 5 233 obcí s celkovou výměrou 5 563 tis. ha.

Ve Středočeském kraji dle jednotlivých variant vymezení žije na venkově 411 311 obyvatel (6. varianta) až 605 454 obyvatel (5. varianta), což představuje něco mezi 35,0 a 51,5 % obyvatel kraje. Podíl venkovského obyvatelstva je tedy o 11 až 18 procentních bodů vyšší než je celostátní průměr. Výměra takto vymezeného venkova je 839 185 ha (6. varianta) až 963 330 ha (5. varianta), což odpovídá 76,2 až 87,5 % celkové plochy kraje. Středočeský kraj tak dosahuje rozlohy venkovského prostoru o 5,4 až 9 procentních bodů vyšších než v celé republice. Z celkového počtu 1 146 obcí jich lze 922 (6. varianta) až 1 091 (5. varianta) považovat za venkovské. Podíl venkovských obcí je tedy 80,5 až 95,2 %. Dle vymezení v první až páté variantě je podíl venkovských obcí ve Středočeském kraji o něco málo (o 1 – 3 procentní body) vyšší než je jejich podíl v celém Česku, podle vymezení v šesté variantě se ve Středočeském kraji nachází naopak o 3,3 procentní body méně venkovských obcí.

Ve Středočeském kraji bylo při vymezení venkova dosaženo minim a maxim téměř u stejných variant jako v případě celé České republiky. Jediným rozdílem je počet obyvatel, který v případě České republiky byl ve druhé variantě o málo nižší než v šesté variantě, kdežto ve Středočeském kraji tomu bylo naopak. Ve srovnání s hodnotami za republiku lze považovat Středočeský region za více venkovský. Je však třeba si uvědomit, že hodnota podílu obyvatel žijících na venkově je na celostátní úrovni ovlivněna Prahou a v menší

⁷ Dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

míře to platí i o podílu výměry. Pokud nebudeme brát v úvahu Prahu, pak je ve Středočeském kraji výměra venkovského prostoru o zhruba 5 až 8,6 procentních bodů vyšší než je celkový podíl za Českou republiku bez Prahy a podíl venkovského obyvatelstva je vyšší o 8 až 13 procentních bodů. I v případě, že nebereme v úvahu Prahu jakožto specifický region, lze jednoznačně říci, že Středočeský kraj patří v porovnání s ostatními kraji k více venkovským.

Tab. 2.0 Varianty venkovského prostoru podle počtu obcí, obyvatelstva a velikosti území

stav k 1. 1. 2007

		v tom varianta venkovského prostoru					
		1	2	3	4	5	6
		obce do 2 tis. obyvatel	obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyvatel s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²	obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyvatel s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²	obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města	obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem	obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst
		Česká republika					
Počet obcí	celkem	6 249	5 602	5 354	5 562	5 690	5 233
	v %	100,0	89,6	85,7	89,0	91,1	83,7
Počet obyvatel	celkem	10 287 189	2 714 859	2 442 517	2 784 978	3 051 437	2 455 997
	v %	100,0	26,4	23,7	27,1	29,7	23,9
Výměra (ha)	celkem	7 886 702	5 795 824	5 823 714	6 104 348	5 891 959	5 563 165
	v %	100,0	73,5	73,8	77,4	74,7	70,5
		Česká republika bez Hlavního města Prahy					
Počet obcí	celkem	6 248	5 602	5 354	5 562	5 690	5 233
	v %	100,0	89,7	85,7	89,0	91,1	83,8
Počet obyvatel	celkem	9 099 063	2 714 859	2 442 517	2 784 978	3 051 437	2 455 997
	v %	100,0	29,8	26,8	30,6	33,5	27,0
Výměra (ha)	celkem	7 837 093	5 795 824	5 823 714	6 104 348	5 891 959	5 563 165
	v %	100,0	74,0	74,3	77,9	75,2	71,0
		Středočeský kraj					
Počet obcí	celkem	1 146	1 058	998	1 031	1 069	922
	v %	100,0	92,3	87,1	90,0	93,3	80,5
Počet obyvatel	celkem	1 175 254	498 325	417 410	466 804	531 745	411 311
	v %	100,0	42,4	35,5	39,7	45,2	35,0
Výměra (ha)	celkem	1 101 473	909 560	872 885	912 181	918 054	839 185
	v %	100,0	82,6	79,2	82,8	83,3	76,2

V následujících kapitolách 2.1 až 2.6 srovnáváme jednotlivé námi používané varianty vymezení venkova dle základních charakteristik – rozlohy venkovského prostoru, počtu obyvatel a počtu obcí, které do takto vymezeného prostoru spadají. Jsou zde rovněž zmiňovány obce se statutem města či městyse, které byly zahrnuty do venkovského prostoru. Z celkem 1146 obcí mělo k 1. 1. 2007 statut města 77 obcí (z toho 2 statutární město) a 28 statut městysů. Z toho 19 městysů bylo do venkovského prostoru zařazeno podle všech šesti variant vymezení. Jedná se o následující městysy:

Městysy zařazené do venkovského prostoru podle všech variant vymezení

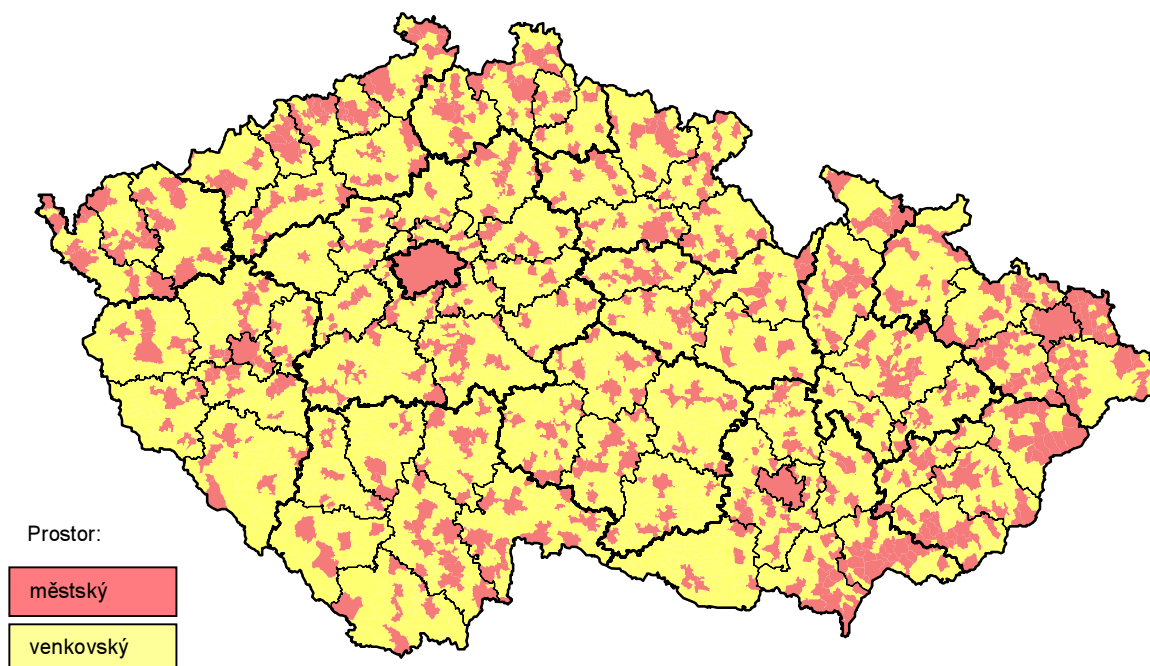
Městys	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Divišov	1 429	Malešov	892	Rataje nad Sázavou	575
Loučeň	1 153	Kácov	875	Neustupov	529
Škvorec	1 074	Mšec	868	Zdislavice	523
Netvořice	1 055	Vraný	785	Sovínky	340
Kounice	1 048	Maršovice	711	Český Šternberk	151
Liteň	1 007	Zápy	665		
Senomaty	966	Žehušice	599		

2.1 Varianta 1

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel

Tato varianta zohledňuje pouze velikost obce. Není brán zřetel na hustotu zalidnění, charakter zástavby, na statut obce dle zákona o obcích ani jiné charakteristiky či ukazatele. Výhodou je jednoduchost a jednoznačnost tohoto výběru. Nevýhodou je, že takto zvolená hranice je umělá a nemusí vždy odpovídat realitě.

Česká republika – varianta 1

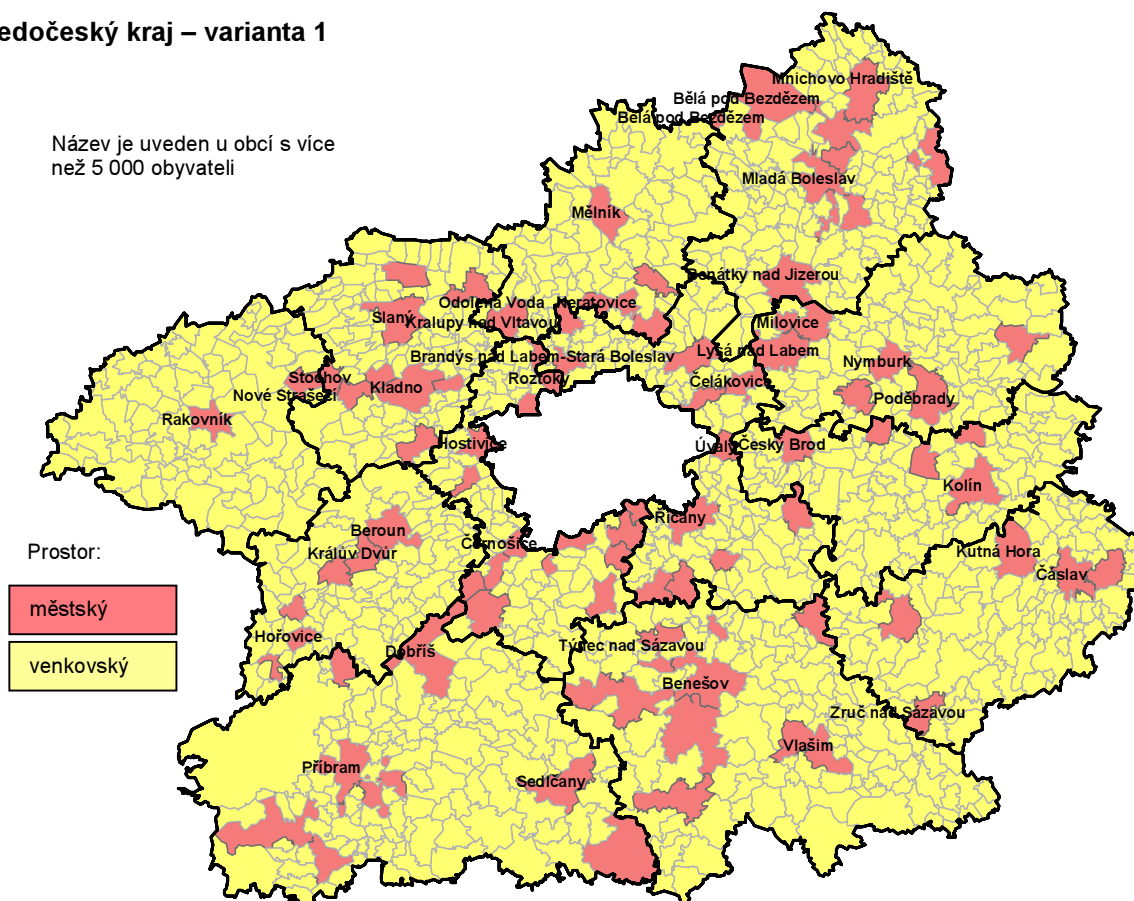

Tab. 2.1 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 1

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	647	10,4	5 602	89,6	7 572 330	73,6	2 714 859	26,4	2 090 878	26,5	5 795 824	73,5
ČR bez Hl. m. Prahy	646	10,3	5 602	89,7	6 384 204	70,2	2 714 859	29,8	2 041 269	26,0	5 795 824	74,0
Středočeský	88	7,7	1 058	92,3	676 929	57,6	498 325	42,4	191 914	17,4	909 560	82,6
Jihočeský	50	8,0	573	92,0	417 671	66,3	212 335	33,7	228 113	22,7	777 575	77,3
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	371 679	67,0	182 858	33,0	145 594	19,3	610 514	80,7
Karlovarský	26	19,7	106	80,3	242 354	79,6	62 248	20,4	112 255	33,9	219 200	66,1
Ústecký	53	15,0	301	85,0	668 911	81,3	154 354	18,7	168 586	31,6	364 867	68,4
Liberecký	31	14,4	184	85,6	326 792	75,9	103 982	24,1	94 501	29,9	221 795	70,1
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	376 638	68,5	173 005	31,5	119 813	25,2	356 025	74,8
Pardubický	33	7,3	418	92,7	315 468	62,1	192 283	37,9	94 001	20,8	357 858	79,2
Vysočina	31	4,4	673	95,6	297 283	58,1	214 362	41,9	133 528	19,6	546 035	80,4
Jihomoravský	80	11,9	593	88,1	793 795	70,1	338 768	29,9	214 242	29,8	505 388	70,2
Olomoucký	45	11,3	353	88,7	418 732	65,4	221 162	34,6	144 932	27,5	381 745	72,5
Zlínský	52	17,1	252	82,9	415 470	70,4	174 369	29,6	168 476	42,5	227 879	57,5
Moravskoslezský	72	24,1	227	75,9	1 062 482	85,0	186 808	15,0	225 314	41,5	317 384	58,5

Středočeský kraj – varianta 1

Venkovský prostor definovaný jako soubor obcí s méně než 2 000 obyvateli zahrnuje **ve Středočeském kraji** 1 058 obcí s rozlohou 9 096 km², v nichž žije 498 tis. obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami ve Středočeském kraji vyplývá, že rozlohou je třetí v pořadí a z hlediska počtu obyvatel i z pohledu počtu obcí se řadí na čtvrté místo.

V porovnání s průměrem České republiky (bez Prahy) je podíl obcí s méně než 2 000 obyvateli v kraji na celkovém počtu obcí vyšší o 2,7 procentních bodů, podíl obyvatel v nich žijících je však vyšší o 12,6 procentního bodu. Ve Středočeském kraji je nejvyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru ze všech krajů. O něco méně měl kraj Vysočina, další kraje následují s větším odstupem.

Z celého Středočeského kraje bylo do venkovského prostoru zařazeno 1 025 obcí bez statutu města či městyse. Kromě toho tato varianta zahrnuje i 8 měst s celkovým počtem 13 810 obyvatel, z nichž největší Týnec nad Labem měl koncem roku 2006 celkem 1 934 obyvatel a nejmenší Hostomice 1 479 obyvatel. Do venkovského prostoru připadlo i 25 městysů s 23 122 obyvateli, z nichž největší má 1 671 obyvatel (Červené Pečky) a nejmenší 151 obyvatel (Český Šternberk).

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru dle varianty 1:

neuvedeny jsou ty městyse, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

Město	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Týnec nad Labem	1 934	Červené Pečky	1 671
Kouřim	1 813	Plaňany	1 570
Zásmuky	1 806	Štěchovice	1 540
Smečno	1 789	Nehvizdy	1 308
Nový Knín	1 784	Lázně Toušeň	1 110
Veltrusy	1 725	Křivoklát	678
Mšeno	1 480		
Hostomice	1 479		

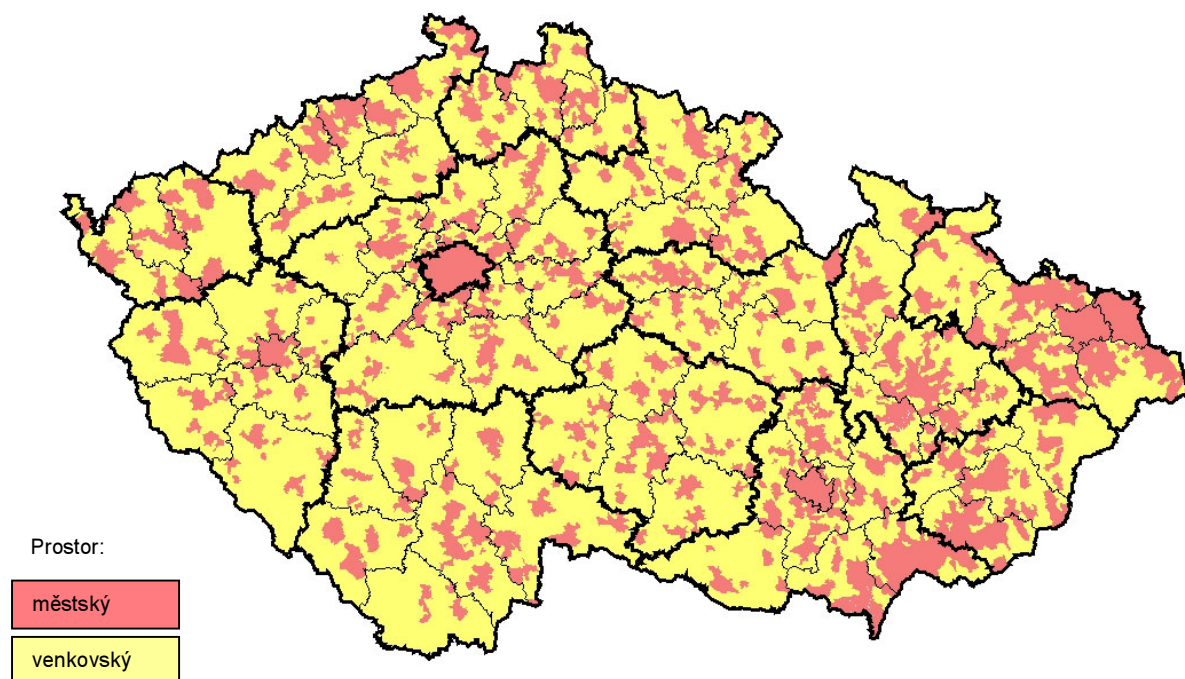
Naproti tomu **nebylo** v této variantě **zařazeno do venkovského prostoru** v kraji 88 obcí, v tom 69 měst, tři městyse a 16 obcí bez statutu města (z nich největší je Jesenice v okrese Praha-západ s 4 757 obyvateli).

2.2 Varianta 2

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel, které mají hustotu zalidnění menší než 100 obyvatel/km²

Druhá varianta pomocí užití kombinace dvou ukazatelů více specifikuje podmínky pro výběr obcí, které lze považovat za venkov. Díky podmínce hustoty jsou vybrány pouze řidče osídlené obce. Dolní hranice stavu obyvatel obce zaručuje, že do výběru jsou zahrnuty i malé obce s malou katastrální výměrou. Horní hranice stavu obyvatel obce zároveň zaručuje, že do výběru nejsou zahrnuty obce, které sice mají počet obyvatel odpovídající městskému prostoru, avšak díky velké katastrální výměře by byly zahrnuty mezi venkovské obce.

Česká republika – varianta 2

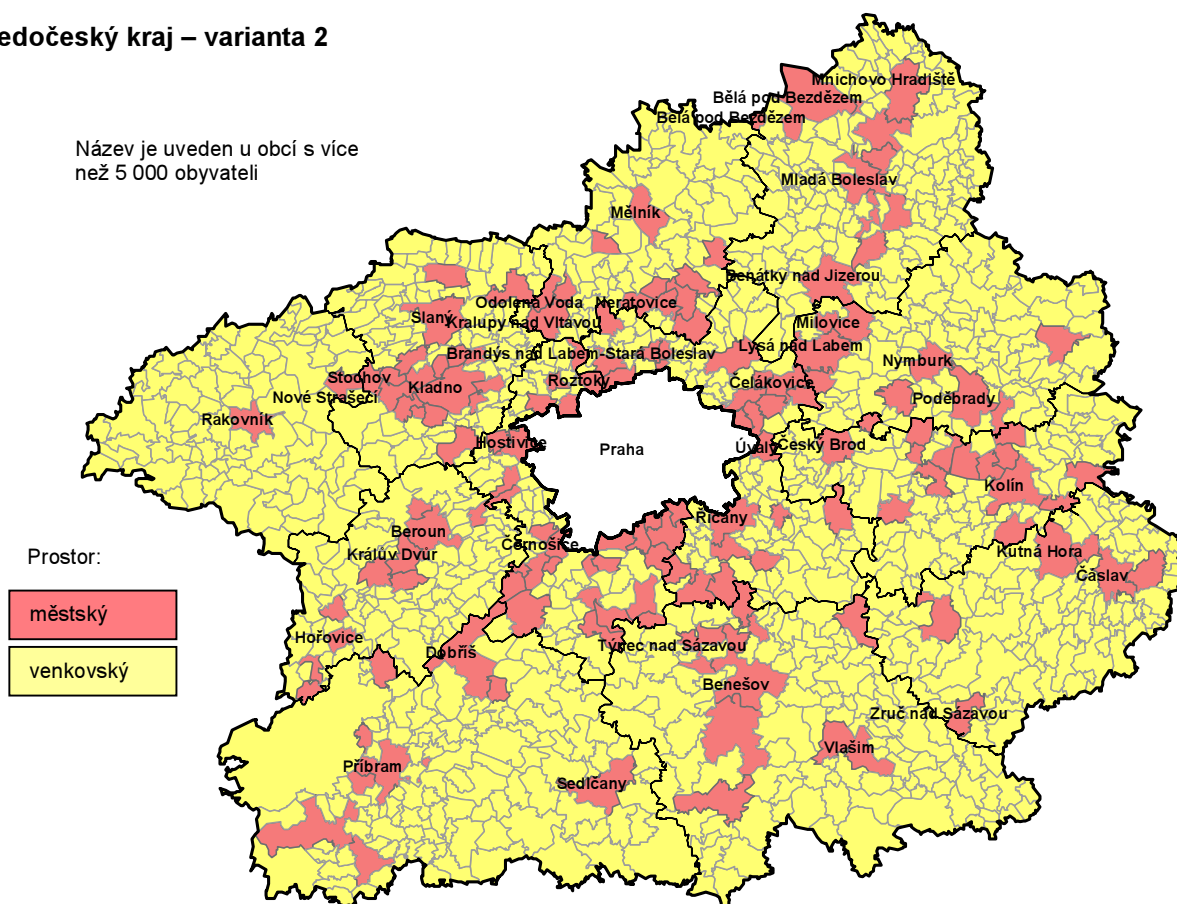

Tab. 2.2 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 2

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	895	14,3	5 354	85,7	7 844 672	76,3	2 442 517	23,7	2 062 988	26,2	5 823 714	73,8
ČR bez Hl. m. Prahy	894	14,3	5 354	85,7	6 656 546	73,2	2 442 517	26,8	2 013 379	25,7	5 823 714	74,3
Středočeský	148	12,9	998	87,1	757 844	64,5	417 410	35,5	228 589	20,8	872 885	79,2
Jihočeský	47	7,5	576	92,5	400 759	63,6	229 247	36,4	169 636	16,9	836 052	83,1
Plzeňský	44	8,8	457	91,2	368 930	66,5	185 607	33,5	122 014	16,1	634 094	83,9
Karlovarský	27	20,5	105	79,5	240 248	78,9	64 354	21,1	98 219	29,6	233 237	70,4
Ústecký	58	16,4	296	83,6	669 302	81,3	153 963	18,7	148 587	27,9	384 866	72,1
Liberecký	36	16,7	179	83,3	329 530	76,5	101 244	23,5	90 382	28,6	225 914	71,4
Královéhradecký	49	10,9	399	89,1	379 709	69,1	169 934	30,9	108 259	22,8	367 579	77,2
Pardubický	45	10,0	406	90,0	330 417	65,1	177 334	34,9	99 523	22,0	352 335	78,0
Vysočina	36	5,1	668	94,9	302 268	59,1	209 377	40,9	133 619	19,7	545 944	80,3
Jihomoravský	138	20,5	535	79,5	869 712	76,8	262 851	23,2	259 797	36,1	459 833	63,9
Olomoucký	83	20,9	315	79,1	460 865	72,0	179 029	28,0	156 262	29,7	370 415	70,3
Zlínský	69	22,7	235	77,3	426 692	72,3	163 147	27,7	147 037	37,1	249 317	62,9
Moravskoslezský	114	38,1	185	61,9	1 120 270	89,7	129 020	10,3	251 455	46,3	291 243	53,7

Středočeský kraj – varianta 2

Venkovský prostor, definovaný jako soubor obcí do 999 obyvatel a obcí ve velikostní skupině 1 000 – 2 999 obyvatel, v nichž hustota zalidnění nedosahuje 100 obyvatel/km², je ve Středočeském kraji tvořen 998 obcemi s rozlohou 8 729 km² a 417 tisíci obyvateli. Takto vymezené venkovské území kraje je mezi variantami druhé nejmenší jak podle počtu obyvatel, tak i rozlohy a má rovněž druhý nejnížší počet obyvatel.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o 1,4 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 4,9 procentního bodu a podíl obyvatelstva dokonce o 8,7 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měly pouze kraje Vysočina a Jihočeský.

Z celého Středočeského kraje bylo **do venkovského prostoru zařazeno** 971 obcí bez statutu města či městyse. Kromě toho tato varianta zahrnuje sedm měst s celkovým počtem 14 257 obyvatel, z nichž největší je Sedlec-Prčice s 2 885 obyvateli, a 20 městysů s celkem 15 923 obyvateli. 50 obcí mělo více než 1 000 obyvatel, ale hustota zalidnění v nich nedosahovala hranice 100 obyvatel/km² pro jejich zařazení do městského prostoru (největší Sedlec-Prčice a Dolní Bousov). Dalších 138 obcí splňovalo sice kritérium hustoty zalidnění, ale nemělo stanovený počet obyvatel pro zařazení do městského prostoru. Nejvyšší hustotu zalidnění měly z těchto malých obcí Josefův Důl (716 obyvatel/km²) a Světlá (694 obyvatel/km²).

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru dle varianty 2:

neuvedeny jsou ty městyse, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

Město	Počet obyvatel
Sedlec-Prčice	2 885
Dolní Bousov	2 419
Neveklov	2 404
Zásmuky	1 806
Nový Knín	1 784
Mšeno	1 480
Hostomice	1 479

Městys	Počet obyvatel
Křivoklát	678

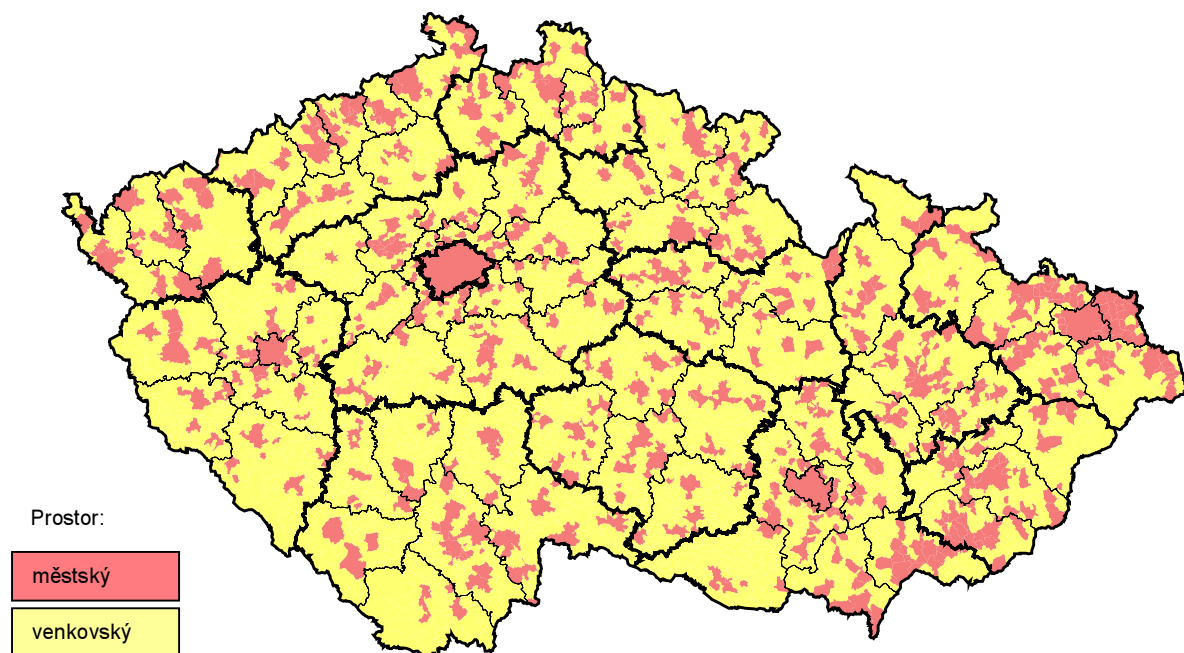
Do venkovského prostoru **nebylo** v této variantě **zařazeno** 148 obcí, z toho 70 měst, 8 městysů a 70 obcí bez statutu města či městyse. V městském prostoru mělo největší hustotu zalidnění Kladno (1 874 obyvatel/km²), nejmenší Bystřice (64 obyvatel/km²).

2.3 Varianta 3

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 1 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyvatel/km²

Třetí varianta vychází ze stejné metodiky výběru jako varianta druhá. Jediným rozdílem je, že byla pozměněna vstupní podmínka hustoty zalidnění u obcí ve velikostní skupině mezi 1000 a 3000 obyvatel z původních 100 obyvatel/km² na 150 obyvatel/km².

Česká republika – varianta 3

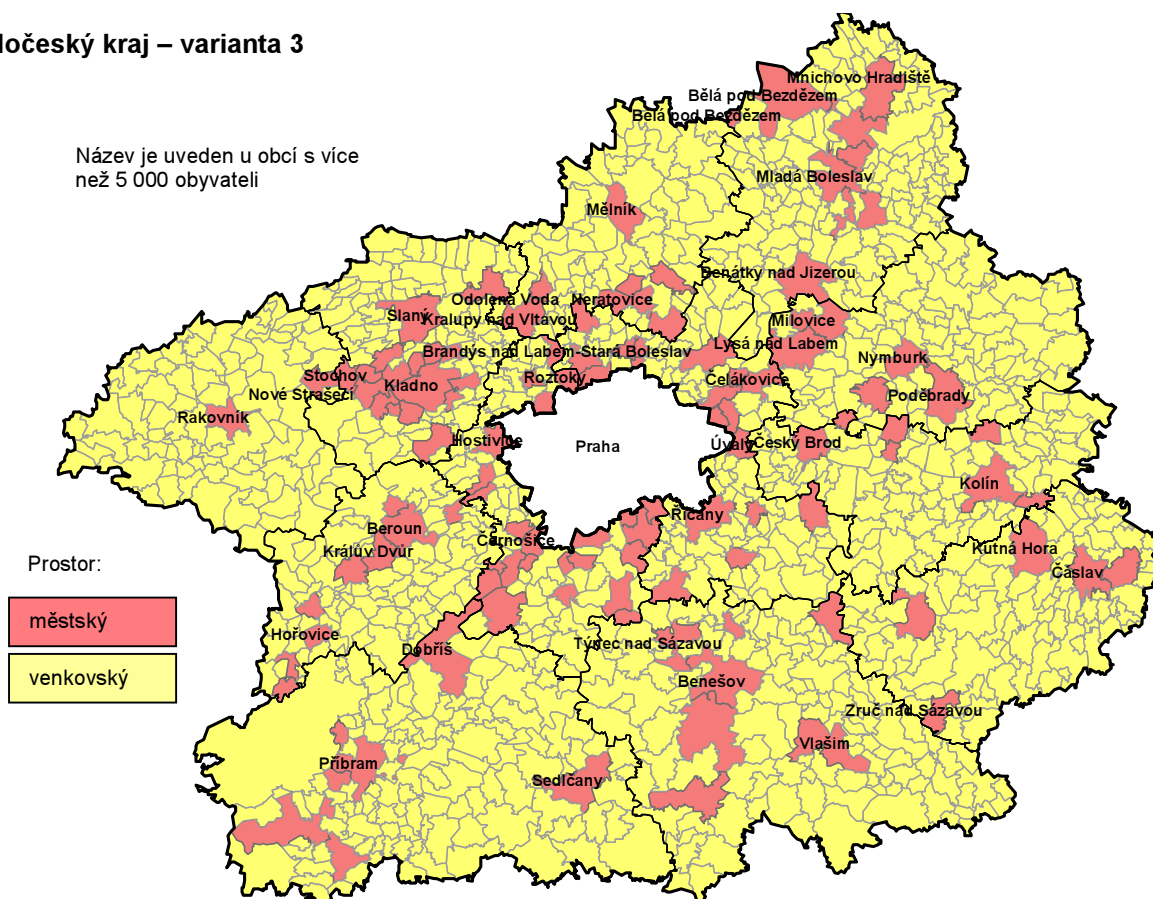

Tab. 2.3 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 3

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	687	11,0	5 562	89,0	7 502 211	72,9	2 784 978	27,1	1 782 354	22,6	6 104 348	77,4
ČR bez Hl. m. Prahy	686	11,0	5 562	89,0	6 314 085	69,4	2 784 978	30,6	1 732 745	22,1	6 104 348	77,9
Středočeský	115	10,0	1 031	90,0	708 450	60,3	466 804	39,7	189 292	17,2	912 181	82,8
Jihočeský	43	6,9	580	93,1	393 986	62,5	236 020	37,5	164 013	16,3	841 675	83,7
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	366 288	66,1	188 249	33,9	119 867	15,9	636 241	84,1
Karlovarský	25	18,9	107	81,1	236 558	77,7	68 044	22,3	95 135	28,7	236 321	71,3
Ústecký	50	14,1	304	85,9	656 252	79,7	167 013	20,3	137 548	25,8	395 905	74,2
Liberecký	30	14,0	185	86,0	319 032	74,1	111 742	25,9	81 631	25,8	234 665	74,2
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	368 640	67,1	181 003	32,9	98 918	20,8	376 921	79,2
Pardubický	34	7,5	417	92,5	312 034	61,5	195 717	38,5	84 282	18,7	367 576	81,3
Vysočina	29	4,1	675	95,9	290 972	56,9	220 673	43,1	124 138	18,3	555 424	81,7
Jihomoravský	86	12,8	587	87,2	782 777	69,1	349 786	30,9	190 174	26,4	529 455	73,6
Olomoucký	55	13,8	343	86,2	415 025	64,9	224 869	35,1	116 534	22,1	410 144	77,9
Zlínský	49	16,1	255	83,9	394 373	66,9	195 466	33,1	120 326	30,4	276 029	69,6
Moravskoslezský	85	28,4	214	71,6	1 069 698	85,6	179 592	14,4	210 887	38,9	331 811	61,1

Středočeský kraj – varianta 3

Venkovský prostor, definovaný ve variantě 3 jako soubor obcí do 999 obyvatel a obcí ve velikostní skupině 1 000 – 2 999 obyvatel, v nichž hustota zalidnění nedosahuje 150 obyvatel/km², je ve Středočeském kraji tvořen 1 031 obcemi s rozlohou 9 122 km² a 467 tisíci obyvateli. Takto vymezené venkovské území kraje zahrnuje všechny obce z varianty 2 a dalších 33 obcí se stanovenou hustotou zalidnění. Mezi variantami je toto vymezení počtem obcí i počtem obyvatel třetí, rozlohou až čtvrté největší.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o pouhých 0,9 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 4,9 procentního bodu a podíl obyvatelstva překračuje republikovou úroveň (bez Prahy) o 9,1 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měl pouze kraj Vysočina.

Z celého Středočeského kraje bylo **do venkovského prostoru zařazeno** 996 obcí bez statutu města či městyse. Kromě toho tato varianta zahrnuje 10 měst s 20 891 obyvateli (největší Městec Králové s 2 887 obyvateli) a 25 městysů s 24 209 obyvateli. Celkem 83 venkovských obcí mělo koncem roku 1 000 obyvatel a více, ale hustota zalidnění v nich nedosahovala hranice 150 obyvatel/km² pro zařazení do městského prostoru (největší Městec Králové a Sedlec-Prčice). Dalších 51 obcí splňovalo sice kritérium hustoty zalidnění, ale mělo méně než stanovených 1 000 obyvatel.

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru dle varianty 3:

neuvedeny jsou ty městyse, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

Město	Počet obyvatel	Město	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Městec Králové	2 887	Kouřim	1 813	Jince	2 197
Sedlec-Prčice	2 885	Zásmuky	1 806	Červené Pečky	1 671
Dolní Bousov	2 419	Nový Knín	1 784	Plaňany	1 570
Neveklov	2 404	Mšeno	1 480	Štěchovice	1 540
Týnec nad Labem	1 934	Hostomice	1 479	Nehvizdy	1 308
				Křivoklát	678

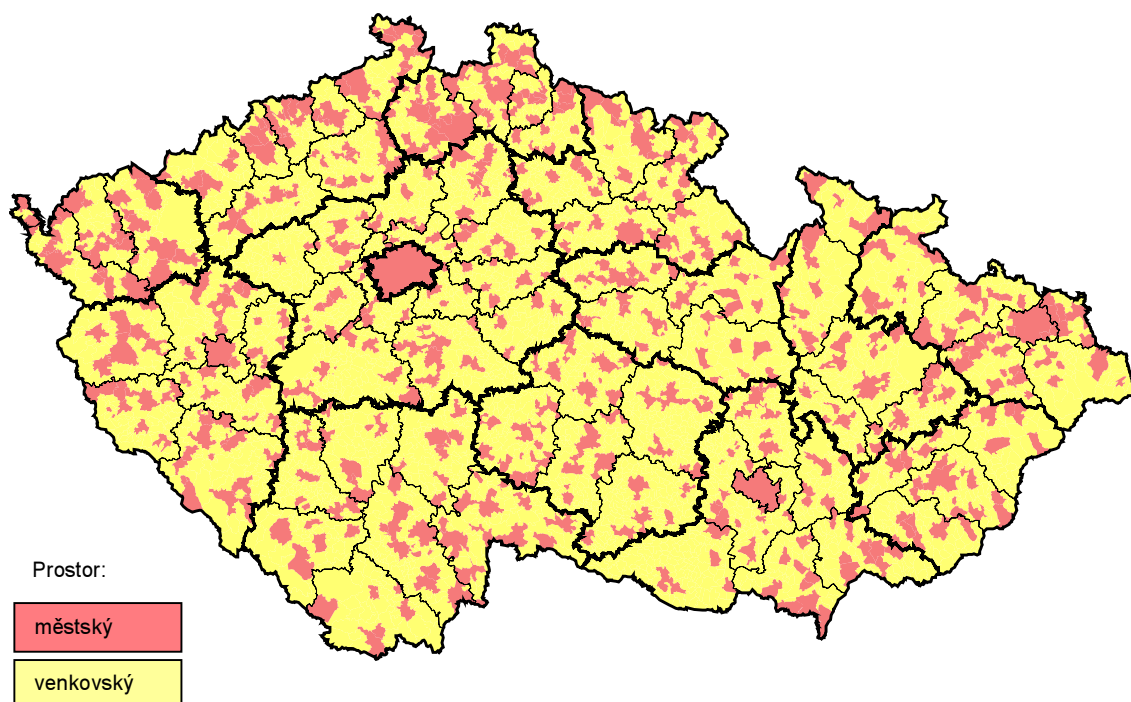
Do venkovského prostoru nebylo v této variantě zařazeno 115 obcí, z toho 67 měst, 3 městyse a 45 obcí bez statutu města, z nichž nejmenší byla obec Lety s 1 000 obyvateli. V městském prostoru mělo největší hustotu zalidnění Kladno (1 874 obyvatel/km²), nejmenší Bystřice (64 obyvatel/km²).

2.4 Varianta 4

Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nemají statut města

Toto vymezení se striktně drží platných právních norem České republiky a jako venkovský prostor vymezuje všechny obce s obecním úřadem. Do této kategorie byly navíc zahrnuty všechny obce s úřadem městyse a vojenské újezdy.

Česká republika – varianta 4

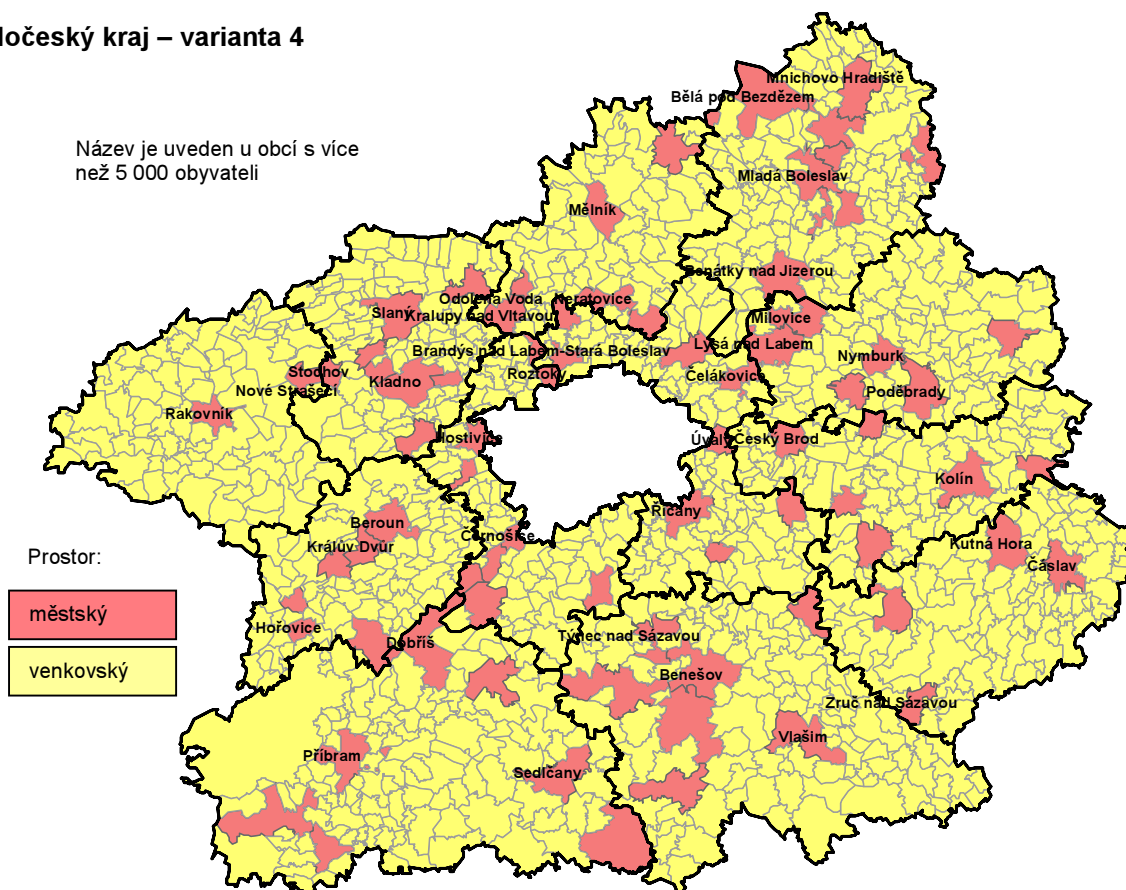

Tab. 2.4 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 4

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	559	8,9	5 690	91,1	7 235 752	70,3	3 051 437	29,7	1 994 743	25,3	5 891 959	74,7
ČR bez Hl. m. Prahy	558	8,9	5 690	91,1	6 047 626	66,5	3 051 437	33,5	1 945 134	24,8	5 891 959	75,2
Středočeský	77	6,7	1 069	93,3	643 509	54,8	531 745	45,2	183 419	16,7	918 054	83,3
Jihočeský	52	8,3	571	91,7	410 010	65,1	219 996	34,9	225 682	22,4	780 006	77,6
Plzeňský	50	10,0	451	90,0	373 682	67,4	180 855	32,6	202 630	26,8	553 478	73,2
Karlovarský	30	22,7	102	77,3	246 853	81,0	57 749	19,0	132 744	40,0	198 712	60,0
Ústecký	53	15,0	301	85,0	657 817	79,9	165 448	20,1	169 519	31,8	363 934	68,2
Liberecký	39	18,1	176	81,9	339 146	78,7	91 628	21,3	133 215	42,1	183 081	57,9
Královéhradecký	44	9,8	404	90,2	372 557	67,8	177 086	32,2	130 125	27,3	345 714	72,7
Pardubický	33	7,3	418	92,7	311 220	61,3	196 531	38,7	85 779	19,0	366 080	81,0
Vysočina	33	4,7	671	95,3	298 594	58,4	213 051	41,6	140 202	20,6	539 361	79,4
Jihomoravský	48	7,1	625	92,9	710 453	62,7	422 110	37,3	160 523	22,3	559 107	77,7
Olomoucký	30	7,5	368	92,5	369 917	57,8	269 977	42,2	113 859	21,6	412 818	78,4
Zlínský	30	9,9	274	90,1	359 468	60,9	230 371	39,1	106 287	26,8	290 067	73,2
Moravskoslezský	39	13,0	260	87,0	954 400	76,4	294 890	23,6	161 151	29,7	381 547	70,3

Středočeský kraj – varianta 4

Venkovský prostor definovaný jako soubor všech obcí bez statutu města zahrnuje ve Středočeském kraji 1 069 obcí s celkovou rozlohou 9 181 km², v nichž žije 532 tisíc obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami ve Středočeském kraji vyplývá, že se řadí na páté místo z hlediska jak počtu obyvatel, tak počtu obcí i rozlohy.

V porovnání s průměrem České republiky (bez Prahy) je podíl obcí bez statutu města v kraji na celkovém počtu obcí vyšší o 2,2 procentního bodu, podíl jejich rozlohy je vyšší o 8,2 procentního bodu a podíl obyvatel v nich žijících je vyšší dokonce o 11,7 procentního bodu. Vyšší podíl rozlohy ani počtu obyvatel v takto vymezeném venkovském prostoru není v žádném jiném kraji.

Ze Středočeského kraje bylo do **venkovského prostoru** zařazeno 1 069 obcí, z toho je 28 s přiděleným statutem městys. Ty mají celkem 29 828 obyvatel, největším je Komárov s 2 445 obyvateli a nejmenším Křivoklát s 678 obyvateli.

Města a městyse zařazené do venkovského prostoru dle varianty 4:

neuvezeny jsou ty městyse, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

Městys	Počet obyvatel
Komárov	2 445
Jince	2 197
Všetaty	2 064
Červené Pečky	1 671
Plaňany	1 570
Štěchovice	1 540
Nehvizdy	1 308
Lázně Toušeň	1 110
Křivoklát	678

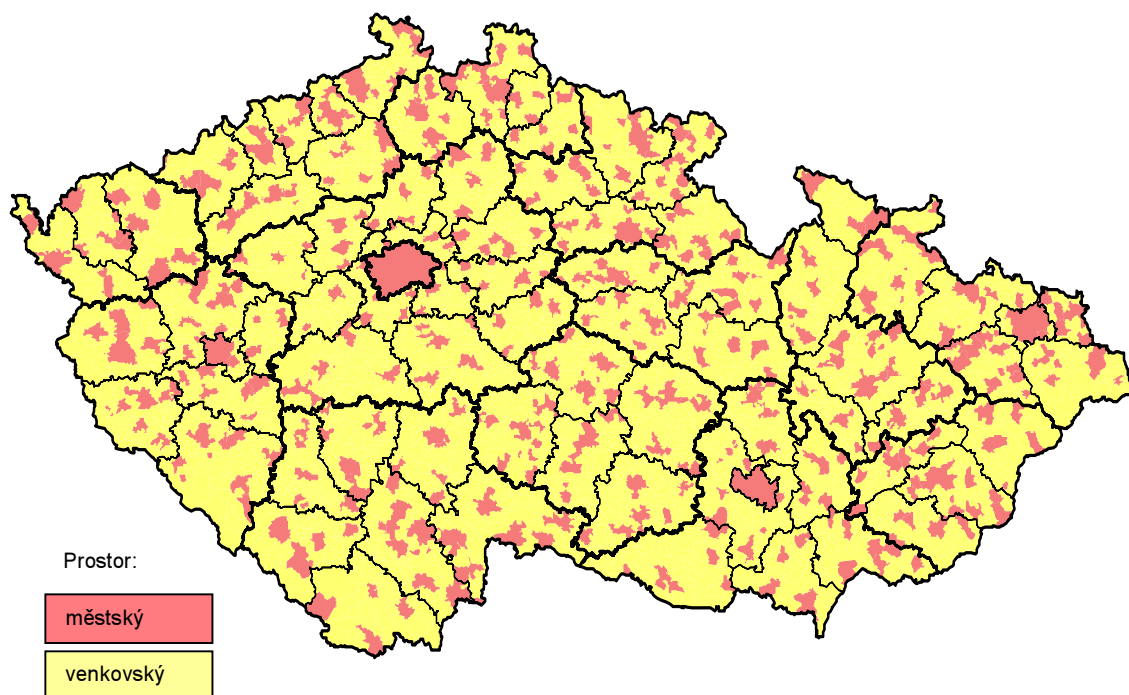
Do venkovského prostoru nebylo v této variantě **zařazeno** v kraji všech 77 měst včetně dvou statutárních. Vůbec přitom nebylo bráno v úvahu, že některá města mají velmi nízký počet obyvatel i hustotu zalidnění (Hostomice 1 479 obyvatel a 52 obyvatel/km², Mšeno 1 480 obyvatel a 55 obyvatel/km²) a že součástí řady měst jsou sídla, která byla původně samostatnými obcemi a mají i nadále typicky venkovský charakter (malá hustota zalidnění, venkovský životní styl).

2.5 Varianta 5

Venkovským prostorem jsou všechny obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a nemají statut hlavního města

Čtvrtá varianta vychází z hierarchie správní struktury státu. Předpokladem pro toto vymezení je skutečnost, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou vždy středisková sídla určitého významu, která nelze považovat za venkov. Podmínka výběru je s ohledem na velikost, výjimečnost a význam Prahy doplněna o tento sídelní celek, který není obcí s pověřeným obecním úřadem.

Česká republika – varianta 5

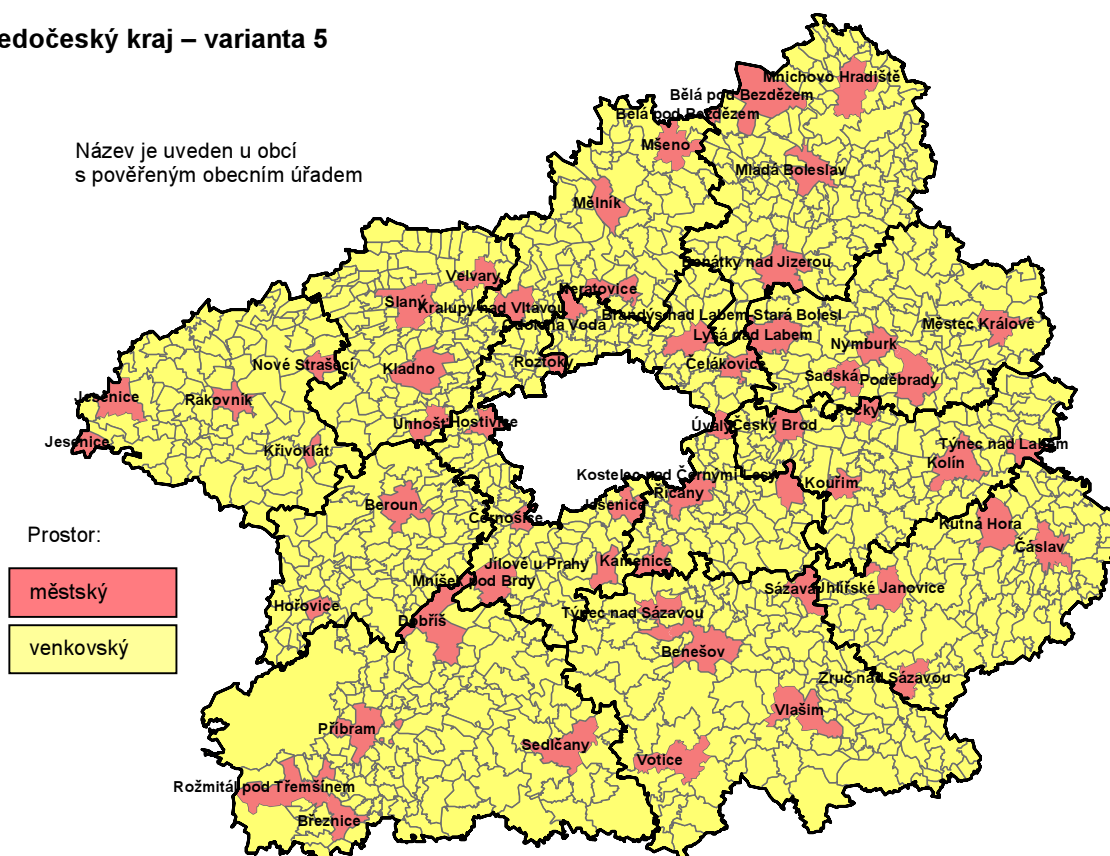

Tab. 2.5 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 5

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	389	6,2	5 860	93,8	6 763 679	65,7	3 523 510	34,3	1 533 532	19,4	6 353 170	80,6
ČR bez Hl. m. Prahy	388	6,2	5 860	93,8	5 575 553	61,3	3 523 510	38,7	1 483 923	18,9	6 353 170	81,1
Středočeský	55	4,8	1 091	95,2	569 800	48,5	605 454	51,5	138 143	12,5	963 330	87,5
Jihočeský	37	5,9	586	94,1	380 122	60,3	249 884	39,7	188 103	18,7	817 585	81,3
Plzeňský	35	7,0	466	93,0	343 844	62,0	210 693	38,0	146 551	19,4	609 557	80,6
Karlovarský	14	10,6	118	89,4	203 510	66,8	101 092	33,2	72 284	21,8	259 171	78,2
Ústecký	30	8,5	324	91,5	593 949	72,1	229 316	27,9	118 100	22,1	415 353	77,9
Liberecký	21	9,8	194	90,2	296 170	68,8	134 604	31,2	73 931	23,4	242 365	76,6
Královéhradecký	35	7,8	413	92,2	357 021	65,0	192 622	35,0	106 361	22,4	369 478	77,6
Pardubický	26	5,8	425	94,2	294 811	58,1	212 940	41,9	74 224	16,4	377 635	83,6
Vysočina	26	3,7	678	96,3	282 169	55,1	229 476	44,9	114 624	16,9	564 938	83,1
Jihomoravský	34	5,1	639	94,9	657 470	58,1	475 093	41,9	128 951	17,9	590 678	82,1
Olomoucký	20	5,0	378	95,0	351 247	54,9	288 647	45,1	91 289	17,3	435 388	82,7
Zlínský	25	8,2	279	91,8	336 428	57,0	253 411	43,0	92 562	23,4	303 792	76,6
Moravskoslezský	30	10,0	269	90,0	909 012	72,8	340 278	27,2	138 800	25,6	403 898	74,4

Středočeský kraj – varianta 5

Venkovský prostor tvoří ve variantě 5 soubor obcí, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem. Ve Středočeském kraji je takto definované území tvořeno 1 091 obcemi s rozlohou 9 633 km² a 605 tisíci obyvateli. Mezi všemi variantami je počtem obcí, obyvatel i rozlohou toto vymezení největší.

V **porovnání s republikovou hodnotou** (bez Prahy) je v této variantě podíl obcí ve venkovském prostoru v kraji vyšší o 1,4 procentního bodu, podíl rozlohy je vyšší o 6,4 procentního bodu a podíl obyvatelstva o 12,8 procentního bodu. Podle této varianty je venkovský prostor opět nejrozsáhlejší jak do rozlohy, tak do počtu obyvatel ve srovnání s ostatními kraji.

Z celého Středočeského kraje bylo do **venkovského prostoru** zařazeno 1 038 obcí bez statutu města či městyse. Kromě toho tato varianta venkova zahrnuje 26 měst s celkem 84 049 obyvateli (největší Milovice se 7 268 obyvateli) a 27 městysů s 29 150 obyvateli.

Města a městysy zařazené do venkovského prostoru dle varianty 5:

neuveďeny jsou ty městysy, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

Město	Počet obyvatel	Město	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Milovice	7 268	Sedlec-Prčice	2 885	Komárov	2 445
Králův Dvůr	6 263	Libušín	2 715	Jince	2 197
Stochov	5 653	Mnichovice	2 628	Všetaty	2 064
Bakov nad Jizerou	4 781	Buštěhrad	2 441	Červené Pečky	1 671
Kosmonosy	4 290	Dolní Bousov	2 419	Plaňany	1 570
Bystřice	4 087	Neveklov	2 404	Štěchovice	1 540
Rudná	3 999	Klecany	2 095	Nehvizdy	1 308
Zdice	3 950	Žebrák	2 016	Lázně Toušeň	1 110
Libčice nad Vltavou	3 239	Zásmuky	1 806		
Kostelec nad Labem	3 215	Smečno	1 789		
Dobruška	3 063	Nový Knín	1 784		
Dobřichovice	3 047	Veltrusy	1 725		
Řevnice	3 008	Hostomice	1 479		

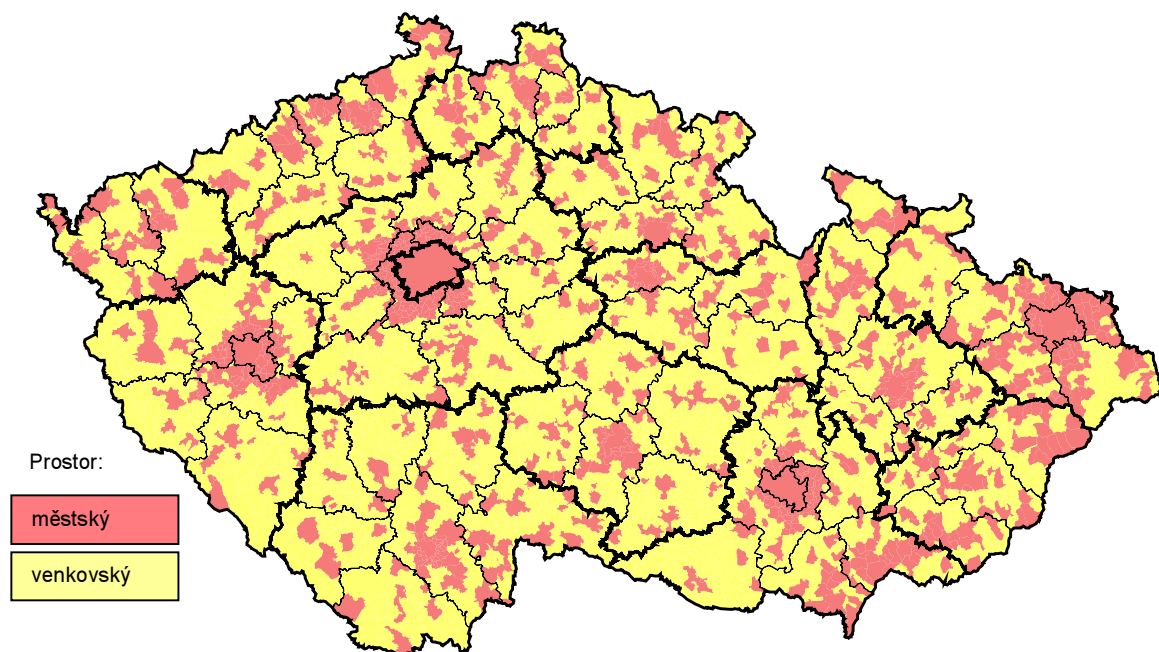
Do městského území bylo v této variantě zařazeno 55 obcí, z toho 1 se statutem městyse (Křivoklát, zároveň nejmenší s 678 obyvateli) a 3 obce bez jakéhokoliv statutu (Jesenice v okrese Praha-západ i Rakovník a Kamenice).

2.6 Varianta 6

Venkovským prostorem jsou všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel mimo obcí v zázemí krajských měst

Tato metoda regionalizace venkova vychází z předpokladu, že venkovem nejsou jednak obce nad 2 000 obyvatel (stejně jako u první varianty), a dále z předpokladu, že sídla v zázemí velkých měst nelze taktéž považovat za venkovská. Zatímco první podmínka jednoznačně platí pro celé území státu, druhá podmínka je specifikovaná s ohledem na velikost měst, v jejichž zázemí obce leží. Expertní metodou byly stanoveny hraniční silniční vzdálenosti, v jejichž dosahu jsou obce ještě považovány za sídla ležící v příměstské zóně a nikoliv za venkov.

Česká republika – varianta 6

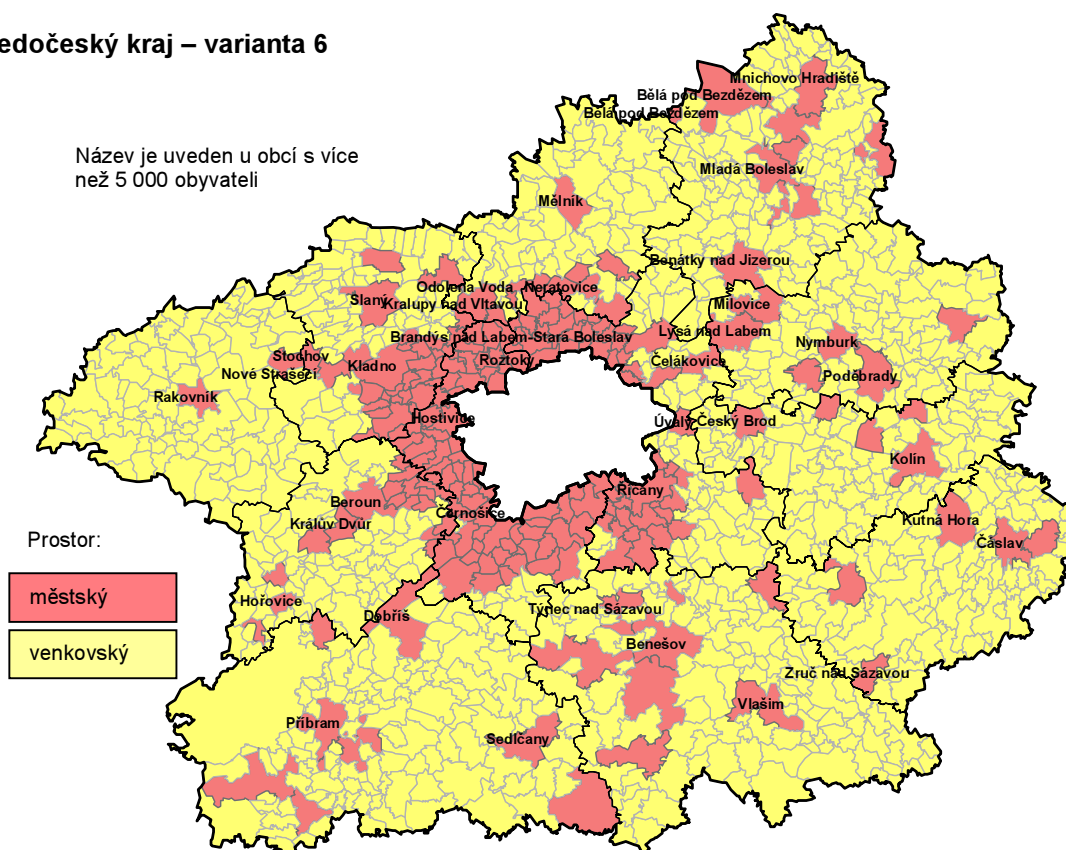

Tab. 2.6 Základní charakteristiky venkovského prostoru podle krajů – varianta 6

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
Česká republika	1 016	16,3	5 233	83,7	7 831 192	76,1	2 455 997	23,9	2 323 537	29,5	5 563 165	70,5
ČR bez Hl. m. Prahy	1 015	16,2	5 233	83,8	6 643 066	73,0	2 455 997	27,0	2 273 928	29,0	5 563 165	71,0
Středočeský	224	19,5	922	80,5	763 943	65,0	411 311	35,0	262 288	23,8	839 185	76,2
Jihočeský	77	12,4	546	87,6	435 964	69,2	194 042	30,8	241 383	24,0	764 305	76,0
Plzeňský	98	19,6	403	80,4	404 808	73,0	149 729	27,0	190 037	25,1	566 071	74,9
Karlovarský	32	24,2	100	75,8	246 102	80,8	58 500	19,2	116 307	35,1	215 148	64,9
Ústecký	58	16,4	296	83,6	671 734	81,6	151 531	18,4	174 101	32,6	359 352	67,4
Liberecký	34	15,8	181	84,2	328 468	76,3	102 306	23,7	96 102	30,4	220 195	69,6
Královéhradecký	50	11,2	398	88,8	383 414	69,8	166 229	30,2	125 876	26,5	349 962	73,5
Pardubický	55	12,2	396	87,8	326 539	64,3	181 212	35,7	103 412	22,9	348 447	77,1
Vysočina	48	6,8	656	93,2	304 359	59,5	207 286	40,5	146 438	21,5	533 124	78,5
Jihomoravský	127	18,9	546	81,1	834 260	73,7	298 303	26,3	246 230	34,2	473 399	65,8
Olomoucký	58	14,6	340	85,4	430 441	67,3	209 453	32,7	152 997	29,0	373 680	71,0
Zlínský	54	17,8	250	82,2	417 336	70,8	172 503	29,2	170 226	42,9	226 128	57,1
Moravskoslezský	100	33,4	199	66,6	1 095 698	87,7	153 592	12,3	248 531	45,8	294 168	54,2

Středočeský kraj – varianta 6

Venkovský prostor je v této variantě definován jako soubor obcí s méně než 2 000 obyvateli bez obcí v zázemí Hlavního města Prahy (do vzdálenosti 30 km od KÚ Středočeského kraje). Takto vymezený venkovský prostor **ve Středočeském kraji** zahrnuje 922 obcí s rozlohou 8 392 km², v nichž žije 411 tis. obyvatel. Z porovnání takto vymezeného venkovského prostoru s ostatními variantami ve Středočeském kraji vyplývá, že počtem obcí, rozlohou i počtem obyvatel jde o nejmenší vymezení venkova. Ve vzdálenosti do 30 km od centra Prahy (sídla KÚ Středočeského kraje), jak bylo definováno zázemí Prahy, se nachází 160 obcí (včetně statutárního města Kladna) s celkovým počtem 260 690 obyvatel.

Vzhledem k velkému množství obcí, které patří do zázemí Prahy je **v porovnání s průměrem České republiky** (bez Prahy) podíl obcí v takto vymezeném venkovském prostoru v kraji na celkovém počtu obcí nižší o 3,3 procentní body. I přesto je podíl rozlohy venkovského prostoru o 5,2 procentního bodu vyšší než je průměr ČR bez Prahy a podíl obyvatel v tomto prostoru žijících překračuje republikový průměr dokonce o 8,0 procentního bodu. Vyšší podíl obyvatel v takto definovaném venkovském prostoru měl pouze kraj Pardubický a Vysočina.

Ze Středočeského kraje bylo ve variantě 6 zařazeno do **venkovského prostoru** 889 obcí bez statutu města či městyse. Kromě toho tato varianta zahrnuje i 8 měst s celkovým počtem 13 810 obyvatel, z nichž největší Týnec nad Labem měl koncem roku 2006 celkem 1 934 obyvatel a nejmenší Hostomice 1 479 obyvatel. Do venkovského prostoru připadlo i 25 městysů s 23 122 obyvateli.

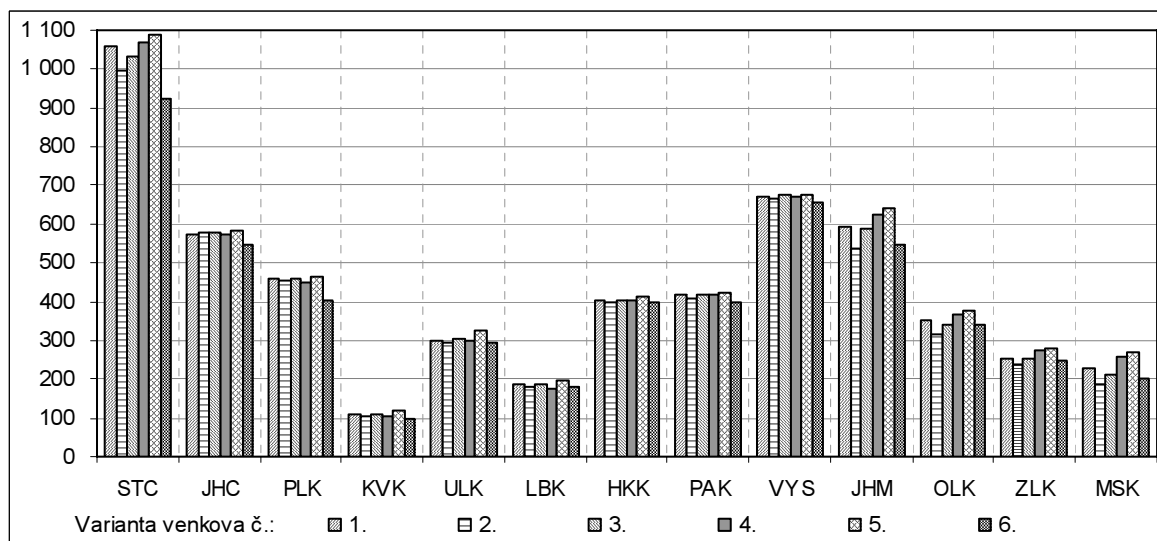
Města a městyse zařazené do venkovského prostoru dle varianty 6:

neuvedeny jsou ty městyse, které do venkovského prostoru spadají dle všech variant vymezení (viz kapitola 2)

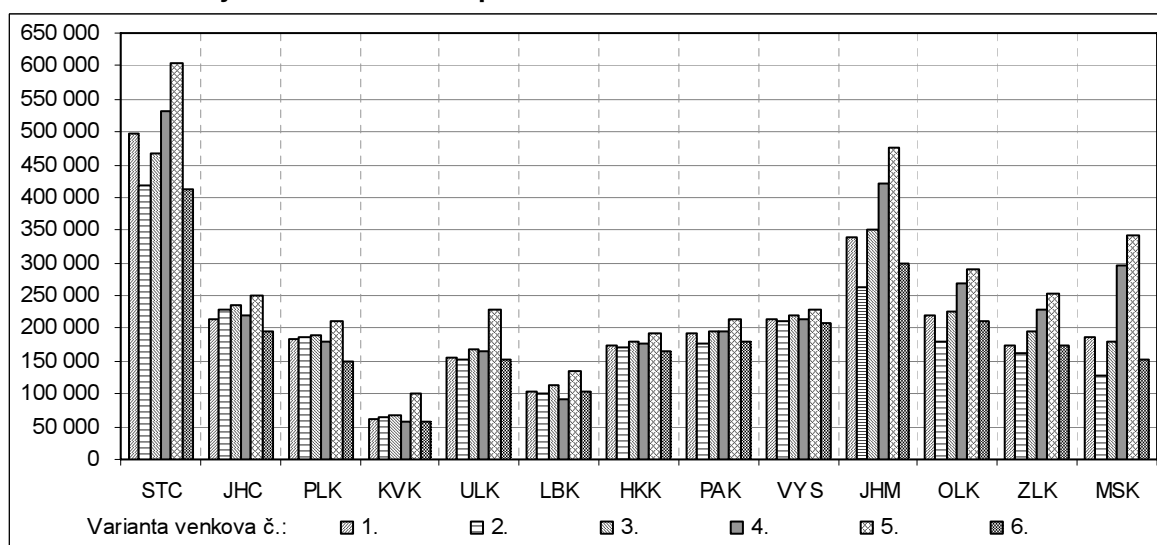
Město	Počet obyvatel	Městys	Počet obyvatel
Týnec nad Labem	1 934	Červené Pečky	1 671
Kouřim	1 813	Plaňany	1 570
Zásmuky	1 806	Štěchovice	1 540
Smečno	1 789	Nehvizdy	1 308
Nový Knín	1 784	Lázně Toušeň	1 110
Veltrusy	1 725	Křivoklát	678
Mšeno	1 480		
Hostomice	1 479		

Do **venkovského prostoru nebylo** v této variantě **zařazeno** v kraji 224 obcí, v tom 69 měst, 3 městyse a 152 obcí bez jakéhokoliv statutu.

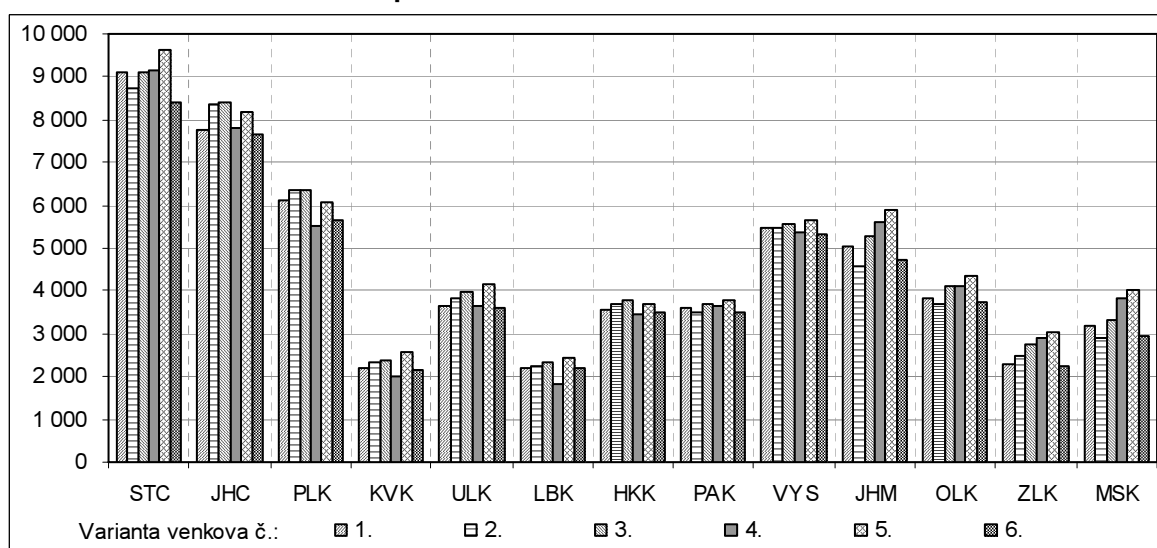
Graf 2.1 Počet obcí venkovského prostoru k 1. 1. 2007

Graf 2.2 Počet obyvatel venkovského prostoru k 1. 1. 2007

Graf 2.3 Rozloha venkovského prostoru k 1. 1. 2007

3. Zobrazení variant vymezení venkova ve vybraných ukazatelích

Dalším krokem při úvahách o hodnocení jednotlivých navržených variant byl výběr skupiny ukazatelů, které máme k dispozici do úrovně obcí a u kterých předpokládáme vzhledem k jejich vypovídací schopnosti zobrazení rozdílů mezi městským a venkovským prostorem. Zjištěné rozdíly mezi venkovskými a městskými prostory dle jednotlivých ukazatelů jsou podrobně popsány pro každý ukazatel samostatně v následujících podkapitolách.

Tato kapitola se zaměřila na výpočty hodnot vybraných ukazatelů pro všechny varianty venkovského prostoru. Součástí je i jejich ohodnocení. Pro všech šest variant pak byly naplněny tabulky a grafy se základními statistickými indikátory a bylo možné porovnat, jak se hodnoty těchto indikátorů mění s ohledem na různá vymezení venkovského prostoru.

Bylo hodnoceno celkem 17 ukazatelů z oblasti demografie, bydlení, ekonomické aktivity, nezaměstnanosti, podnikání, charakteru půdy a vybavenosti obcí:

1. Přirozený přírůstek obyvatel
2. Živě narození
3. Přírůstek obyvatel stěhováním
4. Průměrný věk obyvatel
5. Index ekonomického zatížení
6. Dokončené byty
7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu
8. Míra ekonomické aktivity
9. Obsazená pracovní místa
10. Zaměstnaní v zemědělství
11. Míra nezaměstnanosti
12. Uchazeči o zaměstnání
13. Mikropodniky
14. Zemědělská půda
15. Lesní pozemky
16. Zastavěné a ostatní plochy
17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

Pro každý ukazatel je v úvodní tabulce uveden název použitého ukazatele, jeho popis z hlediska definice a zdroj, ze kterého se čerpalo. Následuje text, který hodnotí situaci v České republice, rozdíly mezi jednotlivými kraji i mezi venkovskými a městskými prostory na úrovni republiky. Poté je hodnocení pro Středočeský kraj s tím, že bylo využito i mezikrajské srovnání pro dokreslení postavení a úrovně venkovského prostoru kraje vzhledem k celému území České republiky.

V grafech naleznete srovnání hodnot pro Česko i jednotlivé kraje. V prvním sloupci uvádíme hodnotu ukazatele za celý kraj (resp. Česko), tzn. za městský (M) a venkovský (V) prostor dohromady. Následující sloupečky představují hodnoty pouze za venkovský prostor ve vymezení podle jednotlivých variant.

Tabulka obsahuje hodnoty vypočtené pro městský i venkovský prostor také podle krajů. Byl vypočten i úhrn za Českou republiku bez Hlavního města Prahy, který slouží pro srovnání městského prostoru podle krajů, v němž má Praha svoje specifické postavení.

3.1 Přirozený přírůstek obyvatelstva

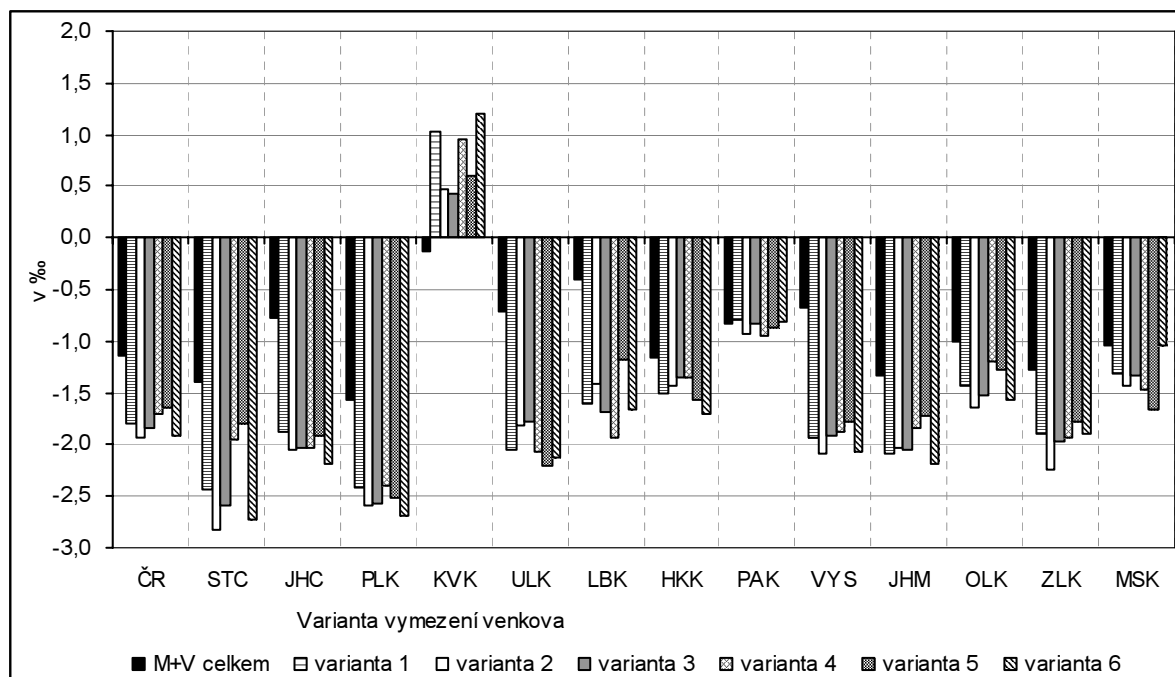
Ukazatel 1	Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přirozeným přírůstkem obyvatelstva a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období (k 1. 7. 2003) násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

V období let 2000 – 2006 dosáhl přirozený přírůstek v přepočtu na 1 000 obyvatel a jeden rok v celé **České republice** hodnoty -1,15 ‰, v ČR bez Hlavního města Prahy pak -1,03 ‰. Záporná hodnota vypovídá o výrazné převaze počtu zemřelých nad počtem živě narozených. Ve všech krajích kromě Karlovarského a Pardubického se u všech šesti variant vymezení vyskytuje ve venkovském prostoru vždy nižší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru, tedy ve venkovském prostoru dochází k většímu úbytku obyvatel přirozenou měnou. Současně se ukazuje, že ve většině krajů jak v městských, tak venkovských oblastech obyvatelstvo ve sledovaném období ubývá. Výjimku tvoří jen venkovský prostor ve vymezení všech šesti variant v Karlovarském kraji, městský prostor ve vymezení všech šesti variant v kraji Vysočina a městský prostor ve vymezení varianty 3 v Libereckém kraji (v této variantě tvoří venkovský prostor obce do 1 000 obyv. a obce do 3 000 obyv. s hustotou zalidnění menší než 150 obyv./km²), kde dochází k přírůstku obyvatel přirozenou měnou.

Roční průměr přirozeného přírůstku obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel se tak ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje od -1,94 ‰ ve variantě 2 (venkovský prostor jsou obce do 1 000 obyvatel a obce do 3 000 obyv. s hustotou zalidnění menší než 100 obyv. na 1 km²) do -1,64 ‰ ve variantě 5 (venkovský prostor tvoří obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem).

Středočeský kraj dosahuje v hodnotách přirozeného přírůstku druhé nejnižší hodnoty ze sledovaných krajů, a to -1,4 ‰. Na venkově je úbytek obyvatelstva přirozenou měnou výrazně vyšší než v městských prostorech. Největší rozdíl město/venkov je ve vymezení dle druhé varianty. Přirozený úbytek ve venkovském prostoru v tomto období činil od -1,79 do -2,82 ‰ v závislosti na variantě vymezení. Vyšší úbytek obyvatelstva na venkově je způsoben mimo jiné i horší dostupností lékařské péče. V páté variantě se hodnoty za venkov nejvíce blíží hodnotám za městský prostor – rozdíly zde nejsou tak výrazné. Je to způsobeno vymezením venkova (obce, které nejsou obcemi s POU), kdy je do něj zahrnut největší počet obcí (ve srovnání s ostatními variantami), a tedy zahrnuje i obce, které jsou již spíše městského typu.

Graf 3.1 Přirozený přírůstek obyvatelstva v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

3.2 Živě narození na 1 000 žen v reprodukčním věku

Ukazatel 2	Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)
Popis	Ukazatel je nazýván obecnou mírou plodnosti, je definován jako poměr počtu živě narozených na 1 000 žen v reprodukčním věku, tj. žen ve věkové skupině 15 – 49 let. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu žen v reprodukčním věku za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

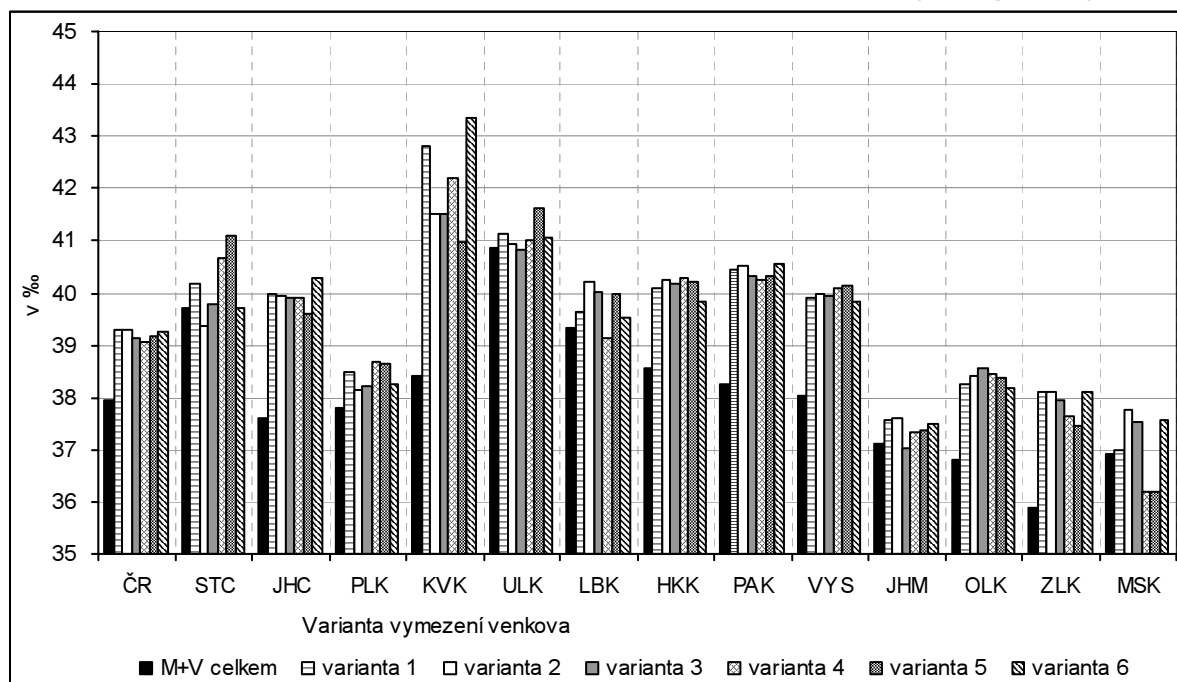
Ukazatel živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let dosáhl v celé **České republice** hodnoty 37,95 ‰, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 38,07 ‰. Nejvyšší obecná míra plodnosti byla v tomto období v Ústeckém kraji, naopak nejméně dětí na 1000 žen v reprodukčním věku se narodilo ve Zlínském kraji.

Ve většině krajů se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy vyšší hodnota sledovaného ukazatele ve srovnání s městským prostorem. Vypovídá tak o příznivější úrovni porodnosti ve venkovských obcích než v městských částech republiky. Výjimku tvoří vymezení venkovského prostoru podle varianty 2 ve Středočeském kraji (venkovský prostor tvoří obce do 1 000 obyv. a obce do 3 000 obyv. s hustotou zalidnění menší než 100 obyvatel na 1 km²), vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 v Libereckém kraji (venkovem jsou obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města), vymezení venkovského prostoru podle varianty 3 v Ústeckém a Jihomoravském kraji (venkov tvoří obce do 1 000 obyvatel a obce do 3 000 obyv. s hustotou zalidnění menší než 150 obyv. na 1 km²) a vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 a 5 v Moravskoslezském kraji. Největší rozdíly v hodnotách pro venkov a město se projevují v Karlovarském kraji.

Výsledná hodnota ukazatele živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen v reprodukčním věku se ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od 39,06 ‰ ve variantě 4 do 39,28 ‰ ve variantě 2. Naopak hodnota v městském prostoru České republiky se nachází v intervalu od 37,34 ‰ ve variantě 5 do 37,56 ‰ ve variantách 2 a 6.

Ve Středočeském kraji je druhá nejvyšší hodnota obecné míry plodnosti mezi 13 sledovanými kraji. Rozdíly mezi venkovským a městským prostorem jsou minimální. Největší rozdíl získáme při vymezení dle 5. varianty (venkovem jsou všechny obce kromě těch s POU), kdy venkovský prostor dosahuje hodnoty více než 41 ‰. Toto je také nejvyšší hodnota, kterou venkovský prostor ve Středočeském kraji nabývá (dle jednotlivých variant vymezení). Vedle toho při vymezení venkova dle 2. varianty dostaneme na venkově dokonce nižší obecnou míru plodnosti než ve městech, a to 39,37 ‰.

Graf 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)

3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním

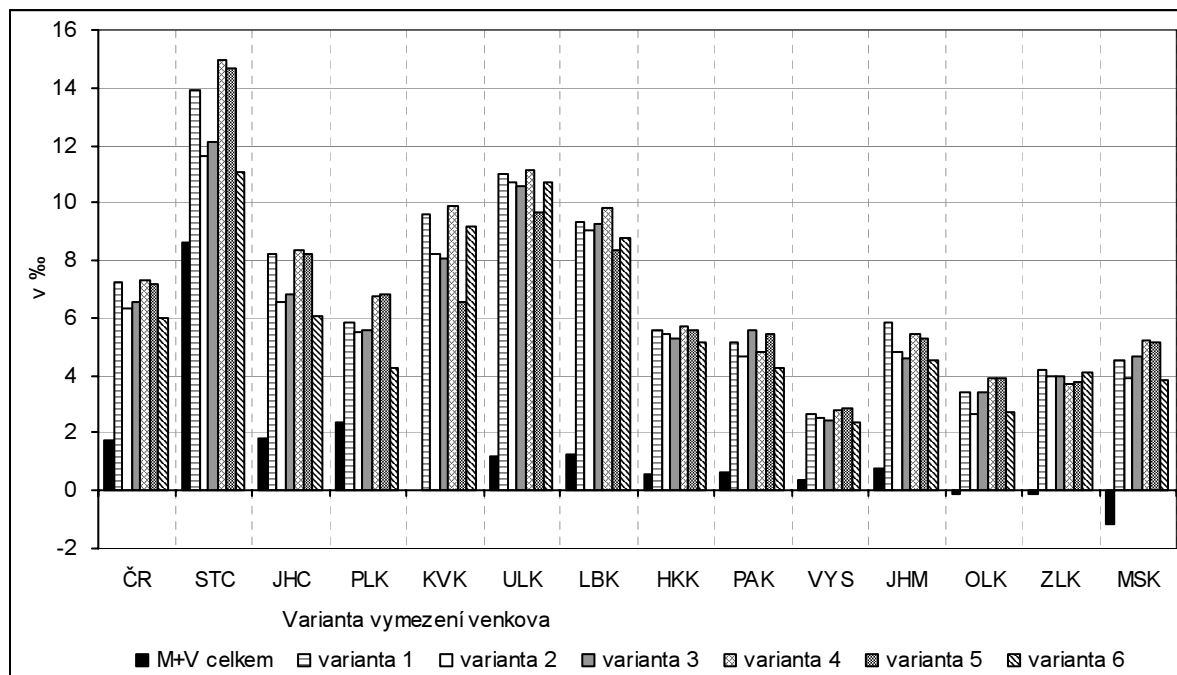
Ukazatel 3	Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přírůstkem obyvatel stěhováním a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

Ukazatel ročního přírůstku obyvatelstva stěhováním na 1 000 obyvatel dosáhl v období let 2000 – 2006 v celé **České republice** hodnoty 1,8 ‰, v ČR bez Hl. města Prahy pak 1,5 ‰. Kladná hodnota vypovídá o převaze počtu přistěhovalých nad počtem vystěhovalých. Ve všech krajích se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy zřetelně vyšší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru. Je patrné, že ve všech porovnávaných typech vymezení venkovské obce získávají obyvatelstvo stěhováním a vykazují příznivé kladné saldo migrace. Městský prostor naopak zpravidla zřetelně obyvatelstvo stěhováním ztrácí a s výjimkou Středočeského a Plzeňského kraje lze pozorovat ve všech šesti variantách vymezení městského prostoru ve zbývajících krajích záporné saldo migrace. Nejvýraznější rozdíly mezi městskými a venkovskými oblastmi jsou v Ústeckém kraji, a to dle všech variant vymezení.

Roční průměr přírůstku obyvatelstva stěhováním v letech 2000 až 2006 na 1 000 obyvatel se ve venkovském prostoru Česka pohybuje od 6,0 ‰ ve variantě 6 (venkovský prostor jsou obce do 2 000 obyv. bez obcí v zázemí krajských měst) do 7,3 ‰ ve variantě 4 a 1 (venkov jsou obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města, příp. obce do 2 tisíc obyvatel). Naopak výsledná hodnota se v městském prostoru nachází v intervalu od -1,0 ‰ ve variantě 5 (venkov tvoří obce, které nejsou obcemi s POU) do 0,5 ‰ ve variantě 6.

Středočeský kraj dosahuje výrazně nadprůměrných hodnot migračního přírůstku. Roční průměr za období 2000 až 2006 činil 8,6 ‰. Kladné hodnoty jsou dosahovány jak v městském prostoru, tak na venkově, přičemž venkov migračně získává obyvatelstvo mnohem větší intenzitou. Nejvyšší hodnota migračního přírůstku ve venkovském prostoru je při vymezení dle varianty 4, a to 14,9 ‰. Naopak nejnižší hodnotu migračního přírůstku dostaneme, vymezíme-li venkov dle varianty 6, tedy nebudeme do něj započítávat obce v zázemí Prahy. V této lokalitě dochází k největšímu stavebnímu rozvoji a přílivu obyvatel. Lidé se stěhují do blízkosti hlavního města a tedy dostupnosti pracovních příležitostí, ale i širokého spektra služeb. Pokud se z vymezení dle varianty 1 (obce do 2 tis. obyvatel) odebraly ještě obce v zázemí Prahy (vznikla varianta 6), pak migrační přírůstek klesl ze 13,9 a 11,1 ‰. Překvapivě není tak výrazný rozdíl mezi variantou 2 a 6, prokazuje se, že hodnoty venkova jsou závislé na přísnosti kritérií výběru a tedy na tom, kolik obcí spadne do venkova. Jaké konkrétní podmínky výběru jsou (zda hustota zalidnění či vzdálenost od Prahy) již v tomto případě nehraje zas tak velkou roli.

Graf 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

3.4 Průměrný věk obyvatelstva

Ukazatel 4	Průměrný věk obyvatelstva k 31. 12. 2006
Popis	Průměrný věk obyvatelstva je počítán jako aritmetický průměr věku všech žijících jedinců v dané populaci. Je váženým průměrem počtu let, které prožili příslušníci dané populace.
Zdroj	Český statistický úřad

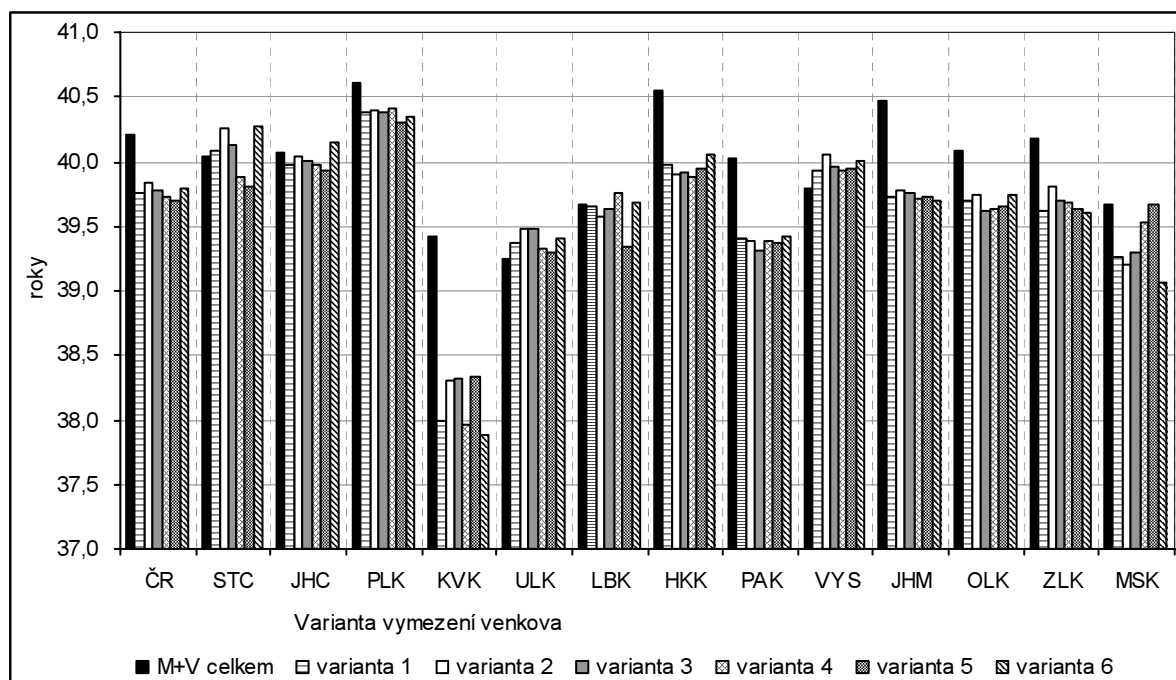
Průměrný věk obyvatelstva celé **České republiky** v roce 2006 dosáhl 40,21 let, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,00 let. Výsledná hodnota ukazatele tak jednoduchým způsobem charakterizuje věkovou strukturu obyvatel. Nejvyšší průměrný věk mezi srovnávanými kraji byl v roce 2006 v Plzeňském kraji, naopak nejmladší populace žije v Ústeckém kraji. V osmi ze třinácti krajů (bez Hlavního města Prahy) se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy nižší hodnota sledovaného ukazatele na venkově než u městského prostoru. Z tohoto pohledu je patrné, že venkovské obyvatelstvo má zpravidla mladší, příznivější věkové složení. Výjimku tvoří všech šest variant vymezení venkovského prostoru v Ústeckém kraji a v kraji Vysočina a některé varianty vymezení ve Středočeském kraji (1, 2, 3 a 6), Libereckém kraji (4 a 6) a Jihočeském kraji (6). Nejvýraznější rozdíly mezi hodnotami za venkov a město jsou v Karlovarském kraji.

Průměrný věk obyvatelstva České republiky se ve venkovském prostoru pohybuje v intervalu od 39,69 let ve variantě 5 (venkovský prostor tvoří obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem) do 39,84 let ve variantě 2 (venkov představují obce do 1 000 obyv. a obce do 3 000 obyv. s hustotou zalidnění menší než 100 obyvatel na 1 km²). Údaje odhalují velmi nízký rozdíl v hodnotách výsledků variant. Rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou je pouhých 0,15 roku. Shodně nízké variační rozpětí hodnot vykazují i údaje za průměrný věk obyvatel městského prostoru České republiky, pohybují se od 40,32 ve variantě 2 do 40,47 ve variantě 5.

Středočeský kraj se v pořadí krajů podle průměrného věku nachází v polovině žebříčku, jeho hodnota k 31.12.2006 byla 40 let. Obdobně jako ve většině jiných krajů, ani ve Středočeském kraji není rozdíl mezi průměrným věkem na venkově a průměrným věkem v městských prostorech výrazný. Dle některých variant vymezení (1, 2, 3 a 6) je dokonce průměrný věk na venkově vyšší, dle jiných variant vymezení (4 a 5) je naopak městská populace starší. Nejvyšší hodnoty průměrného věku ve venkovských oblastech Středočeského kraje (40,27 roku) bylo dosaženo při vymezení dle varianty 6 (venkov tvoří obce do dvou tisíc obyvatel kromě obcí ležících v zázemí Prahy), naopak nejnižší hodnoty (39,81 roku) ve vymezení dle varianty 5 (do venkova jsou zahrnuty všechny obce kromě těch s pověřeným obecním úřadem).

Ze získaných výsledků za Středočeský kraj plyne, že čím méně obcí se do souboru venkova zahrne (kritéria výběru venkovských obcí jsou přísnější), tím vyšších hodnot nabývá průměrný věk na venkově. Ty nejmenší a „nejvenkovštější“ obce se vyznačují vyšším průměrným věkem obyvatelstva.

Graf 3.4 Průměrný věk obyvatelstva k 31. 12. 2006

3.5 Index ekonomického zatížení

Ukazatel 5	Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006
Popis	Index vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí (tzn. ekonomicky závislých) k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Speciálně v tomto případě vyjadřuje, kolik dětí ve věku 0 – 14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15 – 64 let. Data jsou vztažena k 31. 12. 2006
Zdroj	Český statistický úřad

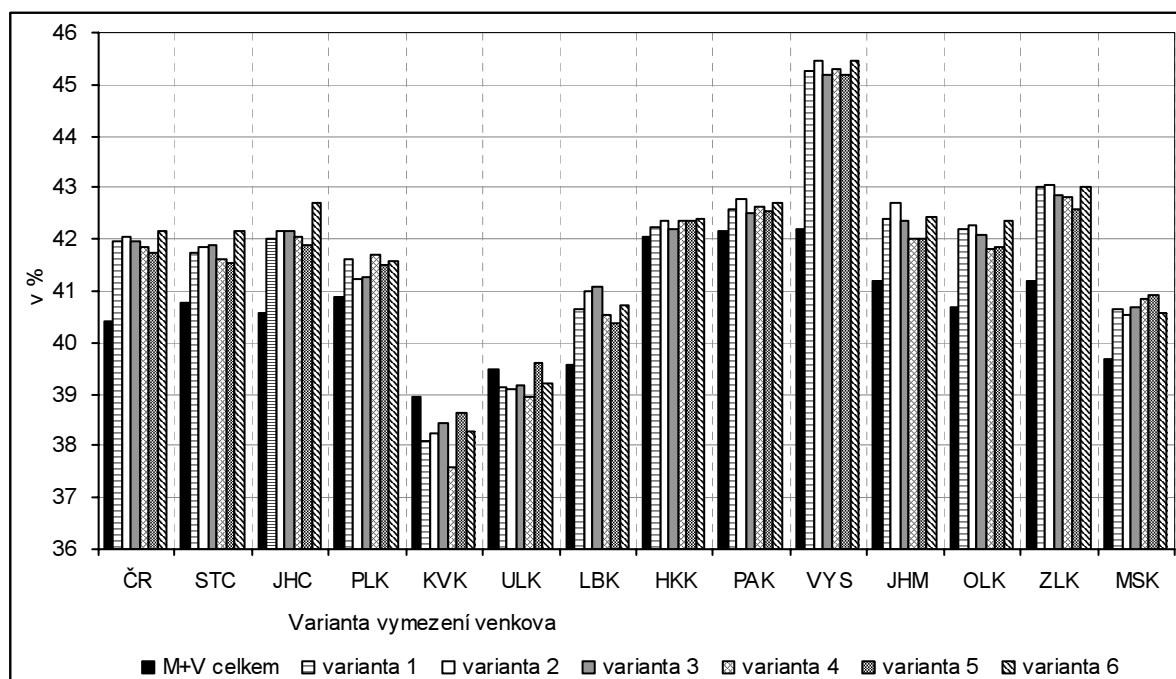
Tento ukazatel je dalším z ukazatelů hodnotící věkovou strukturu obyvatel. Dává do poměru ekonomicky činnou populaci (rozlišeno dle věku) s těmi, co vzhledem k věku ekonomicky činní z převážné většiny být nemůžou (děti do 15 let a senioři nad 65 let). Vyjadřuje, kolik závislých obyvatel musí uživit 100 obyvatel v ekonomicky aktivním věku.

Index ekonomického zatížení vypočítaný k 31. 12. 2006 dosáhl v celé **České republice** hodnoty 40,4 %; v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,7 %. Nižší výsledná hodnota indexu vypovídá o příznivějším poměru mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury obyvatel. Kraje s nejnižším indexem ekonomického zatížení se nacházejí na severu republiky – Karlovarský (hodnota 38,9 %), Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský, naopak vyšší hodnoty indexu jsou typické pro kraje na pomezí Čech a Moravy – Vysočina, Pardubický (shodně 42,2 %) a Královéhradecký kraj. V jedenácti ze třinácti krajů bez Hlavního města Prahy se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy vyšší hodnota sledovaného ukazatele na venkově než u městského prostoru. Výjimku tvoří se všemi šesti variantami vymezení Karlovarský kraj a Ústecký kraj ve variantě 1, 2, 3, 4 a 6. Nejvýraznější rozdíly mezi venkovskými a městskými oblastmi nalézáme v kraji Vysočina.

V celé České republice se hodnota sledovaného ukazatele za venkovský prostor pohybovala v intervalu od 41,7 % ve variantě 5 (venkovský prostor tvoří obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem) do 42,2 % ve variantě 6 (venkovský prostor jsou obce do 2 000 obyv. bez obcí v zázemí krajských měst) a u městského prostoru těsně pod 40 % ve všech variantách.

Index ekonomického zatížení ve **Středočeském kraji** měl k 31. 12. 2006 hodnotu 40,8 %. Pokud ho srovnáme s ostatními kraji, drží se ve středu výsledného žebříčku. Dle všech variant vymezení platí, že na venkově je vyšší ekonomické zatížení populace (na 100 osob v ekonomicky aktivním věku připadá více závislých obyvatel – dětí a seniorů). Rozdíly v hodnotách za venkovský prostor dle jednotlivých variant vymezení jsou minimální. Nejvyšší index ekonomického zatížení na venkově můžeme vysledovat v poslední šesté variantě vymezení (venkov je tvořen obcemi do dvou tisíc obyvatel kromě obcí v těsném zázemí Prahy).

Graf 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006

Tab. 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	40,4	39,9	42,0	39,9	42,1	39,9	42,0	39,9	41,8	39,8	41,7	39,9	42,2
	-	-0,5	1,5	-0,5	1,6	-0,6	1,5	-0,6	1,4	-0,7	1,3	-0,5	1,7
ČR bez Prahy	40,7	40,1	42,0	40,2	42,1	40,1	42,0	40,1	41,8	40,0	41,7	40,1	42,2
	-	-0,5	1,3	-0,5	1,4	-0,6	1,3	-0,6	1,2	-0,7	1,1	-0,5	1,5
Středočeský	40,8	40,0	41,7	40,2	41,9	40,0	41,9	40,1	41,6	39,9	41,5	40,0	42,2
	-	-0,7	1,0	-0,6	1,1	-0,7	1,1	-0,7	0,9	-0,8	0,8	-0,7	1,4
Jihočeský	40,6	39,8	42,0	39,7	42,1	39,6	42,2	39,8	42,1	39,7	41,9	39,6	42,7
	-	-0,7	1,4	-0,9	1,6	-0,9	1,6	-0,8	1,5	-0,9	1,3	-0,9	2,1
Plzeňský	40,9	40,5	41,6	40,7	41,2	40,7	41,3	40,5	41,7	40,5	41,5	40,6	41,6
	-	-0,4	0,7	-0,2	0,4	-0,2	0,4	-0,4	0,8	-0,4	0,6	-0,3	0,7
Karlovarský	38,9	39,2	38,1	39,1	38,3	39,1	38,4	39,3	37,6	39,1	38,6	39,1	38,3
	-	0,2	-0,9	0,2	-0,7	0,1	-0,5	0,3	-1,3	0,2	-0,3	0,2	-0,7
Ústecký	39,5	39,6	39,1	39,6	39,1	39,6	39,2	39,6	38,9	39,5	39,6	39,6	39,2
	-	0,1	-0,4	0,1	-0,4	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,0	0,1	0,1	-0,3
Liberecký	39,6	39,2	40,6	39,1	41,0	39,0	41,1	39,3	40,5	39,2	40,4	39,2	40,7
	-	-0,3	1,1	-0,4	1,4	-0,5	1,5	-0,3	1,0	-0,4	0,8	-0,4	1,2
Královéhradecký	42,0	41,9	42,3	41,9	42,4	41,9	42,2	41,9	42,4	41,9	42,3	41,9	42,4
	-	-0,1	0,2	-0,2	0,3	-0,1	0,2	-0,2	0,3	-0,2	0,3	-0,2	0,4
Pardubický	42,2	41,9	42,6	41,9	42,8	42,0	42,5	41,9	42,6	41,9	42,5	41,9	42,7
	-	-0,2	0,4	-0,3	0,6	-0,2	0,3	-0,3	0,5	-0,3	0,4	-0,3	0,5
Vysočina	42,2	40,1	45,2	40,0	45,5	40,0	45,2	40,1	45,3	39,9	45,2	40,1	45,5
	-	-2,1	3,0	-2,2	3,3	-2,2	3,0	-2,1	3,1	-2,3	3,0	-2,1	3,3
Jihomoravský	41,2	40,7	42,4	40,7	42,7	40,6	42,4	40,7	42,0	40,6	42,0	40,7	42,4
	-	-0,5	1,2	-0,5	1,5	-0,5	1,2	-0,5	0,8	-0,6	0,8	-0,4	1,3
Olomoucký	40,7	39,9	42,2	40,1	42,3	40,0	42,1	39,9	41,8	39,8	41,9	39,9	42,3
	-	-0,8	1,5	-0,6	1,6	-0,7	1,4	-0,8	1,1	-0,9	1,2	-0,8	1,7
Zlínský	41,2	40,5	43,0	40,5	43,0	40,4	42,9	40,2	42,8	40,2	42,6	40,5	43,0
	-	-0,7	1,8	-0,7	1,8	-0,8	1,7	-1,0	1,6	-1,0	1,4	-0,7	1,8
Moravskoslezský	39,7	39,5	40,6	39,6	40,5	39,5	40,7	39,3	40,8	39,2	40,9	39,6	40,6
	-	-0,2	1,0	-0,1	0,9	-0,2	1,0	-0,3	1,1	-0,5	1,3	-0,1	0,9

3.6 Dokončené byty

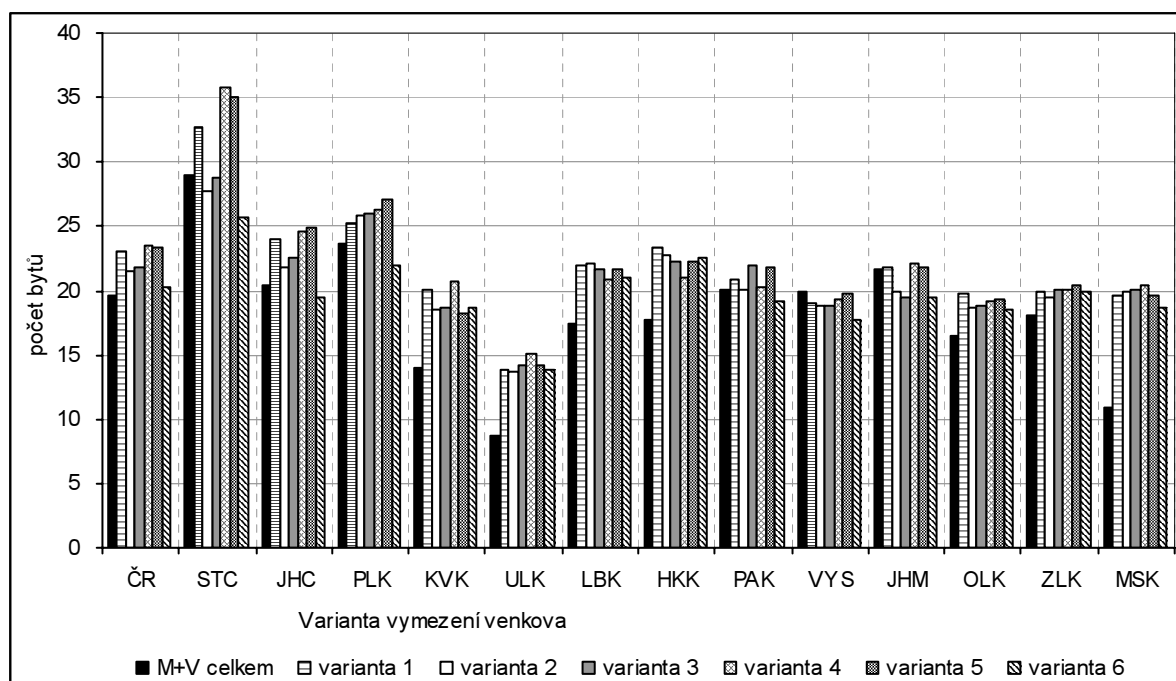
Ukazatel 6	Dokončené byty v letech 2000 až 2006 na 1 000 obyvatel
Popis	Počet bytů v budovách pro bydlení, nových i stávajících, jejichž výstavba byla ve sledovaném období (tzn. v letech 2000 až 2006) dokončena, tj. na které vydaná kolaudační rozhodnutí nabyla právní moci. Jde o byty v nové výstavbě, nástavbě, přístavbě, resp. přestavbě, dokončené modernizací a rekonstrukcí. Základní srovnávací charakteristikou bytové výstavby je intenzita bytové výstavby, vyjadřující počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu (k 1. 7. 2003).
Zdroj	Český statistický úřad

V České republice bylo v letech 2000 až 2006 dokončeno téměř 200 tisíc bytů, v přepočtu na 1 000 obyvatel celkem 19,6 bytů, tj. průměrně ročně 2,8 bytů na 1 000 obyvatel. Nejvíce bytů bylo dokončeno ve Středočeském kraji (téměř 30 bytů na 1 000 obyvatel), naopak nejméně v Ústeckém (necelých 9 bytů na 1 000 obyvatel) a Moravskoslezském kraji. Pro celou ČR platí, že vyšší intenzita bytové výstavby probíhala ve venkovských oblastech, a to dle všech variant vymezení. Téměř stejný rozdíl mezi městskou a venkovskou oblastí se projevil ve čtvrté a páté variantě. Ve srovnání s městskou oblastí zde bylo v úhrnu sledovaných let dokončeno o 5,48 resp. 5,60 bytů více. Nejméně dokončených bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel (20,26 bytů) bylo v České republice v 6. variantě vymezení venkovské oblasti. Projevuje se, že zvýšená intenzita bytové výstavby probíhá v přímém zázemí velkých měst, tedy jestliže jsme tyto obce zařadili do městského prostoru (ve variantě 6), pak hodnota intenzity bytové výstavby na venkově poklesla.

Pro 7 ze 13 srovnávaných krajů taktéž ve všech variantách platilo, že na venkově byla v tomto období vyšší intenzita bytové výstavby. V Ústeckém a Moravskoslezském byl tento rozdíl i více než dvojnásobný. Na Vysočině probíhala vyšší intenzita bytové výstavby ve městech (dle všech variant vymezení), totéž jsme zjistili i pro Středočeský a Jihomoravský kraj dle vymezení 2, 3 a 6 a pro Pardubický, Jihočeský a Plzeňský kraj ve variantě 6.

Ve Středočeském kraji bylo ve sledovaných letech 2000 až 2006 dokončeno na 1 000 obyvatel celkem 28,9 bytů, tj. v průměru ročně 4,1 bytu. Výsledky dle jednotlivých variant jsou velmi variabilní. Zatímco v případě vymezení dle 1, 4 a 5 varianty vychází jednoznačně mnohem vyšší intenzita výstavby bytů ve venkovských oblastech, při vymezení dle 2, 3. a 6 varianty s situace obrátí a mírně (v případě 6. varianty výrazně) převažují městské oblasti. Ukazuje se, že velké množství bytů vzniká v obcích s 1 – 2 tisíci obyvateli a vysokou hustotou zalidnění a samozřejmě těch v nejbližším okolí Prahy (mnohdy platí obě tyto podmínky současně). Do této skupiny obcí patří například Vestec, Velké Přílepy, Hovorčovice, Šestajovice, Zdiby a další. Je otázkou, zda opravdu tyto obce zařazovat do venkova, či je alespoň odlišit jinou podskupinou venkova. Obecně opět platí, že čím jsme vymezili venkov přísněji (spadlo nám do něj méně obcí), tím je ve venkovských oblastech intenzita bytové výstavby nižší.

Graf 3.6 Dokončené byty v letech 2000 až 2006 na 1 000 obyvatel

3.7 Průměrná obytná plocha dokončeného bytu

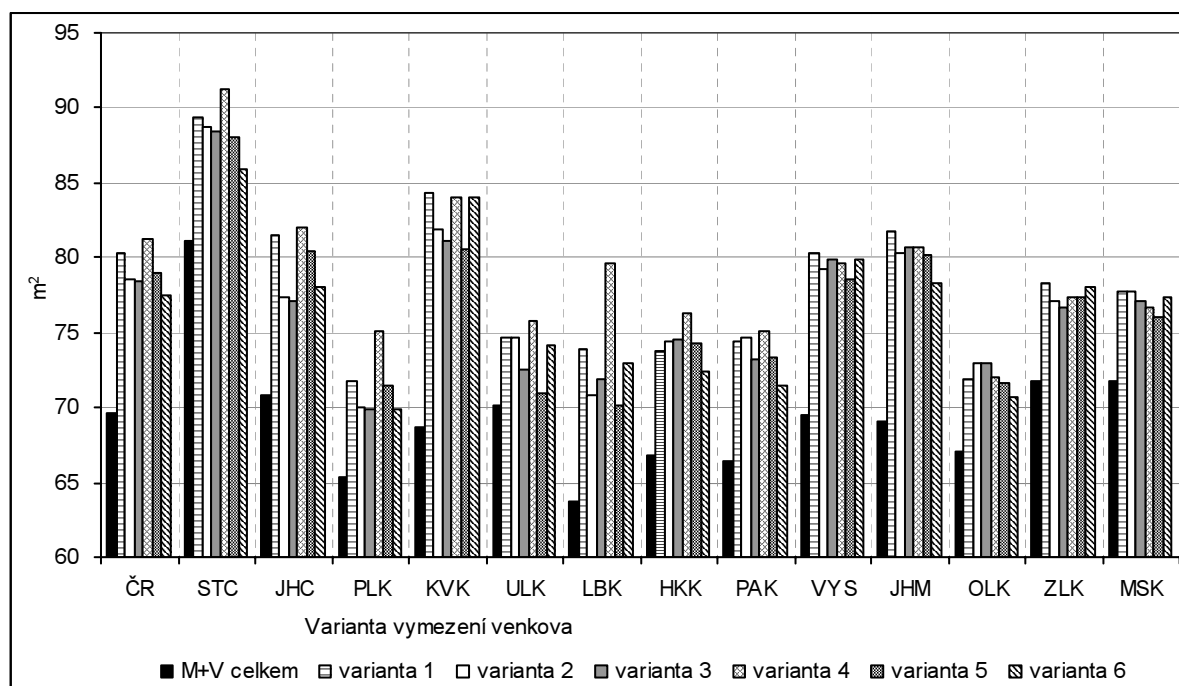
Ukazatel 7	Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 až 2006
Popis	Obytná plocha bytu je jedním z ukazatelů kvality bydlení. Obytnou plochou bytu se rozumí podlahová plocha obytných místností určených k trvalému bydlení (ve velikosti 8 a více m ²), nezapočítává se do ní podlahová plocha vedlejších místností bytu a příslušenství bytu. Průměrná obytná plocha jednoho bytu je dána celkovou obytnou plochou dokončených bytů v m ² dělenou celkovým počtem dokončených bytů.
Zdroj	Český statistický úřad

Průměrná obytná plocha bytů dokončených v **České republice** v letech 2000 až 2006 činila 69,56 m². V městském prostoru se dokončovaly byty jednoznačně menší, jejich průměrná velikost byla v závislosti na variantě vymezení od 63,3 m² do 67,0 m², tj. rozdíl 3,7 m². Na venkově se průměrná obytná plocha bytů pohybovala od 77,6 m² do 81,2 m². Ve venkovském prostoru byly, bez ohledu na zvolenou variantu, dokončovány byty s větší obytnou plochou. Z většiny se jedná o rodinné domy, naproti tomu ve městech tvoří velký díl domy bytové, tedy s menší obytnou plochou. Největší rozdíl (17,9 m²) mezi obytnou plochou bytů ve městech a na venkově se projevil ve čtvrté variantě (venkov tvoří obce, které nemají statut města). V nejméně variabilní šesté variantě venkova (venkovem jsou obce do 2 000 obyvatel kromě obcí v zázemí krajských měst) byl rozdíl mezi plochou bytů v městském a venkovském prostoru 10,57 m², tedy téměř dvakrát menší než ve variantě 4.

Největší byty dle obytné plochy se staví ve Středočeském kraji. Naopak nejmenší obytnou plochu dokončených bytů jsme zaznamenali v Libereckém a Plzeňském kraji (63,8 a 65,3 m²). Při srovnání venkovských a městských oblastí byly největší rozdíly v Karlovarském kraji, ale také v kraji Středočeském při vymezení dle 4. varianty (venkovem jsou obce, které nemají statut města).

Ve Středočeském kraji byly v období 2000 až 2006 dokončeny byty s průměrnou obytnou plochou 81,2 m². Tato hodnota je jednoznačně největší ze všech krajů a republikový průměr převyšuje o více než 11 m². I ve Středočeském kraji platí, že na venkově se staví byty s větší obytnou plochou. Největší rozdíl vznikl při vymezení dle 4. varianty. Rozdíl mezi byty v městském a venkovském prostoru byl v tomto případě více než 22 m². V této variantě bylo dosaženo i největší hodnoty za venkovský prostor, a to 91,3 m². Naopak nejmenší hodnota byla dosažena při vymezení dle varianty 6. Při posuzování extrémů je tedy zřejmé, že relativně nejvyšší hodnotu ukazatele ovlivňuje intenzivní bytová výstavba v zázemí Hlavního města Prahy – tedy v obcích ve vzdálenosti do 30 km od centra Prahy (sídla KÚ Středočeského kraje), kde se staví byty s relativně větší obytnou plochou (dosahují v průměru 96 m²).

Graf 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 až 2006

Tab. 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 až 2006

Měřicí jednotka: m²

ČR, kraje	Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
		1		2		3		4		5		6	
		V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	69,6	64,9	80,3	66,4	78,6	65,8	78,5	63,3	81,2	63,3	79,0	67,0	77,6
ČR bez Prahy	71,1	-4,7	10,7	-3,1	9,1	-3,8	8,9	-6,2	11,6	-6,3	9,4	-2,6	8,0
Sředočeský	81,2	65,8	80,3	67,7	78,6	67,0	78,5	63,8	81,2	63,8	79,0	68,4	77,6
Jihočeský	70,9	-5,3	9,2	-3,3	7,5	-4,1	7,4	-7,2	10,1	-7,2	7,9	-2,7	6,5
Plzeňský	65,3	73,8	89,4	77,3	88,7	76,5	88,4	68,9	91,3	70,4	88,1	79,0	85,9
Karlovarský	68,7	-7,4	8,2	-3,9	7,5	-4,6	7,2	-12,2	10,1	-10,8	6,9	-2,1	4,8
Ústecký	70,1	64,1	81,6	66,8	77,4	66,6	77,1	63,0	82,0	62,3	80,4	67,9	78,1
Liberecký	63,8	-6,8	10,7	-4,0	6,5	-4,3	6,2	-7,8	11,2	-8,6	9,5	-2,9	7,2
Královéhradecký	66,8	61,9	71,8	62,7	70,0	62,7	69,9	59,9	75,1	60,7	71,5	63,8	69,9
Pardubický	66,4	-3,4	6,4	-2,6	4,7	-2,6	4,5	-5,4	9,7	-4,6	6,2	-1,5	4,6
Vysočina	69,5	62,6	84,3	63,8	81,9	63,7	81,1	63,1	84,1	60,1	80,5	63,7	84,1
Jihomoravský	69,1	-6,1	15,5	-5,0	13,2	-5,0	12,4	-5,7	15,4	-8,6	11,8	-5,0	15,3
Olomoucký	67,1	68,2	74,7	68,3	74,7	69,0	72,5	67,2	75,8	69,4	71,0	68,5	74,1
Zlínský	71,8	-1,9	4,6	-1,8	4,5	-1,1	2,4	-2,9	5,7	-0,7	0,9	-1,6	4,0
Moravskoslezský	71,7	59,5	73,8	60,9	70,8	60,0	71,9	58,6	79,7	59,9	70,1	60,2	73,0
	-	-4,3	10,1	-2,9	7,0	-3,8	8,2	-5,2	15,9	-3,9	6,3	-3,6	9,2
	66,8	62,0	73,8	62,0	74,4	61,5	74,6	61,1	76,3	61,1	74,3	63,3	72,4
	-	-4,8	7,1	-4,8	7,6	-5,3	7,8	-5,7	9,5	-5,7	7,5	-3,4	5,7
	66,4	61,2	74,5	62,0	74,7	61,5	73,2	60,9	75,1	60,7	73,4	63,8	71,5
	-	-5,1	8,1	-4,4	8,3	-4,8	6,8	-5,5	8,7	-5,7	7,0	-2,6	5,1
	69,5	62,4	80,3	63,3	79,3	62,4	79,9	62,7	79,7	62,3	78,6	63,7	79,9
	-	-7,1	10,8	-6,2	9,8	-7,1	10,4	-6,8	10,2	-7,2	9,1	-5,9	10,3
	69,1	63,8	81,7	66,1	80,3	64,7	80,6	62,1	80,7	61,2	80,2	66,3	78,2
	-	-5,3	12,6	-3,0	11,3	-4,4	11,6	-7,0	11,6	-7,9	11,1	-2,8	9,2
	67,1	63,9	71,9	64,5	73,0	63,3	73,0	62,6	72,0	62,3	71,6	65,2	70,6
	-	-3,3	4,8	-2,7	5,8	-3,8	5,8	-4,5	4,9	-4,8	4,5	-2,0	3,5
	71,8	68,7	78,3	69,6	77,0	69,0	76,7	67,6	77,4	66,7	77,3	68,9	78,0
	-	-3,1	6,6	-2,2	5,3	-2,8	4,9	-4,2	5,6	-5,1	5,6	-2,9	6,2
	71,7	69,6	77,7	70,3	77,7	69,8	77,1	67,9	76,6	67,7	76,1	70,2	77,4
	-	-2,1	6,0	-1,4	6,0	-1,9	5,4	-3,8	4,9	-4,0	4,4	-1,5	5,7

3.8 Míra ekonomické aktivity

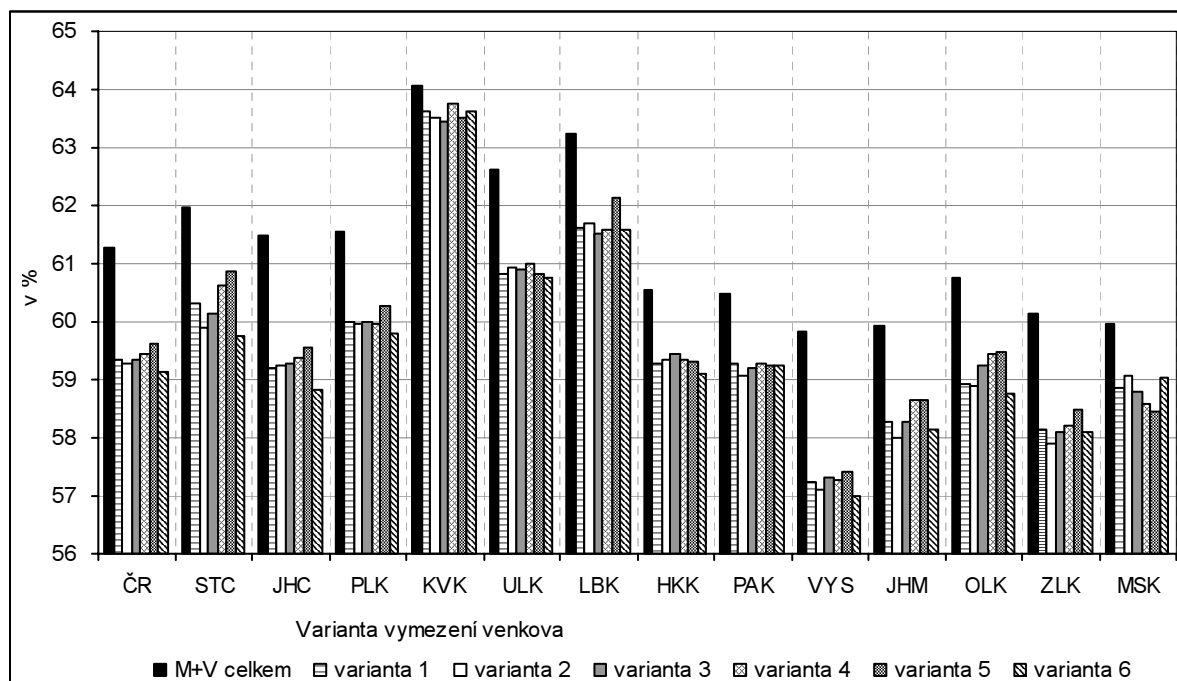
Ukazatel 8	Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)
Popis	Míra ekonomické aktivity představuje podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let. Do skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva se podle metodiky sčítání lidu řadí nejen zaměstnané osoby (v postavení zaměstnanců, zaměstnavatelů či samostatně činných), ale také pracující důchodci, pracující studenti a učni, osoby na řádné mateřské dovolené a nezaměstnaní.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Mezi dvěma posledními sčítáními lidu (1991 a 2001) došlo v **České republice** k poklesu míry ekonomické aktivity obyvatel, přičemž nejzřetelněji byl tento trend patrný u osob v nejnižších věkových kategoriích (prodloužení období přípravy mladých lidí na budoucí povolání) i u osob v poproduktivním věku (pokles počtu pracujících důchodců). K 1. 3. 2001 činila republiková míra ekonomické aktivity 61,26 % (v ČR bez Hl. města Prahy 61,07 %). Nejvyšší míru ekonomické aktivity jsme zjistili v Karlovarském kraji, naopak nejnižších hodnot dosahuje kraj Vysočina. Ve všech krajích nacházíme u všech šesti variant vymezení venkova vždy nižší míru ekonomické aktivity ve venkovském prostoru oproti městskému. V největším rozsahu (o více než čtyři procentní body) zaostává míra ekonomické aktivity na venkově oproti městskému prostoru v kraji Vysočina, naopak nejmenší rozdíl se projevuje v Karlovarském kraji.

Míra ekonomické aktivity ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 59,15 % v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tisíce, bez obcí v zázemí krajským měst) až po 59,62 % v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Rovněž na úrovni jednotlivých krajů nacházíme nejnižší míru ekonomické aktivity na venkově nejčastěji v šesté variantě (u 7 ze 13 srovnávaných krajů). Maximálních hodnot nabývá sledovaný ukazatel nejčastěji v páté variantě (u 8 krajů). V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje míra ekonomické aktivity hodnot od 61,86 % ve druhé variantě po 62,07 % v páté variantě. Po vyloučení vlivu Hl. města Prahy se toto rozpětí mírně posune, a to na 61,70 % až 61,93 %.

Míra ekonomické aktivity ve **Středočeském kraji** (61,97 % k 1. 3. 2001) leží o 0,7 procentního bodu nad celorepublikovou hodnotou a ve srovnání 13 krajů je čtvrtá nejvyšší. Ve venkovském prostoru nabývá hodnot od 59,77 % v šesté variantě po 60,88 % v páté variantě. Největší rozdíl v počtu ekonomicky aktivních na 100 osob starších 15 let mezi městským prostorem a venkovem je opět v šesté variantě. I v případě tohoto ukazatele platí, že výsledné hodnoty za venkov jsou ovlivněny počtem obcí, které jsou do venkovského prostoru zahrnuty, tedy přísností vymezení venkova. Čím menší počet obcí byl do venkova zařazen (byly vybrány obce nejvíce venkovské), tím menší hodnota míry ekonomické aktivity na venkově byla zjištěna a vznikly větší rozdíly mezi venkovem a městem.

Graf 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)

3.9 Obsazená pracovní místa

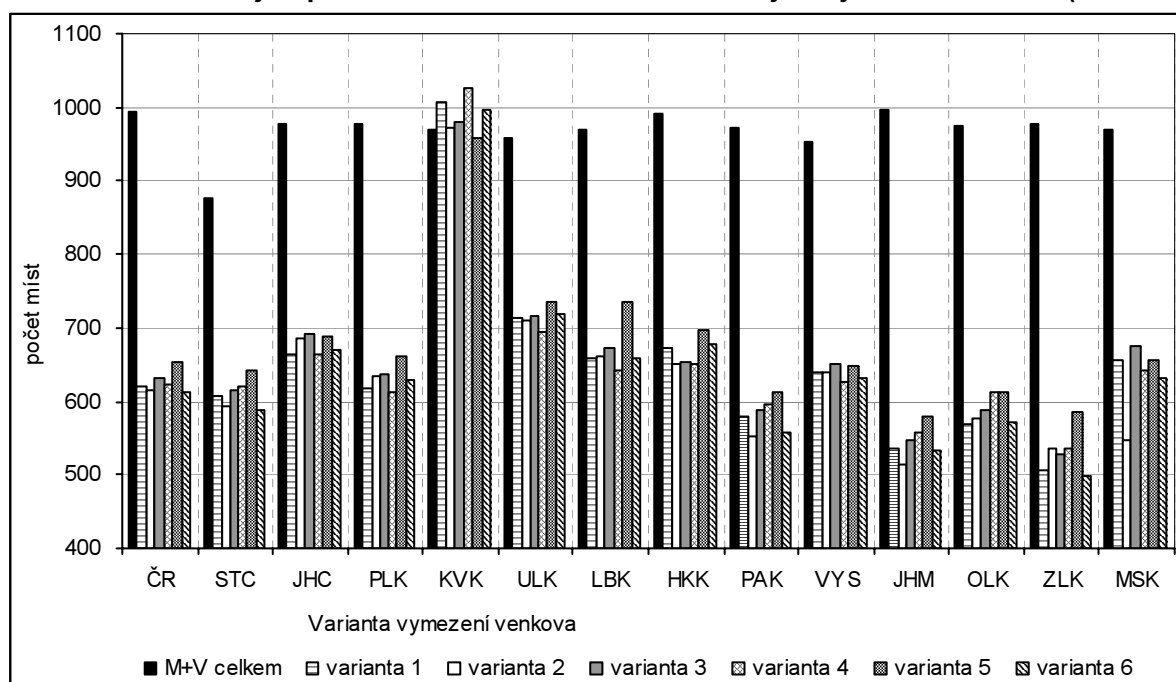
Ukazatel 9	Počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)
Popis	Počet obsazených pracovních míst představuje součet počtu trvale (resp. dlouhodobě) bydlících a zároveň zaměstnaných na daném území a salda dojížděky za prací (tj. rozdílu počtu dojíždějících a vyjíždějících). Pro možnost územního srovnání je tento výsledný počet poměřován k počtu zaměstnaných bydlících na daném území. Hodnoty nad 1 000 znamenají, že v daném území je přebytek pracovních příležitostí nad počtem bydlících a tedy kladné saldo dojížděky za prací.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Kromě Hlavního města Prahy jsou všechny ostatní kraje **České republiky** typické záporným saldem dojížděky za prací a tedy nižším počtem obsazených pracovních míst ve srovnání s počtem zaměstnaných osob bydlících v daném kraji. Minimální hodnotu sledovaného ukazatele (877) nacházíme ve Středočeském kraji, ze kterého směřuje velmi silný dojížděkový proud právě do hlavního města. Naopak relativně vysoké hodnoty ukazatele blíží se 1 000 charakterizují Jihomoravský a Královéhradecký kraj. Venkovský prostor se ve všech variantách svého vymezení a ve všech krajích kromě Karlovarského vyznačuje vždy nižším počtem obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve srovnání s městským prostorem a zároveň hodnotami menšími než 1 000 (tedy záporným saldem dojížděky za prací).

Počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve venkovském prostoru se na úrovni celé ČR pohybuje od 614 v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tisíce, bez obcí v zázemí krajských měst) až po 653 v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). V krajích se hodnoty sledovaného ukazatele na venkově nacházejí v rozpětí od 498 ve Zlínském kraji po 1 028 v Karlovarském kraji. V městském prostoru se na celorepublikové úrovni počet obsazených pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohybuje od 1 104 ve druhé variantě (venkov jsou obce do tisíce obyvatel a obce do 3 tisíc obyvatel, jejichž hustota zalidnění je menší než 100 obyv./km²) až po 1 157 v páté variantě. Po vyloučení Hl. města Prahy se tyto hodnoty snižují na 1 081 až 1 142.

Ve Středočeském kraji připadalo k 1. 3. 2001 na tisíc zaměstnaných celkem 877 obsazených pracovních míst, což je nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání. Takto nízká hodnota je způsobena obrovským pracovním trhem hlavního města Prahy, který je využíván obyvateli Středočeského kraje, hlavně z oblastí přiléhajících k Praze. Ve venkovském prostoru se počet obsazených pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohyboval od 588 v šesté variantě po 641 v páté variantě. V městském prostoru připadá v kraji nejmenší počet obsazených pracovních míst na tisíc zaměstnaných v šesté a druhé variantě (1 022 resp. 1 023) a nejvyšší v páté variantě (1 103). Maximální hodnota v případě varianty 5 souvisí s tím, že jsou zde zahrnuty pouze obce se sídlem pověřeného úřadu (tj. většinou významná centra dojížděky za prací).

Graf 3.9 Počet obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)

3.10 Zaměstnaní v zemědělství

Ukazatel 10	Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb v % (SLDB 2001)
Popis	Podíl počtu zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím zaměstnání podle místa bydliště. U žen na mateřské dovolené podle posledního vykonávaného zaměstnání.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu s rozvojem společnosti klesá. Lze předpokládat, že pokud bychom měli údaje za rok 2006, byly by hodnoty tohoto ukazatele nižší. Bohužel z jiných zdrojů, než ze sčítání lidu nelze tyto údaje za obce získat. Domníváme, že vstupní hodnoty (z roku 2001) jsou dostatečné i pro hodnocení stavu k současnosti, neboť ačkoliv jistě nějaké změny proběhly, jejich velikost je na této úrovni minimální a tedy zanedbatelná.

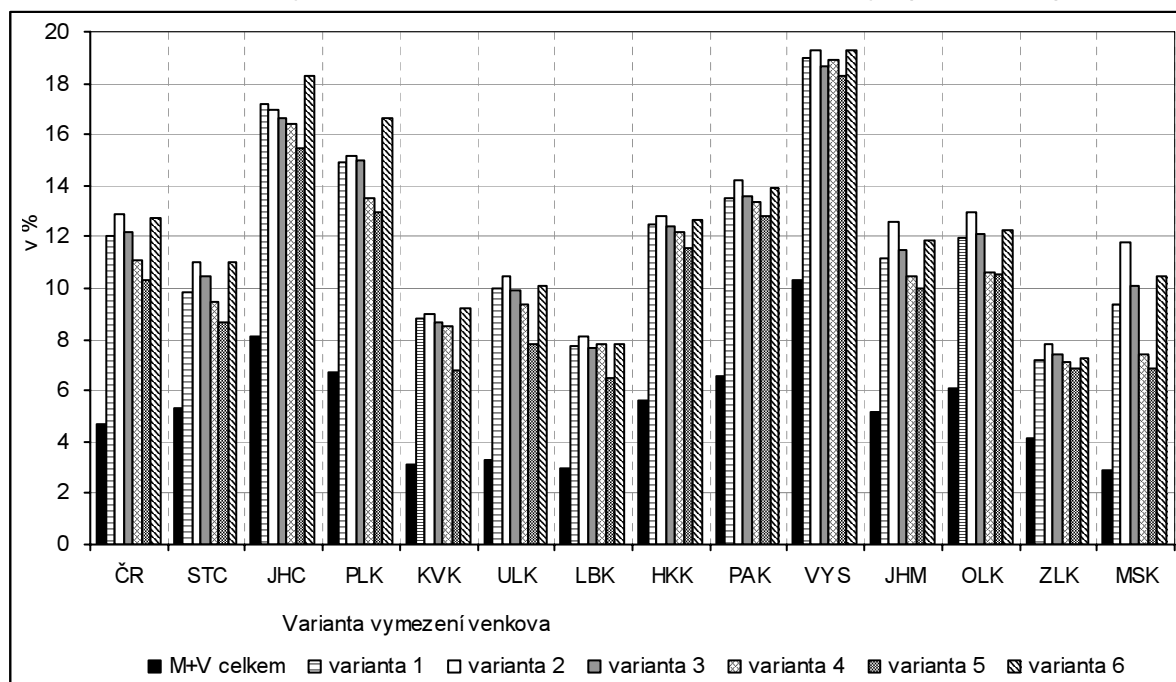
V České republice se v roce 2001 podíleli zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti 4,68 % (5,26 % v ČR bez Hlavního města Prahy). Jednoznačně platí, že podíl zaměstnaných v zemědělství na venkově je mnohonásobně větší, než ve městech. Pro celou ČR vychází dle jednotlivých variant pěti až šestinásobný rozdíl. Ve venkovském prostoru bylo zastoupení průměru na zaměstnanosti v rozmezí od 10,33 % ve variantě 5 (všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu) až po 12,92 % ve variantě 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel / km²).

Celkově je zaměstnanost v tomto sektoru nejvyšší v kraji Vysočina, a to jak za celý kraj (více než 10 % zaměstnaných), tak i pro městské i venkovské oblasti ve všech variantách. Následují Jihočeský a Plzeňský kraj. V těchto třech krajích jsou zároveň nejvýraznější rozdíly mezi hodnotami ve venkovském a městském prostoru. Naopak nejmenší zaměstnanost v zemědělství se vyskytuje v průmyslových a hornatých krajích Libereckém, Moravskoslezském a Karlovarském.

Hodnota podílu zaměstnaných v zemědělství **ve Středočeském kraji** přesahuje 5,2 %. Rozdíly mezi venkovskými a městskými oblastmi jsou čtyř až pětinašobné. V městských oblastech se podíl obyvatel zaměstnaných v zemědělství pohybuje mezi 2,6 až 2,9 % dle zvolené varianty. Hodnoty za venkov se od sebe odlišují výrazně více – dosahují od 8,7 do 11 %. Nejvyšší hodnoty je dosaženo u varianty 6, kde do venkova jsou zařazeny obce do 2 000 obyvatel avšak bez obcí v těsném zázemí Prahy. Naopak nejmenší hodnoty dosáhneme, pokud do venkova zahrneme všechny obce, kromě těch, které mají pověřený obecní úřad (toto je nejšířší vymezená skupina, venkov v této 5. variantě zahrnuje největší počet obcí).

Jednoznačná převaha zaměstnanosti v zemědělství na venkově platí ve všech zjišťovaných variantách. Liší se od sebe pouze konkrétní výsledné hodnoty. Platí, že čím méně obcí je zahrnuto ve venkovském prostoru, tzn. do souboru se zařadí „nejvenkovštější“ obce, tím větší hodnotu zaměstnanosti v zemědělství na venkově dostaneme a tím větší rozdíly mezi venkovskými a městskými oblastmi vzniknou.

Graf 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)

Tab. 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)																		
			1		2		3		4		5		6								
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V							
V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²														V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	

3.11 Míra nezaměstnanosti

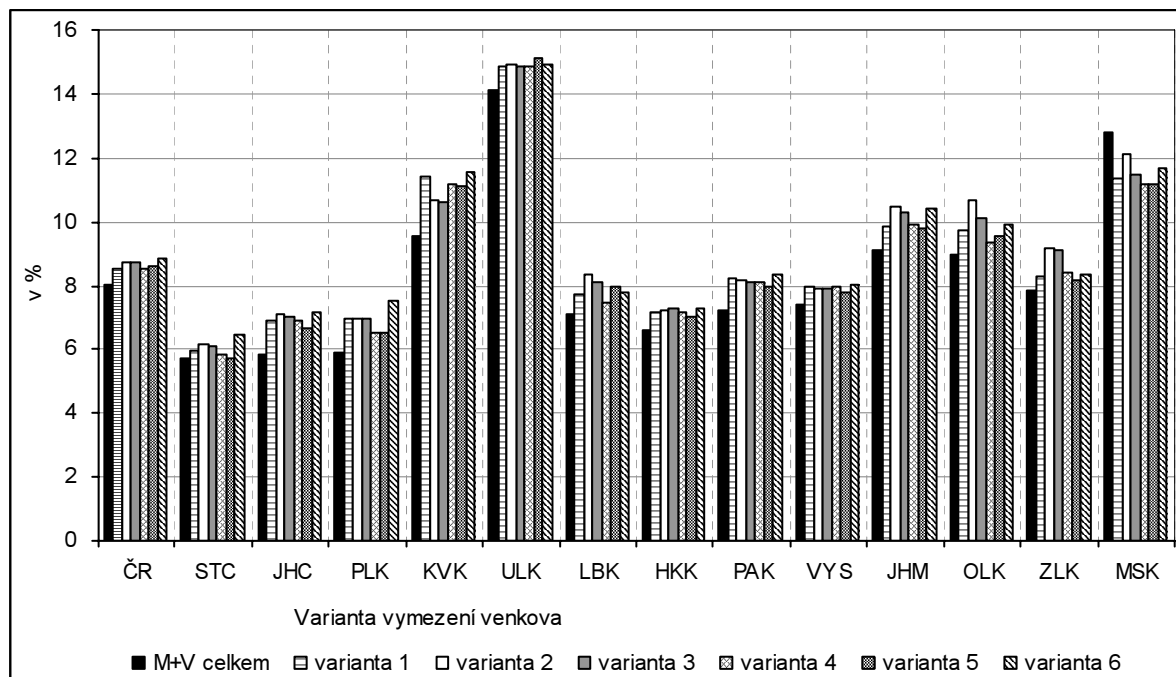
Ukazatel 11	Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006
Popis	Míra nezaměstnanosti je zde vypočtena jako poměr počtu dosažitelných uchazečů (schopných nastoupit do zaměstnání) evidovaných na úřadech práce ke konci roku 2006 k počtu ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

V posledních letech lze sledovat klesající trend ve vývoji počtu uchazečů o zaměstnání a tedy i míry nezaměstnanosti. Ke konci roku 2006 činila za celou **Českou republiku** 8,02 % (v ČR bez Hlavního města Prahy 8,70 %). Ve všech krajích kromě Moravskoslezského se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy vyšší míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru oproti městskému. Méně příznivá situace na trhu práce na venkově souvisí nejen s omezenou nabídkou volných pracovních míst, ale často i se zhoršenou dopravní obslužností či nižší flexibilitou a vzdělaností obyvatel. Největší převaha míry nezaměstnanosti ve venkovském oproti městskému prostoru je typická (téměř ve všech variantách) pro Karlovarský kraj, naopak nejmenší rozdíly nacházíme v tomto ohledu ve Středočeském kraji (vliv Hl. města Prahy). Specifické postavení Moravskoslezského kraje je dáno vysokou nezaměstnaností ve významných městských centrech související s restrukturalizací průmyslové výroby (především těžkého a těžebního průmyslu).

Míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru se na úrovni celé ČR pohybuje od 8,51 % v první variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis.) až po 8,84 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). V devíti ze třinácti srovnávaných krajů nacházíme nejnižší míru nezaměstnanosti na venkově vždy v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Naopak maximálních hodnot dosahuje míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru nejčastěji ve variantě 6 a 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²). V městském prostoru na úrovni celé ČR dosahuje míra nezaměstnanosti hodnot od 7,75 % v páté variantě až po 7,86 % v první variantě. Pokud eliminujeme vliv Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí významně posouvá, a to na hodnoty 8,65 % až 8,77 %.

Míra nezaměstnanosti **ve Středočeském kraji** (5,73 % ke konci roku 2006) patří dlouhodobě mezi nejnižší v Česku. Ačkoliv venkov vykazuje vyšší míru nezaměstnanosti, rozdíly mezi městem a venkovem nejsou příliš výrazné. Zejména v páté variantě (venkov je tvořen všemi obcemi, které nejsou sídlem pověřeného úřadu) jsou rozdíly úplně setřeny. Ve venkovském prostoru přitom míra nezaměstnanosti nabývá hodnot od 5,73 % v páté variantě po 6,44 % v šesté variantě. Opět se projevuje vliv hlavního města na své bezprostřední zázemí a potvrzuje se fakt, že obce a populace obcí v těsném zázemí Prahy (ač se mnohdy jedná o populačně málo početné obce) vykazuje spíše městské charakteristiky, než venkovské.

Graf 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006

3.12 Uchazeči o zaměstnání

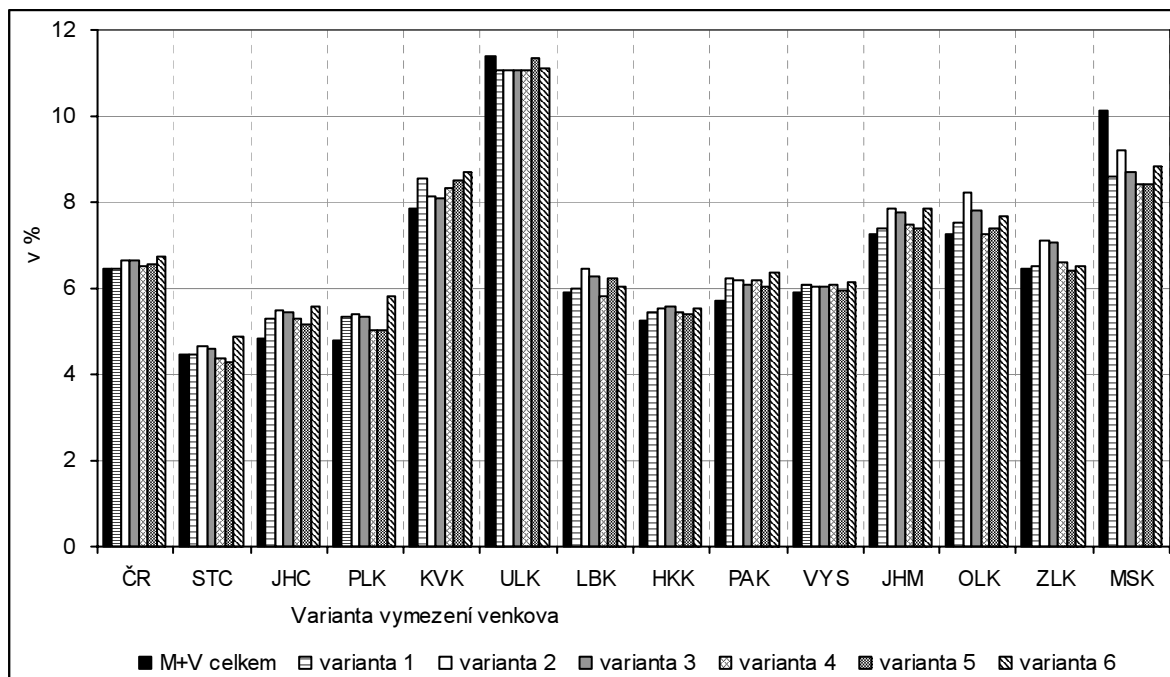
Ukazatel 12	Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006
Popis	Podíl celkového počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce k 31. 12. 2006 na počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Český statistický úřad (demografická statistika)

Pro hodnocení situace na trhu práce na nižší řádovostní úrovni územních jednotek je obvykle využívána míra nezaměstnanosti, jejímž základem je počet ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001 (viz předchozí ukazatel). V regionech, kde od posledního sčítání došlo k relativně větším změnám počtu obyvatel, však může být hodnota tohoto ukazatele částečně zkreslená. Pro eliminaci této skutečnosti a za účelem rozšíření pohledu na problematiku nezaměstnanosti je zde proto využito poměrování aktuálního počtu uchazečů o zaměstnání s aktuálním počtem obyvatel ve věku předpokládané ekonomické aktivity. Uvedený výpočet je proveden s vědomím, že mezi obyvatelstvem ve věku 18 – 64 let je zahrnuto i malé procento ekonomicky neaktivních osob (např. studenti, osoby na rodičovské dovolené, příjemci invalidních důchodů, osoby ve starobním důchodu včetně předčasného apod.).

V celé **České republice** je hodnota tohoto ukazatele 6,47 %, přičemž nejvyšších hodnot dosahují Ústecký a Moravskoslezský kraj (více než 10 %), nejmenší podíl uchazečů je ve Středočeském, Jihočeském a Plzeňském kraji (méně než 5 %). Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let ve venkovském prostoru se na úrovni celé ČR pohybuje od 6,47 % v první variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis.) až po 6,75 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). Ve většině krajů nacházíme ve venkovském prostoru podíl uchazečů vyšší oproti městskému (případně téměř shodný). Výjimku tvoří především Moravskoslezský a Ústecký kraj, tj. regiony postižené restrukturalizací průmyslové výroby v městských centrech. Venkovský prostor se zde vyznačuje příznivějšími podmínkami na trhu práce ve všech variantách svého vymezení. V městském prostoru na úrovni celé ČR dosahuje sledovaný ukazatel hodnot od 6,38 % ve variantě 6 až po 6,46 % ve variantě 1. Pokud vyloučíme vliv specifického postavení Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí posouvá na hodnoty 7,07 % až 7,25 %.

Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let se ve **Středočeském kraji** k 31. 12. 2006 (4,48 %) nacházel o 2 procentní body pod celorepublikovým průměrem a zároveň na prvním místě mezi 13 sledovanými kraji. Ve třech variantách vymezení (1, 4 a 5) byla hodnota podílu uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let v městských oblastech dokonce o něco vyšší než na venkově, tento stav nastal, když do venkova byly zahrnuty obce na pomezí venkova a města, tedy příznivě se rozvíjející středně velká sídla. V hodnotách pro venkov nejsou mezi jednotlivými variantami výrazné rozdíly. Ve venkovském prostoru sledovaný ukazatel nabývá hodnot od 4,30 % v páté variantě po 4,87 % v šesté variantě.

Graf 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

3.13 Mikropodniky

Ukazatel 13	Počet mikropodniků (1 – 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let
Popis	Počet ekonomických subjektů s 1 až 9 zaměstnanci a sídlem na příslušném území byl vztažen na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Jedná se o ekonomické subjekty zapsané v Registru ekonomických subjektů ČSÚ, které jsou klasifikovány podle počtu zaměstnanců ve smyslu zákona č. 47/2002 Sb., o malém a středním podnikání, a to bez ohledu na odvětví jejich činnosti.
Zdroj	Český statistický úřad (Registr ekonomických subjektů)

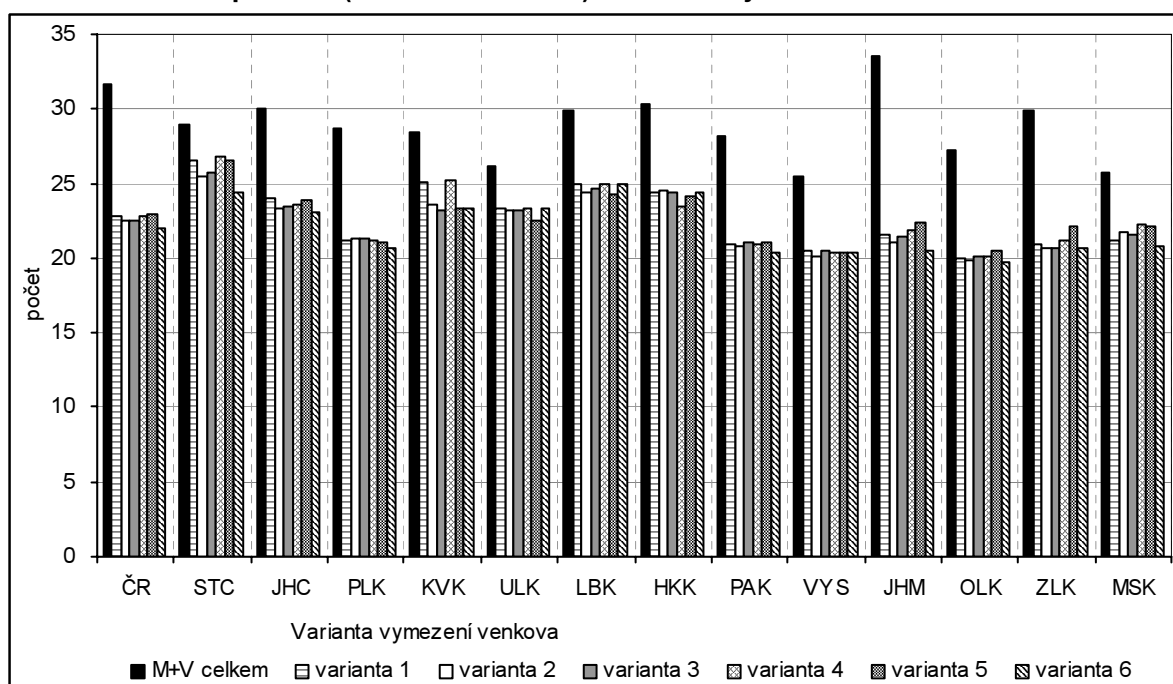
Malé a střední podniky tvoří významnou část tržní ekonomiky nejen v České republice, ale i zemích EU. Základem definice malého a středního podniku je počet zaměstnaných do 250 osob. Tyto podniky se dále člení na 3 podskupiny (drobné – do 9 zaměstnanců, malé – od 10 do 49 zaměstnanců a střední – od 50 do 249 zaměstnanců), z nichž kategorií drobných jsme hodnotili pro jednotlivé varianty vymezení venkova jako tzv. mikropodniky. Tato skupina podniků je i nejpčetnější a je v nich zaměstnáno zhruba tolik osob, co v malých a středních dohromady, což podtrhuje i jejich význam. Jejich počet v České republice vykazuje po roce 2000 poměrně stabilní stav s menšími výkyvy.

V České republice existovalo ke konci roku 2006 v průměru 31,6 mikropodniků na 1 000 obyvatel v produktivním věku. Drobní podnikatelé představovali ve venkovském prostoru ke konci roku 2006 téměř vyrovnaný podíl u všech šesti variant, který se pohyboval v rozmezí 22 až 23 mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Tento počet dosáhl více než dvou třetin úrovně městského prostoru v ČR bez Hlavního města Prahy (31 až 32 subjektů) a žádná varianta nevybočovala. V městském prostoru na území celé republiky (při započtení Prahy) to bylo ještě o další tři až čtyři mikropodniky v relativním vyjádření více. Z uvedeného vyplývá, že venkovský prostor hraje významnou roli v oblasti malého a středního podnikání a jeho rozvoj přispívá i k rozvoji venkova jako takového, ať již použijeme jakoukoli variantu jeho vymezení.

V mezikrajském srovnání však existují rozdíly, které souvisejí i s celkovou organizační strukturou kraje. Jihomoravský kraj měl celkový počet mikropodniků relativně nejvyšší a jako jediný kraj i vyšší než průměr za ČR, i když jen o 2 mikropodniky. Zde se projevuje vliv ekonomického centra kraje – Brna, což je vidět i na největším rozdílu mezi venkovem a městem. Z pohledu venkovského prostoru bylo k 31. 12. 2006 registrováno relativně nejvíce mikropodniků ve Středočeském kraji a nejméně v kraji Olomouckém. I v jednotlivých krajích se potvrdila vyváženost těchto subjektů pro všechny varianty jako za celé Česko.

Ve Středočeském kraji představoval počet mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let celkem 29 subjektů, což je pátý nejvyšší počet mezi 13 sledovanými kraji. Avšak ve venkovském prostoru je v našem kraji nejvíce mikropodniků přepočtených na obyvatelstvo. Nejmenších hodnot dosahuje venkovský prostor našeho kraje ve vymezení dle 6. varianty, naopak nejvyšší hodnotu zaznamenáváme a zároveň nejmenší rozdíl mezi venkovem a městem nastává při použití varianty 4.

Graf 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

3.14 Zemědělská půda

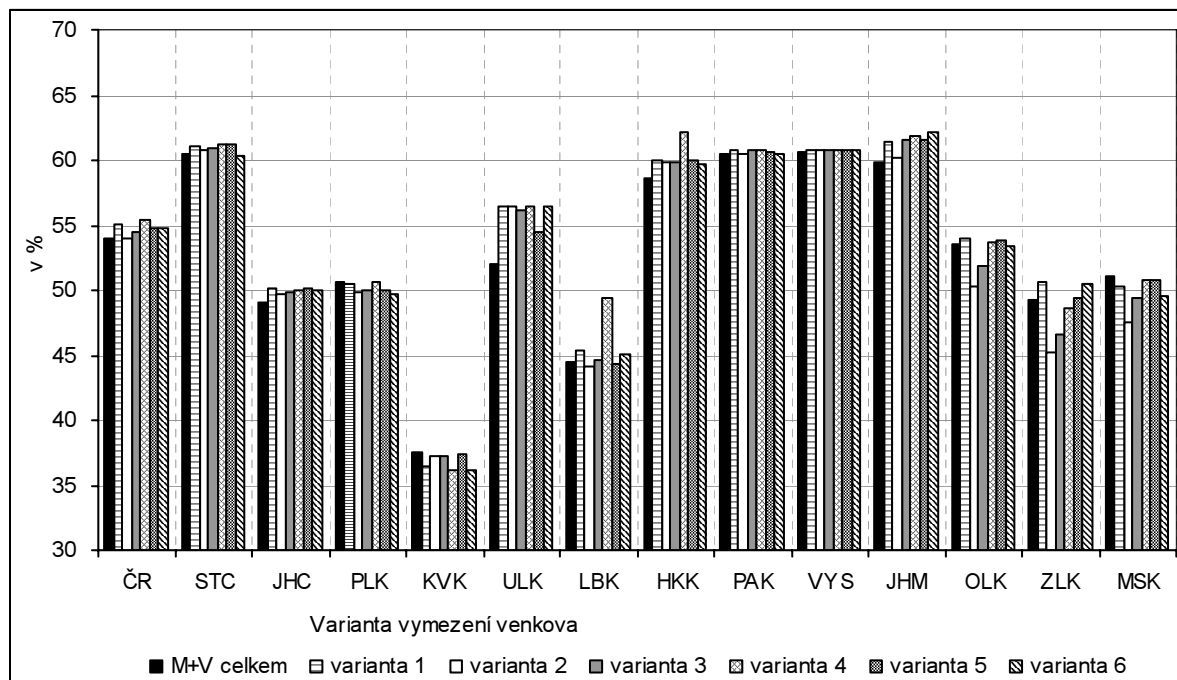
Ukazatel 14	Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006 v %
Popis	Zemědělskou půdu tvoří souhrn druhů pozemků (kultur) sloužících bezprostředně zemědělskému výrobnímu procesu jako základní prostředek, z něhož se získává rostlinná produkce (patří sem orná půda, trvalé travní porosty – louky a pastviny, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

V České republice byla k 31. 12. 2006 výměra zemědělské půdy 4 254 406 ha, což odpovídá 53,9 % rozlohy státu. Rozloha zemědělské půdy se velice pozvolna snižuje, vedle toho dochází k nárůstu rozlohy všech ostatních kategorií (lesních, vodních, zastavěných i ostatních ploch). Největší podíl zemědělské půdy je v úrodných oblastech Polabí a jižní Moravy, tedy ve Středočeském, Jihomoravském, Pardubickém a Královéhradeckém kraji a v tradiční zemědělské oblasti na Vysočině. V těchto krajích jsou dosahovány také nejvyšší podíly orné půdy. Vedle toho v horských oblastech v severní části republiky tvoří významnou část zemědělských ploch trvalé travní porosty (Karlovarský a Liberecký kraj).

Jelikož zemědělství se soustředilo do úrodných oblastí v nižších polohách, kde se rovněž vyvíjela města, je v řadě oblastí větší podíl zemědělské půdy v městských oblastech (úrodných zázemí měst), než ve venkovském prostoru. Historicky a přírodním prostředím dané předpoklady přetrvávají i do současnosti. Tato výchylka (větší zastoupení zemědělské půdy v městských oblastech než ve venkovských) je nejvíce patrná v regionech, kde převážnou část venkovského prostoru tvoří méně úrodné, výše položené polohy, z velké části zalesněné, v oblastech, které nebyly tradičně zemědělské, ale významné zastoupení zde měla řemesla, průmyslová výroba a těžba – Moravskoslezský, Karlovarský kraj, ale i Plzeňský či Zlínský kraj. Nejvýraznější rozdíly mezi podílem zemědělské půdy v městském a venkovském prostoru jsou pro všechny varianty vymezení v Ústeckém kraji.

Ve Středočeském kraji tvoří zemědělská půda více než 60 % rozlohy kraje. Rozhodující měrou (z 83 %) je na zemědělské půdě zastoupena orná půda. Rozdíly mezi jednotlivými variantami vymezení nejsou výrazné. Podíl zemědělské půdy ve venkovském prostoru se pohybuje od 60,3 % v 6. variantě po 61,3 % ve variantě číslo 5. Odlišné výsledky vzniknou při vymezení dle 6. varianty, kde je venkov tvořen obcemi do 2 tisíc obyvatel bez obcí v zázemí Prahy. Právě přiřazení menších obcí v zázemí Prahy, kde většina ploch je pro svou úrodnost a polohu zemědělsky využívaných, do městských oblastí způsobilo mírnou převahu podílu zemědělské půdy v městských oblastech nad venkovským prostorem.

Graf 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006

3.15 Lesní pozemky

Ukazatel 15	Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006 v %
Popis	V rozloze lesních pozemků je zahrnuta porostní půda, tj. půda využívaná přímo k lesní produkci nebo jen dočasně odlesněná s úmyslem opětovné obnovy lesního porostu, bezlesí, tj. dočasně odlesněná část lesní půdy, sloužící provozu lesního hospodářství nepřímo (plocha lesních školek, lesních skladů, měkké lesní cesty, průseky apod.), odňaté pozemky zemědělskému půdnímu fondu přidělené lesnímu hospodářství k zalesnění, ale dosud nezalesněné, pozemky na horní hranici stromové vegetace porostlé kosodřevinou, s výjimkou zastavěných pozemků (vysokohorské chaty, lyžařské vleky a jiná účelová zařízení).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

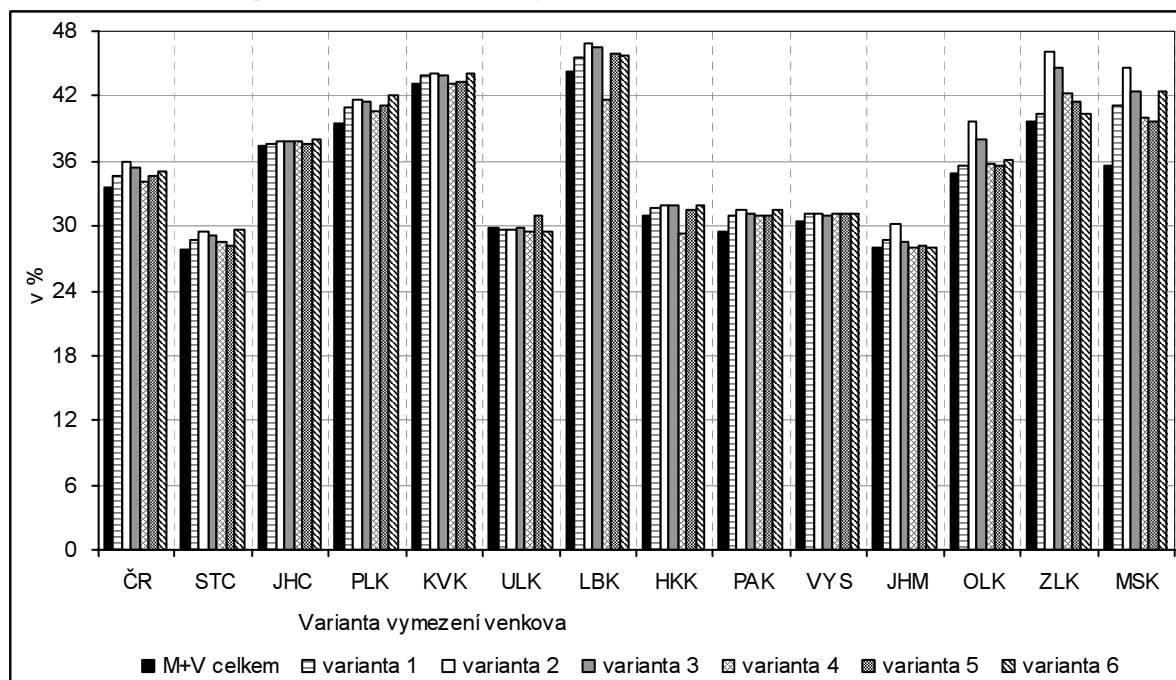
Plocha lesních pozemků v **České republice** mírně roste (od roku 2000 o 0,5 %) a v současnosti je jejich výměra 2 649 149 ha (k 31. 12. 2006). To odpovídá necelým 34 % plochy území. Rozmístění a rozloha lesních pozemků je ovlivňována vhodností ploch k využití v zemědělství (kvalita půdy, sklonitost, dostupnost), stupněm urbanizace dané oblasti, ale například i výskytem nerostných surovin. Rozmístění lesních ploch je velmi diferencované. Soustřeďují se zejména do okrajových oblastí země s vyšší nadmořskou výškou. Jejich největší zastoupení lze nalézt v Libereckém kraji, kde tvoří více než 44 % všech ploch, naopak nejmenší podíl lesů je ve Středočeském a Jihomoravském kraji – necelých 28 % území.

Ve většině případů platí, že ve venkovských oblastech je větší podíl lesních ploch než v městských. Nejvýraznější rozdíly mezi venkovským a městským územím jsou v Moravskoslezském kraji a pro varianty 2 a 3 (venkovem jsou všechny obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 s hustotou do 100 resp. 150 obyvatel/km²) v kraji Zlínském, Olomouckém a Plzeňském.

Středočeský kraj je regionem s nejnižším podílem lesních pozemků. Vlivem výhodných přírodních podmínek, kvalitních půd, nízké nadmořské výšce, ale i blízkosti Prahy jakožto významného odběratele zemědělských produktů, byla většina území přeměněna na zemědělskou půdu. Lesy se zachovaly převážně v jižní části kraje. Podíl lesních ploch ve venkovských oblastech Středočeského kraje se pohybuje dle variant vymezení mezi 28 a 30 procenty. Nejvyšších hodnot je dosaženo v 6. variantě – obce v zázemí Prahy se vyznačují minimálním podílem lesních ploch, proto jejich zařazení do městského prostoru navýšilo procentuelní zastoupení lesa na venkově (srovnej s variantou 1).

Pokud ve Středočeském kraji srovnáme podíl lesní půdy a podíl zemědělské půdy s počtem obcí, které spadají do jednotlivých variant, zjistíme závislost. Čím více obcí je zařazeno do venkova (tzn. venkov je vymezen méně přísně), tím menší podíl lesních ploch a větší podíl zemědělské půdy v tomto venkovském prostoru je.

Graf 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře k 31. 12. 2006

3.16 Zastavěné a ostatní plochy

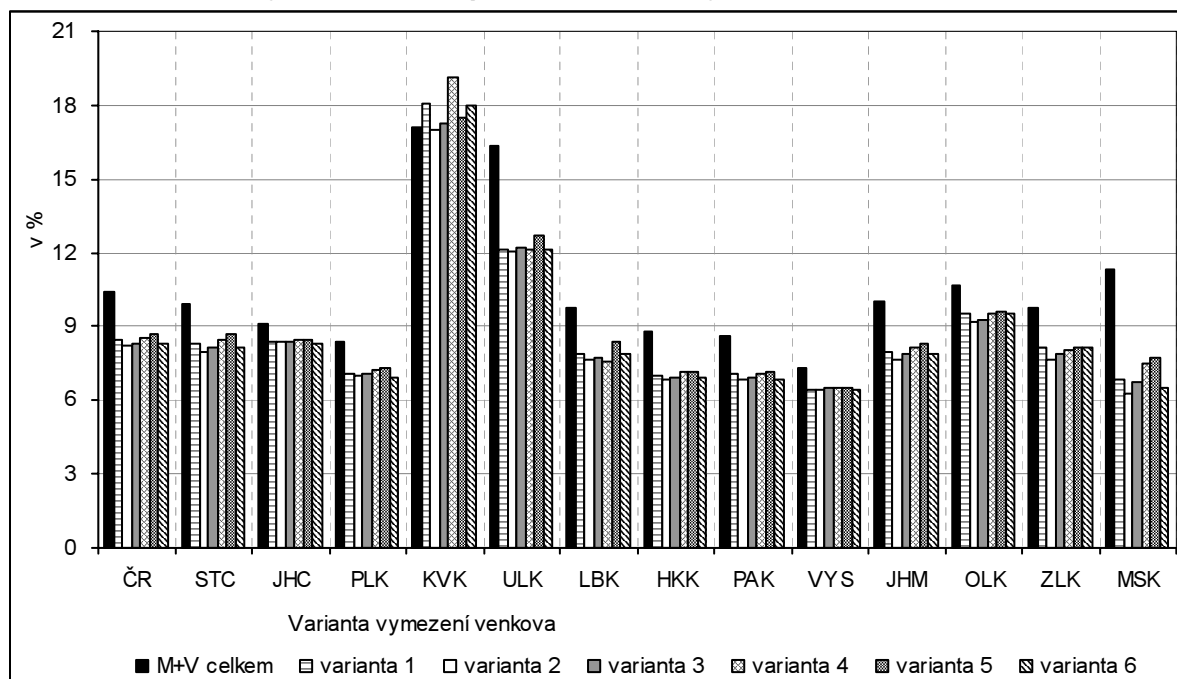
Ukazatel 16	Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006 v %
Popis	Zastavěné plochy tvoří pozemky, na kterých jsou postaveny budovy a nádvoří náležející k obytným, hospodářským nebo průmyslovým budovám jako jejich příslušenství. Mezi ostatní plochy patří všechny ostatní pozemky, určené jako skladištní a dílenské prostory, dále stavební místa, pokud slouží v současné době k jiným účelům a nedají se zemědělsky využít, pozemky určené k dopravě nebo k telekomunikaci, určené pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat (nikoli soukromých) a hotelů, pozemky určené jako státní přírodní rezervace nebo jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, okrasné zahrady, pozemky určené k dobývání nerostů a jiných surovin a k ukládání vedlejších produktů při těžbě a jako stálé manipulační prostory apod., dále jsou to hřbitovy a pozemky, které nejde zemědělsky obdělávat (rokle, výmoly, ochranné hráze atd.) a pozemky, které neposkytují trvalý užitek z jiných důvodů (plochy zarostlé křovinami, zanesené štěrkem či kamením, půdy zamokřené).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

Jak zastavěné, tak ostatní plochy se z převážné většiny týkají činností bezprostředně spojených s urbanizací a s intenzivní nezemědělskou činností člověka. Jsou jednoznačně soustředěny do oblastí, ve kterých došlo k nejvýraznější přeměně původní krajiny. Většinou se jedná o negativní projevy lidského ovlivňování a přetváření krajiny (výjimku tvoří plochy parků, přírodních rezervací a chráněných území).

Zastavěné a ostatní plochy tvoří něco málo přes 10 % rozlohy území **České republiky**. Z toho naprostou většinu představují ostatní plochy (691 533 ha), menší část pak zastavěné plochy (130 195 ha). Jejich zastoupení v městských oblastech Česka je téměř dvojnásobné než ve venkovském prostoru dle všech variant vymezení. Při srovnání krajů se nejvíce zastavěných a ostatních ploch vyskytuje v Karlovarském a Ústeckém kraji, v oblastech s rozsáhlou povrchovou těžbou. Karlovarský kraj je rovněž jediný, kde je rozloha zastavěných a ostatních ploch ve venkovských oblastech vyšší než v městských částech kraje (v pěti ze šesti variant vymezení). Kromě zmíněné povrchové těžby se na tomto stavu podílí i vojenský prostor Hradiště, jehož značná část je zahrnuta do ostatních ploch. (Pro srovnání: v Hl. m. Praha tvoří zastavěné a ostatní plochy 46 % území.)

Ve Středočeském kraji mají zastavěné a ostatní plochy ve venkovském prostoru zhruba poloviční zastoupení než v městských částech kraje. To platí pro všechny varianty vymezení. Hodnoty podílu těchto ploch ve venkovských oblastech pro jednotlivé varianty vymezení venkova ve Středočeském kraji se od sebe liší velice málo. Maximální hodnoty 8,73 % dosahuje podíl zastavěných a ostatních ploch v 5. variantě vymezení (venkovem jsou obce, které nejsou obcemi s POU), naopak nejnižší ve 2. variantě, a to 7,99 % (venkovem jsou všechny obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 s hustotou do 100 obyvatel/km²).

Graf 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006

3.17 Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

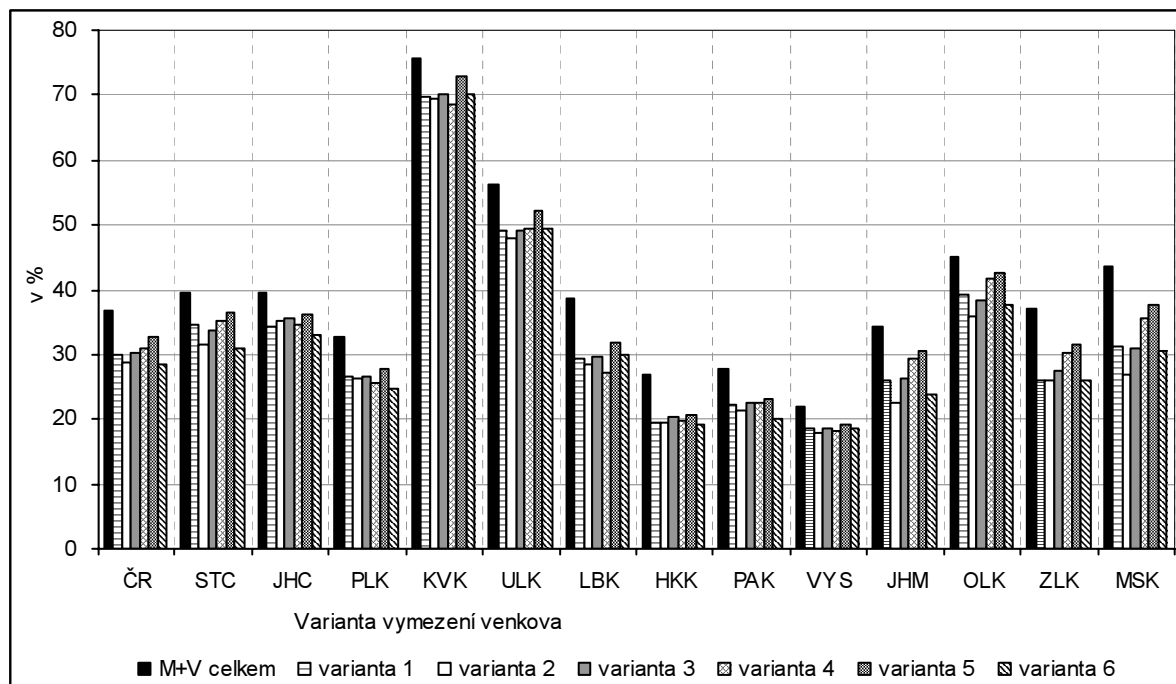
Ukazatel 17	Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006
Popis	Kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod (ČOV) se rozumí funkční splašková kanalizace, kterou je vybavena obec nebo alespoň jedna její část, a která je ukončena čistírnou (biologickou, mechanickou či jinou) odpadních vod. Podíl obcí s kanalizací napojenou na ČOV vypovídá o technické vybavenosti obcí, jejich ochotě a schopnosti investovat do infrastruktury a zlepšovat tak životní prostředí.
Zdroj	Český statistický úřad

Podíl obcí vybavených kanalizací s napojením na koncovou čistírnu odpadních vod se v **České republice** v posledních letech postupně zvyšoval až na 36,8 % obcí k 31. 12. 2006, přičemž podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV byl ve stejném roce dvojnásobný (73,6 %). Tento rozdíl vypovídá o rozdílné vybavenosti hustě osídlených oblastí (především městských) a oblastí venkovských. Podíl venkovských obcí napojených na kanalizaci s ČOV je ve všech variantách vymezení venkova výrazně nižší než v městském prostoru; představuje vždy necelou třetinu venkovských obcí, přičemž u městských oblastí je oproti venkovským tento podíl až trojnásobný. Rozdíly mezi jednotlivými kraji jsou rovněž výrazné. Zatímco v Karlovarském kraji jsou kanalizací s napojením na ČOV vybaveny tři čtvrtiny obcí, v Královéhradeckém a Pardubickém kraji je to již jen 27 % a v kraji Vysočina dokonce pouhých 22 % všech obcí kraje.

Podíl obcí vybavených kanalizací s koncovou ČOV ve venkovském prostoru České republiky se pohybuje od 28,6 % ve 2. variantě (kde venkovský prostor tvoří všechny obce do 1 000 obyvatel a obce do 3 000 obyvatel s hustotou menší než 100 obyvatel/km²) a shodně také v 6. variantě (obce do 2 000 obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst) až po 32,7 % v 5. variantě (obce, které nemají pověřený obecní úřad). Maximální hodnoty dosahují všechny kraje v 5. variantě, přičemž nejvyšší podíl v ní zaznamenal Karlovarský kraj (72,9 % venkovských obcí napojených na ČOV). Nejmenší hodnotu zaznamenal ve 2. variantě kraj Vysočina (18,0 % obcí); u tohoto kraje však podíl venkovských obcí vybavených kanalizací s ČOV v žádné variantě nepřesáhl 19,0 %. Podíl městských obcí vybavených kanalizací s ČOV se v České republice pohyboval od 79,2 % (varianta č. 6) až po 98,7 % (varianta č. 5).

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2006 vybaveno kanalizací s koncovou ČOV celkem 39,4 % obcí, přičemž v domech napojených na kanalizaci s ČOV žilo 65,5 % obyvatel kraje. Podíl obcí takto vybavených dosáhl maximální hodnoty shodně v 5. variantě (32,7 % venkovských obcí a 98,7 % městských obcí), nejnižší byl ve variantách 2 a 6 (shodně 28,6 % venkovských obcí). Největší rozdíl mezi venkovským a městským prostorem vznikl při vymezení dle varianty 1.

Graf 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006

3.18 Shrnutí

Pro **poměření postavení venkovských a městských oblastí** ve Středočeském kraji a v celé České republice s určitou možností charakteristiky vývoje tohoto postavení jsme vybrali statistické ukazatele z několika základních oblastí. Přitom jsme se museli soustředit pouze na ukazatele, jejichž hodnoty jsou známy a relevantní až do úrovně jednotlivých obcí, abychom z nich mohli propočítat charakteristiky jednotlivých variant venkovského a městského prostoru.

V **demografické oblasti** jsme pro charakteristiku rozdílů venkovských a městských oblastí vybrali pět ukazatelů. Jedná se jednak o ukazatele pohybu obyvatelstva, které jsme vypočetli jako roční průměry za roky 2000 až 2006, abychom vyloučili náhodné vlivy na hodnoty těchto ukazatelů, a jednak o porovnání věkové struktury obyvatelstva k 31. 12. 2006.

V letech 2000 až 2006 se ve všech variantách vymezení venkovského i městského prostoru v kraji projevoval **úbytek obyvatelstva přirozenou měnou**, i když s různou intenzitou. Úbytek obyvatelstva na venkově byl rychlejší než v městském prostoru kraje a také rychlejší ve srovnání s venkovským prostorem v celé republice. Ačkoliv v městském prostoru dochází k menšímu úbytku obyvatelstva přirozenou měnou, úbytek na venkově byl tak výrazný, že celkově jsme ve Středočeském kraji zaznamenali druhý nejvyšší úbytek ve srovnání s ostatními kraji. K tomu je nutno poznamenat, že v průběhu hodnoceného období se vzhledem k nárůstu porodnosti v posledních letech výsledky přirozené měny obyvatelstva v kraji i v celé republice postupně zlepšují a v roce 2006 byl zaznamenán větší počet narozených než zemřelých.

Důležitým ukazatelem demografického vývoje je při v podstatě stále míře úmrtnosti **obecná míra plodnosti**, tedy počet živě narozených dětí na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let. Mezi venkovským a městským prostorem Středočeského kraje nejsou výrazné rozdíly, na venkově je obecná míra plodnosti mírně vyšší než v prostoru městském, a také vyšší než je průměr venkovského prostoru České republiky.

Druhou významnou složkou vývoje obyvatelstva je výsledek stěhování. V průměru let 2000 až 2006 došlo ve venkovském i městském prostoru Středočeského kraje k **výrazným přírůstkům obyvatelstva stěhováním**, přičemž přírůstek migrací na venkově byl v závislosti na vymezení venkova dvojnásobně až čtyřnásobně větší. Trend vyššího přírůstku migrací ve venkovských oblastech se s různou intenzitou potvrzuje ve všech krajích České republiky, kdy se vlivem zvyšující se mobility obyvatel lidé z větších měst stěhují do okolních obcí za lepšími podmínkami pro život, klidnějším a zdravějším životním prostředím, pohodlnějším bydlením a podobně.

Rozdíly mezi **průměrným věkem obyvatel** venkovského a městského prostoru nejsou ve Středočeském kraji výrazné, dle některých variant je průměrný věk na venkově vyšší, dle jiných vymezení zjistíme starší populaci ve městech. Ve srovnání s republikovým průměrem je obyvatelstvo středočeského venkova mírně starší. Dalším ukazatelem věkové struktury obyvatelstva je **index ekonomického zatížení**, který vyjadřuje poměr osob v aktivním věku (15 – 64 let) k počtu osob mimo tento věk. Rozdíly mezi jednotlivými variantami venkova nejsou příliš výrazné. Platí, že na venkově je vyšší ekonomické zatížení populace.

Několik dalších demografických ukazatelů je zachyceno v příloze P1 a ukazují zajímavé rozdíly mezi venkovem a městem. Značné rozdíly jsou například ve **vzdělanostní struktuře obyvatelstva** venkovského a městského prostoru (dle SLDB 2001).

Oblast bydlení je zastoupena dvěma ukazateli bytové výstavby, a to počtem dokončených bytů a jejich průměrnou obytnou plochou. Pro hlubší charakteristiku této oblasti by bylo možno využít výsledky SLDB z roku 2001. To však bude podrobněji rozvedeno až v analýze zpracovávané příští rok.

Počet **bytů dokončených** v letech 2000 až 2006 byl ve Středočeském kraji vysoce nadprůměrný (kraj 28,9 bytu na 1 000 obyvatel; ČR 19,6 bytu na 1 000 obyvatel). Výsledky za Středočeské venkovské oblasti jsou závislé na variantě vymezení, neboť velké množství bytů vzniká v obcích s 1 – 2 tisíci obyvateli a vysokou hustotou zalidnění a těch v nejbližším okolí Prahy (mnohdy platí obě tyto podmínky současně). Toto jsou zároveň obce na hranici vymezení venkova a města, proto v některých případech byly zařazeny do venkova a v některých do městského prostoru a výrazně tím ovlivnily výsledné hodnoty. Rovněž **průměrná obytná plocha bytů** je ve Středočeském kraji vysoce nadprůměrná a to jak ve venkovském, tak i v městském prostoru. Při posuzování extrémů je zřejmé, že relativně nejvyšší hodnotu ukazatele v městském prostoru ve variantě 6 ovlivňuje intenzivní bytová výstavba v zázemí Hlavního města Prahy – tedy v obcích ve vzdálenosti do 30 km od centra metropole (sídla KÚ Středočeského kraje), kde se staví byty s relativně větší obytnou plochou (dosahují v průměru téměř 96 m²).

V oblasti **trhu práce** musíme vycházet především z výsledků sčítání lidu, protože údaje v ekonomických statistikách jsou běžně zjišťovány výběrovým způsobem s dopočtem z výběrového na základní soubor pomocí matematicko-statistických metod a data na nižších územních úrovních nejsou dostatečně reprezentativní. **Míra ekonomické aktivity** ve venkovském prostoru Středočeského kraje je nižší než v městském prostoru. Mnohem výraznější rozdíly mezi venkovským a městským prostorem byly

zaznamenány v **počtu obsazených pracovních míst** na 1 000 zaměstnaných trvale bydlících v obci. Údaje vycházejí z výsledků SLDB 2001, kdy byla zjišťována také dojíždka do zaměstnání. Počty obsazených pracovních míst na 1000 zaměstnaných jsou na venkově výrazně nižší, toto odráží převažující vyjíždku z venkovských obcí a dojíždku za zaměstnáním do měst. Kraj dosáhl nejnižší hodnoty v mezikrajském srovnání, což je způsobeno obrovským pracovním trhem hlavního města, který je využíván obyvateli Středočeského kraje, hlavně z oblastí přiléhajících k Praze.

Důležitým ukazatelem pro hodnocení venkovského prostoru je **podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu** na celkovém počtu zaměstnaných. V kraji je podíl zaměstnaných v primárním sektoru (dle SLDB) mírně vyšší než v celé České republice. Podle předpokladu jsou hodnoty tohoto ukazatele na venkově výrazně vyšší než v městském prostoru. Rozdíly mezi venkovskými a městskými oblastmi jsou až pětinasobné.

V oblasti nezaměstnanosti jsme zvolili dva způsoby výpočtu míry nezaměstnanosti, a to registrované uchazeče o zaměstnání k 31. 12. 2006 vztahované jednak k ekonomicky aktivním ze SLDB 2001 a jednak k počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let. První způsob výpočtu je oficiálně uznávaný, ale výhodou druhého způsobu výpočtu je, že poměruje údaje ze stejného období, což je důležité především v územích s většími změnami v počtu obyvatel.

Míra nezaměstnanosti (počítaná z dosažitelných uchazečů) ve Středočeském kraji (5,73 % ke konci roku 2006) je dlouhodobě jednou z nejnižších v republice. Ačkoliv venkov vykazuje vyšší míru nezaměstnanosti, rozdíly mezi městem a venkovem nejsou příliš výrazné. **Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let** k 31. 12. 2006 (4,48 %) se nacházel o 2 procentní body pod celorepublikovým průměrem a zároveň na 1. místě mezi 13 sledovanými kraji. Rozdíly mezi městem a venkovem zde byly téměř setřeny, ve třech variantách vymezení byla hodnota podílu uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let v městských oblastech dokonce o něco vyšší než na venkově. Tento stav nastal, když do venkova byly zahrnuty obce na pomezí venkova a města, tedy příznivě se rozvíjející středně velká sídla.

Jako další ukazatel ekonomické sféry jsme zvolili **počet mikropodniků v přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18 až 64 let**. Ve Středočeském kraji představoval 29 subjektů, což je třetí nejvyšší počet mezi kraji. Taktéž jsme zjistili, že ve venkovském prostoru našeho kraje existuje výrazně více mikropodniků přepočtených na obyvatelstvo, než je ve venkovském prostoru celé České republiky.

Dalšími ukazateli, kterými zobrazujeme podmínky pro **ekonomickou činnost na venkově** jsou podíly zemědělské půdy, lesních pozemků a zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře. Jedná se samozřejmě o ukazatele pouze nepřímo vypovídající o postavení a produkci těchto odvětví. Podrobněji se budeme zemědělstvím zabývat v příštím roce, a to na základě výsledků strukturálního šetření v zemědělství, které proběhlo v celé republice na podzim letošního roku.

Pro hodnocení oblasti **infrastruktury a životního prostředí** statistické výkaznictví neposkytuje mnoho relevantních podkladů, které by umožňovaly zobrazovat rozdíly mezi venkovem a městem. Také touto oblastí se budeme podrobněji zabývat v příštím roce. V tomto materiálu jsme jako reprezentanty zvolili **podíl obcí vybavených kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod** a několik údajů o občanské vybavenosti, které jsou uvedeny v přílohové tabulce č. 1. Městské prostory jsou většinou plně vybaveny (zkoumáme pouze, zda obec je vybavena či nikoliv, přičemž musí být takto vybavena alespoň jedna část obce). Ve Středočeském kraji bylo v roce 2006 vybaveno kanalizací s koncovou ČOV celkem 39,4 % obcí (o 2,6 procentního bodu nad průměrem ČR). Podíl venkovských obcí takto vybavených se pohyboval mezi 28 a 33 procenty.

Při **souhrnném pohledu** na varianty vymezení venkova ve Středočeském kraji zjišťujeme, že od ostatních se **nejvíce liší varianta 6**, ve které jsme z venkovského prostoru vyřadili obce ze zázemí Hlavního města Prahy (v okruhu 30 km od sídla KÚ Středočeského kraje). Jejich odlišné charakteristiky ovlivnily výsledky v některých ukazatelích, zejména v přírůstku obyvatelstva stěhováním, v míře ekonomické aktivity, v intenzitě bytové výstavby či podílu zaměstnaných v zemědělství.

Naproti tomu v části ukazatelů jsou hodnoty všech variant vymezení venkovského prostoru v kraji jako celku **velmi podobné**, například v míře nezaměstnanosti, struktuře pozemků a průměrném věku obyvatelstva. To ovšem neznamená, že venkovské oblasti v kraji jsou zcela homogenní. Pochopitelně mohou existovat mezi nimi rozdíly, jejich velikostí se však v tomto materiálu nezabýváme. Diferenciací uvnitř venkovských oblastí bychom se chtěli více věnovat v příštím roce (viz kapitola 1.4).

Na závěr jsme se pokusili **srovnat jednotlivé varianty vymezení** podle hodnot, kterých dosáhly u jednotlivých ukazatelů. Pro každý ukazatel byl sestaven jakýsi žebříček. Na prvním místě se umístila varianta, která dosahovala extrémních hodnot typických pro venkov. Extrémy typické pro venkov jsme stanovili na základě naší analýzy porovnáním hodnot za venkovský a městský prostor.

Tak například venkovské oblasti jsou typické vysokým podílem lesních pozemků. Proto u ukazatele podílu lesních pozemků byla na první místo zařazena varianta vymezení, která pro venkovské prostory dosahovala nejvyšších hodnot podílu lesních pozemků. Naopak u ukazatele obsazená pracovní místa na 1 000 zaměstnaných obyvatel bydlících na území je pro venkov typické, že dosahuje nízkých hodnot (převažuje vyjíždka za prací nad dojíždkou). Proto varianta, která právě v tomto ukazateli dosáhla ve venkovském prostoru nejnižších hodnot byla v našem žebříčku umístěna na první místo.

Výsledná pořadí jsou zachycena v tabulce 3.18. Kromě ukazatelů používaných v kapitolách 3.1 až 3.17 jsme na začátek tabulky zařadili informaci o pořadí variant dle počtu obcí, počtu obyvatel a rozloze venkovského prostoru.

Tab. 3.18 Pořadí variant dle hodnot pro venkovské prostory u jednotlivých ukazatelů

Ukazatel číslo	Zkrácený název ukazatele	1 v pořadí odpovídá hodnotě	Pořadí varianty vymezení venkova					
			varianta 1	varianta 2	varianta 3	varianta 4	varianta 5	varianta 6
x	Počet obcí	minimální	4	2	3	5	6	1
x	Počet obyvatel	minimální	4	2	3	5	6	1
x	Rozloha	minimální	3	2	4	5	6	1
3.1	Přirozený přírůstek obyvatel	minimální	4	1	3	5	6	2
3.2	Živé narození	minimální	4	1	3	5	6	2
3.3	Přírůstek obyvatel stěhováním	minimální	4	2	3	6	5	1
3.4	Průměrný věk obyvatel	maximální	4	2	3	5	6	1
3.5	Index ekonomického zatížení	maximální	4	2,5	2,5	5	6	1
3.6	Dokončené byty	minimální	4	2	3	6	5	1
3.7	Průměrná obytná plocha dokončeného bytu	maximální	2	3	4	1	5	6
3.8	Míra ekonomické aktivity	minimální	4	2	3	5	6	1
3.9	Pracovní místa	minimální	3	2	4	5	6	1
3.10	Zaměstnaní v zemědělství	maximální	4	2	3	5	6	1
3.11	Míra nezaměstnanosti	maximální	4	2	3	5	6	1
3.12	Uchazeči o zaměstnání	maximální	4	2	3	5	6	1
3.13	Mikropodniky	minimální	4	2	3	6	5	1
3.14	Zemědělská půda	minimální	4	2	3	5	6	1
3.15	Lesní pozemky	maximální	4	2	3	5	6	1
3.16	Zastavěné a ostatní plochy	minimální	4	1	3	5	6	2
3.17	Obce s kanalizací napojenou na ČOV	minimální	3	1,5	4	5	6	1,5

Zajímavým zjištěním bylo, že pořadí variant je u všech ukazatelů velice obdobné. V naprosté většině pořadí variant pro jednotlivé ukazatele odpovídá pořadí podle počtu obcí ve venkovském prostoru, podle počtu obyvatel či podle rozlohy. Dochází k posunu nanejvýš o jedno místo. Výjimkou je pořadí u ukazatele průměrná obytná plocha dokončeného bytu.

Šestá varianta, ve které do venkova zahrnujeme obce s méně než 2 000 obyvateli a navíc bez těch, které jsou ve třicetkilometrové vzdálenosti od sídla KÚ Středočeského kraje v Praze, se umístila téměř vždy na 1. místě. Venkov je zde vymezen nejprísněji, obsahuje nejméně obcí, pouze ty bez bezprostředního vlivu hlavního města v kombinaci s kritériem velikosti. Tedy zahrnuje obce nejvíce venkovské. Obdobný vliv mělo i omezení kombinací podmínek populační velikosti a hustoty zalidnění – přísnější verze ve variantě vymezení dvě. Naopak pátá varianta, která zahrnuje nejvíce obcí, má nejméně extrémní hodnoty, nejpodobnější městu. Předpokládáme, že kdybychom ještě více zpřísnili výběr obcí zařazených do venkovského prostoru, budou hodnoty ukazatelů ještě extrémnější, odlišnější od městských prostor a tedy i od průměru kraje.

Závěrem lze shrnout, že ve Středočeském kraji platí, že čím bude vymezení venkovského prostoru přísnější, to znamená, že do venkova budou zařazeny pouze obce s nejvýraznějšími venkovskými charakteristikami, tím budou výsledné hodnoty za vybrané ukazatele extrémnější a odlišnější od městského prostoru. Naopak pokud bude kritérium pro zařazení obce do venkovského prostoru méně přísné, tzn. do venkovského prostoru zahrneme téměř městské obce, pak budou jsou výsledné hodnoty ukazatelů blíže krajskému průměru, tedy i hodnotám za městský prostor.

Odlišné vymezení venkova má v převážné většině za následek pouze změnu výše konkrétní hodnoty ukazatele. Trendy však zůstávají zachovány, jakožto i směry rozdílů vývoje venkova a města.

Vymezením venkova tedy nelze hledat přesné hodnoty jednotlivých ukazatelů, ale můžeme najít obecné tendence a směry vývoje. Pokud chceme odhalit ukazatele, které jsou typické svou odlišností ve venkovském a městském prostoru, je nejvhodnější vymezit venkov nejprísnějšími kritérii, nejlépe kombinací několika charakteristik.

4. Závěr

Základním problémem při tvorbě předkládaného materiálu byla otázka, **jak definovat venkovský prostor**, tedy i jakou řádovostní úroveň územních jednotek pro vymezení použít. Může to být neurbanizované území, složené z jednotlivých sídel, obce venkovského (neměstského) charakteru, venkovské regiony (okresy). Jsou možné i další přístupy. Stručně řečeno je možno zvolit řadu variant od té nejjednodušší (městský prostor představuje pouze Praha a vše ostatní je venkov) až po územně nejpodrobnější, kdy bychom mohli vycházet z charakteristik jednotlivých základních sídelních jednotek (ve městech urbanistických obvodů) a struktury a životního stylu obyvatelstva v nich žijících. V takovém případě bychom však značně ochudili datovou základnu pro statistické vyhodnocení postavení venkovského prostoru a jeho srovnání s prostorem městským. Prakticky jediným zdrojem dat by pak byly výsledky sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které naposledy proběhlo v České republice v roce 2001 a je organizováno pravidelně v desetiletých intervalech.

V zájmu zachování co nejširší datové základny pro hodnocení jsme zvolili jako **základní statistickou jednotku obec**, samozřejmě s tím vědomím, že její území není v naprosté většině případů homogenní. Především na okrajích větších měst jsou území, ve kterých lidé žijí venkovským stylem života. Přesto jsou započtení v rámci celé obce do měst. Naopak existují menší obce, především v okolí velkých měst, ve kterých lidé žijí převážně městským stylem života. Ty ve většině námi použitých variant vymezení venkova započítáváme do venkovského prostoru. Výjimku tvoří 6. varianta, kdy jsme do měst započítali i obce ležící v zázemí krajských měst (jako největších center).

Další možností je rozlišovat **větší regiony** (například okresy) na městské a venkovské, a to podle podílu obyvatelstva v obcích příslušného charakteru. Jedná se o okresy výrazně venkovské (více než 50 % venkovského obyvatelstva), převážně venkovské (37,5 až 50 %), smíšené (25 až 37,5 %), převážně městské (15 až 25 %). Přitom za venkovské obyvatelstvo je považováno obyvatelstvo obcí s hustotou menší než 100 obyvatel na km². Při takovéto klasifikaci vycházejí v našem kraji jako převážně venkovské okresy Příbram, Kutná Hora a Benešov a výrazně venkovským okresem je Rakovník.

Dále je možno vymezit **oblasti s méně příznivými podmínkami** pro tzv. „udržitelný život“, danými nízkou zalidněností území a velkou vzdáleností od rozvojových center. Pro vymezení území s méně příznivými podmínkami rozvoje je užívána hodnota zalidnění podle obcí do 50 obyvatel na 1 km². Méně zalidněné venkovské obce představují ve Středočeském kraji 534 obcí, tedy bezmála polovinu z celkového počtu obcí v kraji. Žije v nich téměř 164 tis. obyvatel (14 % obyvatelstva kraje). Je však potřebné si uvědomit, že hustota zalidnění se počítá na celé katastrální území obce a jeho velikost má v některých případech značný vliv na hodnotu tohoto ukazatele.

V předkládaném materiálu jsme vymezili **šest různých variant venkovského prostoru**. Jednalo se jak o vymezení administrativní (obce bez statutu města ve variantě 4 nebo obce, které nejsou sídlem pověřeného obecního úřadu, ve variantě 5), tak o vymezení na základě počtu obyvatel a hustoty obyvatelstva v dalších variantách. V poslední variantě jsme zahrnuli do městského prostoru zázemí krajských měst (v případě Středočeského kraje zázemí Hlavního města Prahy). Toto zázemí jsme vymezili kruhem o předem stanoveném poloměru (podle počtu obyvatel centrálního města).

Středočeský kraj je nutno **považovat za více venkovský** než je průměr České republiky. Dle jednotlivých variant vymezení žije na venkově 411 až 605 tis. obyvatel, což představuje přibližně 35 až 52 % obyvatel kraje. Podíl venkovského obyvatelstva je tedy zhruba o 15 procentních bodů vyšší než je celostátní průměr. Rozloha takto vymezeného venkova dosahuje 8,4 až 9,6 tis. km², což je zhruba 80 % celkové plochy kraje. Z celkového počtu 1 146 obcí jich lze 922 až 1 091 považovat za venkovské. Podíl venkovských obcí se tedy pohybuje kolem 90 % a je (kromě 6. varianty) o zhruba 2 procentní body vyšší než je podíl venkovských obcí v České republice.

Abychom mohli sledovat **postavení venkovských a městských oblastí** ve Středočeském kraji a srovnat jej s Českou republikou jako celkem a zároveň alespoň částečně mohli charakterizovat vývoj tohoto postavení, vybrali jsme základní statistické ukazatele z oblasti demografie, bydlení, trhu práce životního prostředí a infrastruktury. Přitom jsme byli omezeni výběrem z ukazatelů, jejichž hodnoty jsou známy a relevantní až do úrovně jednotlivých obcí, abychom z nich mohli propočítat charakteristiky jednotlivých variant venkovského a městského prostoru.

Ze souhrnného vyhodnocení sledovaných ukazatelů vyplynulo, že rozdíly **mezi venkovským a městským prostorem** jsou ve Středočeském kraji **zhruba v souladu s průměrnými hodnotami v rámci České republiky**. V některých charakteristikách středočeský venkov vyčnívá nad průměrem venkova v Česku. Jedná se zejména o ukazatele spojené se stěhováním obyvatel do zázemí Prahy, tedy ukazatele migračního přírůstku, počtu dokončených bytů či průměrné obytné plochy dokončených bytů. Tato „nadprůměrnost“ středočeského venkovského prostoru je však dána výjimečným postavením celého kraje, nejen venkovských prostor. V celém kraji, a to jak ve venkovských, tak v městských oblastech se projevuje vliv blízkosti nejvýznamnějšího ekonomického centra v České republice – Prahy.

Některé kraje se od průměrných hodnot za venkovské prostory v Česku odlišují výrazněji. Za nejvýznamnější lze považovat rozdíly mezi městským a venkovským prostorem v Karlovarském či Ústeckém kraji

Existuje samozřejmě mnoho dalších variant vymezení a také další ukazatele, které mohou popisovat rozdíly mezi městským a venkovským prostorem. Varianty vymezení venkova, které byly použity v této publikaci byly sestaveny tak, aby je bylo možné aplikovat na všechny kraje České republiky. Některé jsou pro Středočeský kraj vhodnější více, jiné méně. Cílem bylo zejména ukázat možnosti zpracování a rozdíly, které vzniknou jiným vymezením hranice mezi městským a venkovským prostorem.

Jak bylo řečeno v úvodu této publikace, jedná se o pilotní publikaci, jejímž cílem je vyvolat diskusi na téma nejvhodnějšího způsobu vymezení venkova ve Středočeském kraji. Na základě výsledků diskuse vymezíme venkov tak, aby nejlépe odpovídal podmínkám Středočeského kraje a pojetí venkovské obce v tomto prostoru. Uvítáme názory odborníků z řad státní správy a samosprávy, ale i z řad široké veřejnosti. Zároveň jsme otevřeni jakýmkoliv dalším námětům, jak by se problematika venkova dala uchopit, jaké ukazatele sledovat. Naším cílem je, aby výsledná, stěžejní publikace, kterou budeme zpracovávat v průběhu roku 2008 a vyjde v prvním čtvrtletí roku 2009, obsahovala témata využitelná dalšími uživateli k jejich práci, plánování a rozhodování.

Velmi rádi uvítáme, pokud se odborná i laická veřejnost zapojí do diskuse o variantách i ukazatelích a tím přispěje ke zkvalitnění podkladů pro vyhodnocení rozvoje venkova v našem kraji.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Středočeského kraje podle variant.....	70
absolutní hodnoty	70
relativní hodnoty.....	74
P2 Základní charakteristiky městského a venkovského prostoru podle krajů a variant	76
P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant	78
zkratky okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností	97
P4 Seznam správních obvodů pověřených obecních úřadů Středočeského kraje	98

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Středočeského kraje podle variant
(absolutní hodnoty)

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
OBYVATELSTVO				
Obyvatelstvo celkem (stav k 31. 12. 2006)	osoby	1 175 254	676 792	498 462
v tom: muži	osoby	577 220	329 537	247 683
ženy	osoby	598 034	347 255	250 779
Obyvatelé ve věku				
0 - 14 let	osoby	174 074	98 645	75 429
15 - 64 let	osoby	834 952	483 285	351 667
65 a více let	osoby	166 228	94 862	71 366
Průměrný věk obyvatel celkem (stav k 31. 12. 2006)	roky	40,0	40,0	40,1
v tom: muži	roky	38,6	38,5	38,8
ženy	roky	41,4	41,4	41,4
Střední stav obyvatel (k 1. 7. 2003)	osoby	1 131 404	659 717	471 687
Narození živě ¹⁾	osoby	11 033	6 532	4 501
Zemřelí celkem ¹⁾	osoby	12 613	6 960	5 653
Sňatky ¹⁾	počet	5 904	3 578	2 326
Rozvody ¹⁾	počet	3 618	2 404	1 214
Přistěhovalí do obcí ¹⁾	osoby	38 384	19 998	18 386
Vystěhovalí z obcí ¹⁾	osoby	28 611	16 794	11 818
Obyvatelstvo celkem (stav k 1. 3. 2001 - SLDB)	osoby	1 122 473	658 499	463 974
Obyvatelé ve věku 15 a více let celkem ²⁾	osoby	943 364	553 963	389 401
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:				
základní vč. neukončeného	osoby	218 041	116 193	101 848
střední odborné vč. vyučených	osoby	380 694	209 206	171 488
úplné střední s maturitou	osoby	230 405	149 294	81 111
vyšší odborné vč. nástavbového	osoby	31 586	21 901	9 685
vysokoškolské	osoby	66 123	47 775	18 348
Obyvatelé narození v obci současného bydliště ²⁾	osoby	534 219	314 367	219 852
PRÁCE				
Zaměstnanost				
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem ²⁾	osoby	584 628	349 819	234 809
v tom: muži	osoby	322 629	189 928	132 701
ženy	osoby	261 999	159 891	102 108
Zaměstnaní celkem ²⁾	osoby	544 018	325 742	218 276
z toho se zjištěným odvětvím	osoby	512 958	306 895	206 063
v tom v sektorech: primární	osoby	27 095	6 837	20 258
sekundární	osoby	204 806	120 732	84 074
terciární	osoby	281 057	179 326	101 731
Nezaměstnanost				
Uchazeči o zaměstnání celkem (stav k 31. 12. 2006)	osoby	35 498	20 643	14 855
v tom: muži	osoby	15 858	9 332	6 526
ženy	osoby	19 640	11 311	8 329
Uchazeči o zaměstnání ve věku do 25 let	osoby	6 297	3 795	2 502
Uchazeči o zaměstnání ve věku 50 a více let	osoby	9 698	5 364	4 334
Uchazeči o zaměstnání v evidenci 1 rok a více	osoby	12 124	7 432	4 692
Uchazeči o zaměstnání (dosažitelní podle metodiky ILO)	osoby	33 471	19 491	13 980

¹⁾ roční průměr let 2000 - 2006

²⁾ stav k 1. 3. 2001 (SLDB)

v tom varianta a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
757 707	417 547	708 313	466 941	643 372	531 882	569 663	605 591	763 806	411 448
369 473	207 747	345 072	232 148	312 983	264 237	276 355	300 865	372 589	204 631
388 234	209 800	363 241	234 793	330 389	267 645	293 308	304 726	391 217	206 817
111 696	62 378	103 677	70 397	92 541	81 533	80 945	93 129	112 443	61 631
540 597	294 355	505 840	329 112	459 348	375 604	407 112	427 840	545 541	289 411
105 414	60 814	98 796	67 432	91 483	74 745	81 606	84 622	105 822	60 406
39,9	40,2	40,0	40,1	40,2	39,9	40,3	39,8	39,9	40,3
38,4	38,9	38,5	38,8	38,6	38,6	38,7	38,5	38,4	38,9
41,3	41,5	41,4	41,4	41,6	41,2	41,8	41,1	41,3	41,6
732 415	398 989	686 073	445 331	630 897	500 507	561 926	569 478	737 241	394 163
7 318	3 714	6 828	4 205	6 170	4 863	5 425	5 607	7 334	3 699
7 773	4 840	7 257	5 357	6 774	5 839	5 986	6 627	7 841	4 773
3 962	1 943	3 728	2 176	3 421	2 483	3 030	2 875	3 972	1 932
2 635	982	2 488	1 130	2 301	1 317	2 071	1 547	2 644	974
23 778	14 606	21 876	16 508	18 234	20 150	15 518	22 866	24 149	14 235
18 649	9 962	17 505	11 106	15 933	12 678	14 101	14 510	18 750	9 861
727 742	394 731	682 618	439 855	631 644	490 829	563 389	559 084	732 375	390 098
612 075	331 289	574 673	368 691	531 860	411 504	474 894	468 470	615 937	327 427
129 073	88 968	120 008	98 033	111 874	106 167	99 056	118 985	130 032	88 009
234 036	146 658	217 892	162 802	200 731	179 963	176 803	203 891	235 485	145 209
163 146	67 259	154 706	75 699	143 296	87 109	129 856	100 549	163 488	66 917
23 624	7 962	22 603	8 983	21 092	10 494	19 176	12 410	23 708	7 878
51 616	14 507	49 567	16 556	45 472	20 651	41 706	24 417	52 565	13 558
345 300	188 919	324 538	209 681	303 737	230 482	271 142	263 077	346 574	187 645
386 156	198 472	362 905	221 723	335 131	249 497	299 443	285 185	388 910	195 718
210 112	112 517	197 120	125 509	181 715	140 914	161 877	160 752	211 654	110 975
176 044	85 955	165 785	96 214	153 416	108 583	137 566	124 433	177 256	84 743
359 635	184 383	338 014	206 004	311 833	232 185	278 287	265 731	362 668	181 350
338 361	174 597	317 992	194 966	293 773	219 185	261 885	251 073	341 108	171 850
7 926	19 169	6 698	20 397	6 370	20 725	5 277	21 818	8 119	18 976
133 131	71 675	124 599	80 207	115 978	88 828	102 371	102 435	132 230	72 576
197 304	83 753	186 695	94 362	171 425	109 632	154 237	126 820	200 759	80 298
22 588	12 910	21 112	14 386	19 990	15 508	18 072	17 426	22 149	13 349
10 176	5 682	9 532	6 326	9 031	6 827	8 232	7 626	9 986	5 872
12 412	7 228	11 580	8 060	10 959	8 681	9 840	9 800	12 163	7 477
4 111	2 186	3 850	2 447	3 625	2 672	3 289	3 008	4 016	2 281
5 909	3 789	5 498	4 200	5 204	4 494	4 699	4 999	5 832	3 866
7 995	4 129	7 534	4 590	7 270	4 854	6 634	5 490	7 826	4 298
21 304	12 167	19 916	13 555	18 891	14 580	17 114	16 357	20 870	12 601

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Středočeského kraje podle variant
(absolutní hodnoty)

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
STRUKTURA POZEMKŮ				
Výměra půdy celkem (stav k 31. 12. 2006)	ha	1 101 473	191 914	909 560
v tom: zemědělská půda	ha	666 067	110 532	555 535
z toho: orná půda	ha	553 891	86 355	467 536
lesní pozemky	ha	305 311	43 912	261 398
vodní plochy	ha	20 768	3 940	16 828
zastavěné plochy a nádvoří	ha	21 054	7 274	13 780
ostatní plochy	ha	88 274	26 255	62 019
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA				
Ekonomické subjekty celkem (stav k 31. 12. 2006)	počet	275 787	162 574	113 213
v tom: právnické osoby	počet	51 510	31 841	19 669
fyzické osoby	počet	224 277	130 733	93 544
z toho odvětví: zemědělství, lesnictví a chov ryb	počet	16 151	4 270	11 881
průmysl	počet	37 542	20 891	16 651
stavebnictví	počet	36 220	19 782	16 438
z toho: subjekty s 20 a více zaměstnanci celkem	počet	3 354	2 263	1 091
BYTOVÁ VÝSTAVBA ¹⁾				
Dokončené byty celkem	počet	32 741	17 294	15 447
z toho v rodinných domech	počet	19 515	7 536	11 979
DOMY A BYTY ²⁾				
Trvale obydlené domy	počet	239 553	103 057	136 496
Neobydlené domy	počet	67 567	16 716	50 851
Trvale obydlené byty	počet	413 060	247 610	165 450
Neobydlené byty	počet	85 211	29 069	56 142
CESTOVNÍ RUCH				
Hromadná ubytovací zařízení (stav k 31. 12. 2006)	počet	548	250	298
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	29 179	13 977	15 202
VEŘEJNÁ EKONOMIKA ³⁾				
Příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele	Kč	18 892	21 003	16 027
Daňové příjmy na 1 obyvatele	Kč	9 082	9 814	8 089
Výdaje obecních rozpočtů na 1 obyvatele	Kč	19 290	21 872	15 784
Kapitálové výdaje obcí na 1 obyvatele	Kč	7 437	7 760	7 000
Rozdíl příjmů a výdajů na 1 obyvatele	Kč	-398	-870	242
VOLBY DO PS PARLAMENTU ČR 2006				
Počet zapsaných voličů celkem	počet	943 840	541 826	402 014
Platné hlasy pro volební strany celkem	počet	620 047	348 524	271 523
z toho: ODS	počet	243 012	140 952	102 060
ČSSD	počet	190 607	107 268	83 339
SZ	počet	37 219	22 527	14 692
KSČM	počet	79 964	40 948	39 016
KDU-ČSL	počet	30 207	15 775	14 432

¹⁾ celkem v letech 2000 - 2006

²⁾ stav k 1. 3. 2001 (SLDB)

³⁾ rok 2006

v tom varianta a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
228 589	872 885	189 292	912 181	183 419	918 054	138 143	963 330	262 288	839 185
136 001	530 066	109 654	556 413	104 527	561 540	75 780	590 287	159 738	506 329
108 139	445 752	85 885	468 006	80 962	472 928	58 448	495 442	128 855	425 036
48 003	257 307	40 600	264 711	43 157	262 154	34 093	271 218	56 563	248 747
4 983	15 785	3 982	16 786	3 840	16 929	3 010	17 758	4 726	16 042
8 568	12 486	7 618	13 436	6 886	14 168	5 679	15 375	8 886	12 167
31 034	57 241	27 438	60 836	25 010	63 264	19 581	68 693	32 374	55 900
182 011	93 776	170 610	105 177	154 065	121 722	137 722	138 065	185 689	90 098
35 602	15 908	33 553	17 957	29 980	21 530	26 939	24 571	36 986	14 524
146 409	77 868	137 057	87 220	124 085	100 192	110 783	113 494	148 703	75 574
5 146	11 005	4 372	11 779	4 041	12 110	3 379	12 772	5 461	10 690
23 665	13 877	21 994	15 548	19 887	17 655	17 534	20 008	23 877	13 665
22 304	13 916	20 698	15 522	18 828	17 392	16 412	19 808	22 745	13 475
2 469	885	2 344	1 010	2 182	1 172	1 976	1 378	2 537	817
21 661	11 080	19 952	12 789	14 792	17 949	12 812	19 929	22 626	10 115
11 017	8 498	9 734	9 781	5 699	13 816	5 246	14 269	11 684	7 831
123 217	116 336	111 124	128 429	97 064	142 489	81 254	158 299	124 772	114 781
21 185	46 382	17 911	49 656	15 618	51 949	12 200	55 367	22 015	45 552
272 307	140 753	256 304	156 756	238 189	174 871	213 256	199 804	273 698	139 362
34 325	50 886	30 438	54 773	27 629	57 582	22 985	62 226	35 166	50 045
258	290	249	299	236	312	221	327	279	269
14 233	14 946	13 938	15 241	13 007	16 172	12 741	16 438	14 972	14 207
20 771	15 483	20 804	15 992	21 080	16 246	21 539	16 403	20 838	15 280
9 688	7 983	9 767	8 044	9 891	8 105	10 113	8 113	9 686	7 962
21 656	14 998	21 621	15 754	22 097	15 896	22 350	16 412	21 515	15 161
8 032	6 359	7 824	6 851	7 693	7 128	7 267	7 597	7 938	6 508
-884	484	-817	237	-1 017	350	-811	-10	-677	119
605 434	338 406	566 670	377 170	517 262	426 578	460 142	483 698	609 834	334 006
391 825	228 222	366 485	253 562	331 255	288 792	294 866	325 181	396 237	223 810
159 956	83 056	150 226	92 786	132 433	110 579	118 420	124 592	163 938	79 074
118 884	71 723	111 198	79 409	102 978	87 629	91 858	98 749	118 624	71 983
25 047	12 172	23 558	13 661	21 399	15 820	19 006	18 213	25 547	11 672
46 670	33 294	43 111	36 853	39 446	40 518	34 888	45 076	46 185	33 779
17 374	12 833	16 221	13 986	14 921	15 286	12 960	17 247	17 825	12 382

P1 Vybrané ukazatele městského a venkovského prostoru Středočeského kraje podle variant
(relativní hodnoty)

	Měřicí jednotka	Kraj celkem	1	
			obce do 2 tis. obyvatel	
			městský	venkovský
OBYVATELSTVO				
Podíl žen (k 31. 12. 2006)	%	50,9	51,3	50,3
Obyvatelé (k 31. 12. 2006) podle věku:				
0 - 14 let	%	14,8	14,6	15,1
15 - 64 let	%	71,0	71,4	70,6
65 a více let	%	14,1	14,0	14,3
Narození živě ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	9,75	9,90	9,54
Zemřelí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	11,15	10,55	11,99
Přistěhovalí do obcí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	33,93	30,31	38,98
Vystěhovalí z obcí ¹⁾ na 1 000 obyvatel	‰	25,29	25,46	25,05
Obyvatelé ve věku 15 a více let ²⁾ podle nejvyššího ukonč. vzdělání:				
základní vč. neukončeného	%	23,1	21,0	26,2
střední odborné vč. vyučených	%	40,4	37,8	44,0
úplné střední s maturitou vč. nástavbového a vyššího	%	27,8	30,9	23,3
vysokoškolské	%	7,0	8,6	4,7
Obyvatelé narození v obci současného bydliště ²⁾	%	47,6	47,7	47,4
PRÁCE				
Zaměstnanost ²⁾				
Míra ekonomické aktivity celkem	%	62,0	63,1	60,3
v tom: muži	%	70,5	71,1	69,5
ženy	%	54,0	55,7	51,4
Zaměstnaní podle sektorů:				
primární	%	5,3	2,2	9,8
sekundární	%	39,9	39,3	40,8
terciární	%	54,8	58,4	49,4
Nezaměstnanost (k 31. 12. 2006)				
Míra nezaměstnanosti celkem	%	5,7	5,6	6,0
v tom: muži	%	4,7	4,7	4,7
ženy	%	7,0	6,6	7,6
Podíl uchazečů o zaměstnání ve věku do 25 let	%	17,7	18,4	16,8
Podíl uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let	%	27,3	26,0	29,2
Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci 1 rok a více	%	34,2	36,0	31,6
STRUKTURA POZEMKŮ (k 31. 12. 2006)				
Výměra půdy podle druhu pozemku:				
zemědělská půda	%	60,5	57,6	61,1
lesní pozemky	%	27,7	22,9	28,7
zastavěné plochy a nádvoří	%	1,9	3,8	1,5
BYTOVÁ VÝSTAVBA ¹⁾				
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	‰	4,1	3,74	4,68
Podíl bytů dokončených v rodinných domech	%	59,6	43,6	77,5
OBCĀNSKÁ VYBAVENOST ³⁾				
Děti ve věku 6 - 14 let v obcích se základní školou	%	80,2	100,0	55,0
Děti ve věku do 18 let v obcích s ordinací nebo detašovaným pracovištěm lékaře pro děti a dorost	%	69,7	98,4	32,0
Osoby ve věku 18 a více let v obcích s ordinací nebo detašovaným pracovištěm praktického lékaře pro dospělé	%	75,2	99,5	42,0
Obyvatelé obcí se zařízením lékařenské péče	%	61,4	98,0	11,8

¹⁾ roční průměr let 2000 - 2006

²⁾ stav k 1. 3. 2001 (SLDB)

³⁾ podíl na celkovém počtu osob daného věku v obcích bez ohledu na uvedenou vybavenost

v tom variantu a prostor									
2		3		4		5		6	
obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyvatel na 1 km ²		obce do 1 tis. obyvatel + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyvatel na 1 km ²		obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		obce, které nejdou obcemi s pověřeným obecním úřadem		obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský	městský	venkovský
51,2	50,2	51,3	50,3	51,4	50,3	51,5	50,3	51,2	50,3
14,7	14,9	14,6	15,1	14,4	15,3	14,2	15,4	14,7	15,0
71,3	70,5	71,4	70,5	71,4	70,6	71,5	70,6	71,4	70,3
13,9	14,6	13,9	14,4	14,2	14,1	14,3	14,0	13,9	14,7
9,99	9,31	9,95	9,44	9,78	9,72	9,66	9,85	9,95	9,39
10,61	12,13	10,58	12,03	10,74	11,67	10,65	11,64	10,64	12,11
32,47	36,61	31,89	37,07	28,90	40,26	27,62	40,15	32,76	36,11
25,46	24,97	25,51	24,94	25,25	25,33	25,09	25,48	25,43	25,02
21,1	26,9	20,9	26,6	21,0	25,8	20,9	25,4	21,1	26,9
38,2	44,3	37,9	44,2	37,7	43,7	37,2	43,5	38,2	44,3
30,5	22,7	30,9	23,0	30,9	23,7	31,4	24,1	30,4	22,8
8,4	4,4	8,6	4,5	8,5	5,0	8,8	5,2	8,5	4,1
47,4	47,9	47,5	47,7	48,1	47,0	48,1	47,1	47,3	48,1
63,1	59,9	63,1	60,1	63,0	60,6	63,1	60,9	63,1	59,8
71,2	69,2	71,2	69,4	70,9	69,8	70,9	70,0	71,2	69,1
55,6	51,0	55,7	51,2	55,6	51,8	55,8	52,1	55,6	50,8
2,3	11,0	2,1	10,5	2,2	9,5	2,0	8,7	2,4	11,0
39,3	41,1	39,2	41,1	39,5	40,5	39,1	40,8	38,8	42,2
58,3	48,0	58,7	48,4	58,4	50,0	58,9	50,5	58,9	46,7
5,5	6,1	5,5	6,1	5,6	5,8	5,7	5,7	5,4	6,4
4,6	4,8	4,6	4,8	4,7	4,6	4,9	4,5	4,5	5,1
6,6	7,8	6,5	7,8	6,7	7,4	6,7	7,3	6,4	8,2
18,2	16,9	18,2	17,0	18,1	17,2	18,2	17,3	18,1	17,1
26,2	29,3	26,0	29,2	26,0	29,0	26,0	28,7	26,3	29,0
35,4	32,0	35,7	31,9	36,4	31,3	36,7	31,5	35,3	32,2
59,5	60,7	57,9	61,0	57,0	61,2	54,9	61,3	60,9	60,3
21,0	29,5	21,4	29,0	23,5	28,6	24,7	28,2	21,6	29,6
3,7	1,4	4,0	1,5	3,8	1,5	4,1	1,6	3,4	1,4
4,22	3,97	4,15	4,10	3,35	5,12	3,26	5,00	4,38	3,67
50,9	76,7	48,8	76,5	38,5	77,0	40,9	71,6	51,6	77,4
99,1	47,9	99,2	53,4	100,0	58,1	100,0	63,2	94,3	55,5
93,8	26,5	95,7	31,4	98,7	36,5	99,3	43,6	89,3	34,0
96,7	36,1	97,8	40,7	99,4	45,5	99,4	52,1	92,0	43,9
89,7	10,2	92,7	14,0	100,0	14,8	100,0	25,2	88,1	11,9

P2 Základní charakteristiky městského a venkovského prostoru podle krajů a variant

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
varianta 1												
Česká republika	647	10,4	5 602	89,6	7 572 330	73,6	2 714 859	26,4	2 090 878	26,5	5 795 824	73,5
ČR bez Hl. m. Prahy	646	10,3	5 602	89,7	6 384 204	70,2	2 714 859	29,8	2 041 269	26,0	5 795 824	74,0
Středočeský	88	7,7	1 058	92,3	676 929	57,6	498 325	42,4	191 914	17,4	909 560	82,6
Jihočeský	50	8,0	573	92,0	417 671	66,3	212 335	33,7	228 113	22,7	777 575	77,3
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	371 679	67,0	182 858	33,0	145 594	19,3	610 514	80,7
Karlovarský	26	19,7	106	80,3	242 354	79,6	62 248	20,4	112 255	33,9	219 200	66,1
Ústecký	53	15,0	301	85,0	668 911	81,3	154 354	18,7	168 586	31,6	364 867	68,4
Liberecký	31	14,4	184	85,6	326 792	75,9	103 982	24,1	94 501	29,9	221 795	70,1
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	376 638	68,5	173 005	31,5	119 813	25,2	356 025	74,8
Pardubický	33	7,3	418	92,7	315 468	62,1	192 283	37,9	94 001	20,8	357 858	79,2
Vysočina	31	4,4	673	95,6	297 283	58,1	214 362	41,9	133 528	19,6	546 035	80,4
Jihomoravský	80	11,9	593	88,1	793 795	70,1	338 768	29,9	214 242	29,8	505 388	70,2
Olomoucký	45	11,3	353	88,7	418 732	65,4	221 162	34,6	144 932	27,5	381 745	72,5
Zlínský	52	17,1	252	82,9	415 470	70,4	174 369	29,6	168 476	42,5	227 879	57,5
Moravskoslezský	72	24,1	227	75,9	1 062 482	85,0	186 808	15,0	225 314	41,5	317 384	58,5
varianta 2												
Česká republika	895	14,3	5 354	85,7	7 844 672	76,3	2 442 517	23,7	2 062 988	26,2	5 823 714	73,8
ČR bez Hl. m. Prahy	894	14,3	5 354	85,7	6 656 546	73,2	2 442 517	26,8	2 013 379	25,7	5 823 714	74,3
Středočeský	148	12,9	998	87,1	757 844	64,5	417 410	35,5	228 589	20,8	872 885	79,2
Jihočeský	47	7,5	576	92,5	400 759	63,6	229 247	36,4	169 636	16,9	836 052	83,1
Plzeňský	44	8,8	457	91,2	368 930	66,5	185 607	33,5	122 014	16,1	634 094	83,9
Karlovarský	27	20,5	105	79,5	240 248	78,9	64 354	21,1	98 219	29,6	233 237	70,4
Ústecký	58	16,4	296	83,6	669 302	81,3	153 963	18,7	148 587	27,9	384 866	72,1
Liberecký	36	16,7	179	83,3	329 530	76,5	101 244	23,5	90 382	28,6	225 914	71,4
Královéhradecký	49	10,9	399	89,1	379 709	69,1	169 934	30,9	108 259	22,8	367 579	77,2
Pardubický	45	10,0	406	90,0	330 417	65,1	177 334	34,9	99 523	22,0	352 335	78,0
Vysočina	36	5,1	668	94,9	302 268	59,1	209 377	40,9	133 619	19,7	545 944	80,3
Jihomoravský	138	20,5	535	79,5	869 712	76,8	262 851	23,2	259 797	36,1	459 833	63,9
Olomoucký	83	20,9	315	79,1	460 865	72,0	179 029	28,0	156 262	29,7	370 415	70,3
Zlínský	69	22,7	235	77,3	426 692	72,3	163 147	27,7	147 037	37,1	249 317	62,9
Moravskoslezský	114	38,1	185	61,9	1 120 270	89,7	129 020	10,3	251 455	46,3	291 243	53,7
varianta 3												
Česká republika	687	11,0	5 562	89,0	7 502 211	72,9	2 784 978	27,1	1 782 354	22,6	6 104 348	77,4
ČR bez Hl. m. Prahy	686	11,0	5 562	89,0	6 314 085	69,4	2 784 978	30,6	1 732 745	22,1	6 104 348	77,9
Středočeský	115	10,0	1 031	90,0	708 450	60,3	466 804	39,7	189 292	17,2	912 181	82,8
Jihočeský	43	6,9	580	93,1	393 986	62,5	236 020	37,5	164 013	16,3	841 675	83,7
Plzeňský	42	8,4	459	91,6	366 288	66,1	188 249	33,9	119 867	15,9	636 241	84,1
Karlovarský	25	18,9	107	81,1	236 558	77,7	68 044	22,3	95 135	28,7	236 321	71,3
Ústecký	50	14,1	304	85,9	656 252	79,7	167 013	20,3	137 548	25,8	395 905	74,2
Liberecký	30	14,0	185	86,0	319 032	74,1	111 742	25,9	81 631	25,8	234 665	74,2
Královéhradecký	43	9,6	405	90,4	368 640	67,1	181 003	32,9	98 918	20,8	376 921	79,2
Pardubický	34	7,5	417	92,5	312 034	61,5	195 717	38,5	84 282	18,7	367 576	81,3
Vysočina	29	4,1	675	95,9	290 972	56,9	220 673	43,1	124 138	18,3	555 424	81,7
Jihomoravský	86	12,8	587	87,2	782 777	69,1	349 786	30,9	190 174	26,4	529 455	73,6
Olomoucký	55	13,8	343	86,2	415 025	64,9	224 869	35,1	116 534	22,1	410 144	77,9
Zlínský	49	16,1	255	83,9	394 373	66,9	195 466	33,1	120 326	30,4	276 029	69,6
Moravskoslezský	85	28,4	214	71,6	1 069 698	85,6	179 592	14,4	210 887	38,9	331 811	61,1

P2 Základní charakteristiky městského a venkovského prostoru podle krajů a variant

stav k 1. 1. 2007

	Počet obcí				Počet obyvatel				Výměra (ha)			
	městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor		městský prostor		venkovský prostor	
	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %	celkem	v %
varianta 4												
Česká republika	559	8,9	5 690	91,1	7 235 752	70,3	3 051 437	29,7	1 994 743	25,3	5 891 959	74,7
ČR bez Hl. m. Prahy	558	8,9	5 690	91,1	6 047 626	66,5	3 051 437	33,5	1 945 134	24,8	5 891 959	75,2
Středočeský	77	6,7	1 069	93,3	643 509	54,8	531 745	45,2	183 419	16,7	918 054	83,3
Jihočeský	52	8,3	571	91,7	410 010	65,1	219 996	34,9	225 682	22,4	780 006	77,6
Plzeňský	50	10,0	451	90,0	373 682	67,4	180 855	32,6	202 630	26,8	553 478	73,2
Karlovarský	30	22,7	102	77,3	246 853	81,0	57 749	19,0	132 744	40,0	198 712	60,0
Ústecký	53	15,0	301	85,0	657 817	79,9	165 448	20,1	169 519	31,8	363 934	68,2
Liberecký	39	18,1	176	81,9	339 146	78,7	91 628	21,3	133 215	42,1	183 081	57,9
Královéhradecký	44	9,8	404	90,2	372 557	67,8	177 086	32,2	130 125	27,3	345 714	72,7
Pardubický	33	7,3	418	92,7	311 220	61,3	196 531	38,7	85 779	19,0	366 080	81,0
Vysočina	33	4,7	671	95,3	298 594	58,4	213 051	41,6	140 202	20,6	539 361	79,4
Jihomoravský	48	7,1	625	92,9	710 453	62,7	422 110	37,3	160 523	22,3	559 107	77,7
Olomoucký	30	7,5	368	92,5	369 917	57,8	269 977	42,2	113 859	21,6	412 818	78,4
Zlínský	30	9,9	274	90,1	359 468	60,9	230 371	39,1	106 287	26,8	290 067	73,2
Moravskoslezský	39	13,0	260	87,0	954 400	76,4	294 890	23,6	161 151	29,7	381 547	70,3
varianta 5												
Česká republika	389	6,2	5 860	93,8	6 763 679	65,7	3 523 510	34,3	1 533 532	19,4	6 353 170	80,6
ČR bez Hl. m. Prahy	388	6,2	5 860	93,8	5 575 553	61,3	3 523 510	38,7	1 483 923	18,9	6 353 170	81,1
Středočeský	55	4,8	1 091	95,2	569 800	48,5	605 454	51,5	138 143	12,5	963 330	87,5
Jihočeský	37	5,9	586	94,1	380 122	60,3	249 884	39,7	188 103	18,7	817 585	81,3
Plzeňský	35	7,0	466	93,0	343 844	62,0	210 693	38,0	146 551	19,4	609 557	80,6
Karlovarský	14	10,6	118	89,4	203 510	66,8	101 092	33,2	72 284	21,8	259 171	78,2
Ústecký	30	8,5	324	91,5	593 949	72,1	229 316	27,9	118 100	22,1	415 353	77,9
Liberecký	21	9,8	194	90,2	296 170	68,8	134 604	31,2	73 931	23,4	242 365	76,6
Královéhradecký	35	7,8	413	92,2	357 021	65,0	192 622	35,0	106 361	22,4	369 478	77,6
Pardubický	26	5,8	425	94,2	294 811	58,1	212 940	41,9	74 224	16,4	377 635	83,6
Vysočina	26	3,7	678	96,3	282 169	55,1	229 476	44,9	114 624	16,9	564 938	83,1
Jihomoravský	34	5,1	639	94,9	657 470	58,1	475 093	41,9	128 951	17,9	590 678	82,1
Olomoucký	20	5,0	378	95,0	351 247	54,9	288 647	45,1	91 289	17,3	435 388	82,7
Zlínský	25	8,2	279	91,8	336 428	57,0	253 411	43,0	92 562	23,4	303 792	76,6
Moravskoslezský	30	10,0	269	90,0	909 012	72,8	340 278	27,2	138 800	25,6	403 898	74,4
varianta 6												
Česká republika	1 016	16,3	5 233	83,7	7 831 192	76,1	2 455 997	23,9	2 323 537	29,5	5 563 165	70,5
ČR bez Hl. m. Prahy	1 015	16,2	5 233	83,8	6 643 066	73,0	2 455 997	27,0	2 273 928	29,0	5 563 165	71,0
Středočeský	224	19,5	922	80,5	763 943	65,0	411 311	35,0	262 288	23,8	839 185	76,2
Jihočeský	77	12,4	546	87,6	435 964	69,2	194 042	30,8	241 383	24,0	764 305	76,0
Plzeňský	98	19,6	403	80,4	404 808	73,0	149 729	27,0	190 037	25,1	566 071	74,9
Karlovarský	32	24,2	100	75,8	246 102	80,8	58 500	19,2	116 307	35,1	215 148	64,9
Ústecký	58	16,4	296	83,6	671 734	81,6	151 531	18,4	174 101	32,6	359 352	67,4
Liberecký	34	15,8	181	84,2	328 468	76,3	102 306	23,7	96 102	30,4	220 195	69,6
Královéhradecký	50	11,2	398	88,8	383 414	69,8	166 229	30,2	125 876	26,5	349 962	73,5
Pardubický	55	12,2	396	87,8	326 539	64,3	181 212	35,7	103 412	22,9	348 447	77,1
Vysočina	48	6,8	656	93,2	304 359	59,5	207 286	40,5	146 438	21,5	533 124	78,5
Jihomoravský	127	18,9	546	81,1	834 260	73,7	298 303	26,3	246 230	34,2	473 399	65,8
Olomoucký	58	14,6	340	85,4	430 441	67,3	209 453	32,7	152 997	29,0	373 680	71,0
Zlínský	54	17,8	250	82,2	417 336	70,8	172 503	29,2	170 226	42,9	226 128	57,1
Moravskoslezský	100	33,4	199	66,6	1 095 698	87,7	153 592	12,3	248 531	45,8	294 168	54,2

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Adamov	KH	Cas	275	107	38,9	V	V	V	V	V	V
Babice	PY	Ric	557	373	67,0	V	V	V	V	V	M
Bakov nad Jizerou	MB	MIB	2 701	4 781	177,0	M	M	M	M	V	M
Barchovice	KO	Kol	1 774	200	11,3	V	V	V	V	V	V
Bašť	PY	Bra	780	657	84,2	V	V	V	V	V	M
Bavoryně	BE	Ber	223	192	86,3	V	V	V	V	V	V
Bdín	RA	Rak	212	63	29,8	V	V	V	V	V	V
Bečváry	KO	Kol	1 629	962	59,1	V	V	V	V	V	V
Bělá pod Bezdězem	MB	MIB	6 320	5 008	79,2	M	M	M	M	M	M
Běleč	KD	Kld	1 848	319	17,3	V	V	V	V	V	V
Běloky	KD	Kld	222	119	53,5	V	V	V	V	V	M
Bělušice	KO	Kol	255	266	104,5	V	V	V	V	V	V
Benátky nad Jizerou	MB	MIB	3 547	7 014	197,8	M	M	M	M	M	M
Benešov	BN	Ben	4 687	16 247	346,6	M	M	M	M	M	M
Bernardov	KH	KuH	346	161	46,6	V	V	V	V	V	V
Bernartice	BN	Vla	1 011	220	21,8	V	V	V	V	V	V
Beroun	BE	Ber	3 131	17 997	574,8	M	M	M	M	M	M
Běrunice	NB	Pod	2 673	898	33,6	V	V	V	V	V	V
Beřovice	KD	Sla	571	335	58,7	V	V	V	V	V	V
Běštín	BE	Hrv	300	302	100,7	V	V	V	V	V	V
Bezděkov pod Třemšínem	PB	Pri	363	152	41,8	V	V	V	V	V	V
Bezno	MB	MIB	926	874	94,4	V	V	V	V	V	V
Bílá Hlína	MB	MnH	857	105	12,2	V	V	V	V	V	V
Bílé Podolí	KH	Cas	1 537	582	37,9	V	V	V	V	V	V
Bílichov	KD	Sla	1 220	145	11,9	V	V	V	V	V	V
Bílkovice	BN	Vla	578	181	31,3	V	V	V	V	V	V
Bítouchov	MB	MIB	710	296	41,7	V	V	V	V	V	V
Blažejovice	BN	Vla	463	101	21,8	V	V	V	V	V	V
Blevice	KD	Kld	424	283	66,7	V	V	V	V	V	V
Bludov	KH	KuH	200	27	13,5	V	V	V	V	V	V
Bobnice	NB	Nym	994	810	81,5	V	V	V	V	V	V
Bohdaneč	KH	KuH	1 658	424	25,6	V	V	V	V	V	V
Bohostice	PB	Pri	2 091	201	9,6	V	V	V	V	V	V
Bohutín	PB	Pri	844	1 577	186,9	V	M	M	V	V	V
Bojanovice	PZ	Cer	1 097	402	36,6	V	V	V	V	V	V
Boreč	MB	MIB	694	288	41,5	V	V	V	V	V	V
Borek	PY	Bra	298	211	70,7	V	V	V	V	V	V
Borotice	PB	Dob	1 907	286	15,0	V	V	V	V	V	V
Borovnice	BN	Vla	310	84	27,1	V	V	V	V	V	V
Bořanovice	PY	Bra	535	577	107,8	V	V	V	V	V	M
Boseň	MB	MnH	993	402	40,5	V	V	V	V	V	V
Bradlec	MB	MIB	263	806	306,4	V	V	V	V	V	V
Brambory	KH	Cas	117	109	93,3	V	V	V	V	V	V
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	PY	Bra	2 265	15 850	699,6	M	M	M	M	M	M
Brandýsek	KD	Kld	390	1 714	439,9	V	M	M	V	V	M
Branov	RA	Rak	1 484	203	13,7	V	V	V	V	V	V
Branžež	MB	MnH	670	212	31,6	V	V	V	V	V	V
Braškov	KD	Kld	477	973	203,9	V	V	V	V	V	M
Bratčice	KH	Cas	828	360	43,5	V	V	V	V	V	V
Bratkovice	PB	Pri	300	280	93,4	V	V	V	V	V	V
Bratronice	KD	Kld	1 562	800	51,2	V	V	V	V	V	V
Bratřínov	PZ	Cer	421	129	30,6	V	V	V	V	V	V
Brázdim	PY	Bra	547	616	112,5	V	V	V	V	V	M
Brdy	PB	Pri	26 009	37	0,1	V	V	V	V	V	V
Brodce	MB	MIB	1 098	932	84,9	V	V	V	V	V	V
Broumy	BE	Ber	2 857	810	28,3	V	V	V	V	V	V
Březí	PY	Ric	307	335	109,0	V	V	V	V	V	M
Březina	MB	MnH	562	388	69,1	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Březnice	PB	Pri	1 945	3 593	184,7	M	M	M	M	M	M
Březno	MB	MIB	1 110	737	66,4	V	V	V	V	V	V
Březová	BE	Hrv	466	252	54,0	V	V	V	V	V	V
Březová-Oleško	PZ	Cer	672	623	92,7	V	V	V	V	V	M
Březovice	MB	MIB	1 633	325	19,9	V	V	V	V	V	V
Břežany	RA	Rak	788	123	15,6	V	V	V	V	V	V
Břežany I	KO	Kol	604	304	50,3	V	V	V	V	V	V
Břežany II	KO	CBr	911	529	58,1	V	V	V	V	V	V
Bříství	NB	CBr	360	320	88,8	V	V	V	V	V	V
Bubovice	BE	Ber	410	234	57,1	V	V	V	V	V	M
Budiměřice	NB	Nym	802	599	74,7	V	V	V	V	V	V
Buková u Příbramě	PB	Pri	782	221	28,3	V	V	V	V	V	V
Bukovany	BN	Ben	742	653	88,0	V	V	V	V	V	V
Bukovany	PB	Pri	316	72	22,8	V	V	V	V	V	V
Bukovno	MB	MIB	1 505	613	40,7	V	V	V	V	V	V
Buš	PZ	Cer	684	260	38,0	V	V	V	V	V	V
Buštěhrad	KD	Kld	761	2 441	320,8	M	M	M	M	V	M
Býchory	KO	Kol	652	524	80,3	V	V	V	V	V	V
Býkev	ME	Mel	561	377	67,2	V	V	V	V	V	V
Bykoš	BE	Ber	409	192	46,9	V	V	V	V	V	V
Bystřice	BN	Ben	6 337	4 087	64,5	M	M	M	M	V	M
Byšice	ME	Mel	1 085	1 206	111,2	V	M	V	V	V	V
Bzová	BE	Hrv	1 121	428	38,2	V	V	V	V	V	V
Cerhenice	KO	Kol	1 063	1 490	140,1	V	M	V	V	V	V
Cerhovice	BE	Hrv	809	947	117,0	V	V	V	V	V	V
Cetyně	PB	Pri	351	152	43,3	V	V	V	V	V	V
Církvice	KO	Kol	245	144	58,8	V	V	V	V	V	V
Církvice	KH	KuH	1 010	1 198	118,6	V	M	V	V	V	V
Cítov	ME	Mel	1 581	1 108	70,1	V	V	V	V	V	V
Ctiboř	BN	Vla	392	96	24,5	V	V	V	V	V	V
Ctiměřice	MB	MIB	166	98	59,0	V	V	V	V	V	V
Cvrčovice	KD	Kld	249	635	255,3	V	V	V	V	V	M
Čachovice	MB	MIB	989	805	81,4	V	V	V	V	V	V
Čakov	BN	Ben	529	114	21,6	V	V	V	V	V	V
Čakovičky	ME	Ner	316	375	118,8	V	V	V	V	V	V
Čáslav	KH	Cas	2 646	10 074	380,7	M	M	M	M	M	M
Čečelice	ME	Mel	1 156	596	51,6	V	V	V	V	V	V
Čechtice	BN	Vla	3 941	1 426	36,2	V	V	V	V	V	V
Čejkovice	KH	Cas	195	35	17,9	V	V	V	V	V	V
Čelákovice	PY	Bra	1 587	10 715	675,1	M	M	M	M	M	M
Čenkov	PB	Pri	902	331	36,7	V	V	V	V	V	V
Čerčany	BN	Ben	645	2 614	405,4	M	M	M	V	V	M
Černé Voděrady	PY	Ric	1 314	260	19,8	V	V	V	V	V	V
Černíky	NB	CBr	388	97	25,0	V	V	V	V	V	V
Černíny	KH	KuH	1 610	381	23,7	V	V	V	V	V	V
Černolice	PZ	Cer	318	215	67,6	V	V	V	V	V	M
Černošice	PZ	Cer	906	5 481	604,9	M	M	M	M	M	M
Černuc	KD	Sla	2 121	956	45,1	V	V	V	V	V	V
Červené Janovice	KH	KuH	1 498	707	47,2	V	V	V	V	V	V
Červené Pečky	KO	Kol	1 617	1 671	103,3	V	M	V	V	V	V
Červený Újezd	PZ	Cer	534	914	171,3	V	V	V	V	V	M
Červený Újezd	BN	Vot	1 259	303	24,1	V	V	V	V	V	V
Český Brod	KO	CBr	1 971	6 676	338,7	M	M	M	M	M	M
Český Šternberk	BN	Ben	547	151	27,6	V	V	V	V	V	V
Čestín	KH	KuH	3 255	434	13,3	V	V	V	V	V	V
Čestlice	PY	Ric	443	515	116,3	V	V	V	V	V	M
Čičovice	PZ	Cer	653	279	42,7	V	V	V	V	V	M
Čilec	NB	Nym	460	204	44,3	V	V	V	V	V	V
Čím	PB	Dob	618	240	38,8	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Činěves	NB	Pod	1 443	489	33,9	V	V	V	V	V	V
Čisovice	PZ	Cer	1 200	802	66,8	V	V	V	V	V	M
Čistá	MB	MIB	898	649	72,3	V	V	V	V	V	V
Čistá	RA	Rak	2 905	904	31,1	V	V	V	V	V	V
Čtyřkoly	BN	Ben	288	395	137,2	V	V	V	V	V	V
Daleké Dušníky	PB	Dob	681	392	57,6	V	V	V	V	V	V
Dalovice	MB	MIB	388	183	47,1	V	V	V	V	V	V
Davle	PZ	Cer	742	1 273	171,6	V	M	M	V	V	M
Děkanovice	BN	Vla	408	51	12,5	V	V	V	V	V	V
Děkov	RA	Rak	905	201	22,2	V	V	V	V	V	V
Divišov	BN	Ben	3 098	1 429	46,1	V	V	V	V	V	V
Dlouhá Lhota	MB	MIB	594	357	60,1	V	V	V	V	V	V
Dlouhá Lhota	PB	Pri	759	313	41,2	V	V	V	V	V	V
Dlouhopolsko	NB	Pod	209	224	107,4	V	V	V	V	V	V
Dobročovice	PY	Bra	358	134	37,4	V	V	V	V	V	V
Dobrovice	MB	MIB	2 463	3 063	124,4	M	M	M	M	V	M
Dobrovítov	KH	Cas	901	117	13,0	V	V	V	V	V	V
Dobrovíz	PZ	Cer	597	465	77,9	V	V	V	V	V	M
Dobřežovice	PY	Ric	384	715	186,4	V	V	V	V	V	M
Dobřeň	ME	Mel	2 056	158	7,7	V	V	V	V	V	V
Dobříč	PZ	Cer	349	259	74,2	V	V	V	V	V	M
Dobřichov	KO	Kol	620	700	112,9	V	V	V	V	V	V
Dobřichovice	PZ	Cer	1 091	3 047	279,3	M	M	M	M	V	M
Dobříš	PB	Dob	5 342	7 956	148,9	M	M	M	M	M	M
Dobšice	NB	Pod	668	188	28,1	V	V	V	V	V	V
Dobšín	MB	MIB	353	214	60,7	V	V	V	V	V	V
Doksy	KD	Kld	291	1 221	419,6	V	M	M	V	V	M
Dolany	KD	Kld	300	213	71,0	V	V	V	V	V	M
Dolany	ME	Krp	550	727	132,1	V	V	V	V	V	M
Dolní Beřkovice	ME	Mel	1 252	1 226	97,9	V	V	V	V	V	V
Dolní Bousov	MB	MIB	2 430	2 419	99,5	M	V	V	M	V	M
Dolní Břežany	PZ	Cer	1 065	2 284	214,4	M	M	M	V	V	M
Dolní Hbity	PB	Pri	2 567	822	32,0	V	V	V	V	V	V
Dolní Chvatliny	KO	Kol	1 222	427	34,9	V	V	V	V	V	V
Dolní Kralovice	BN	Vla	1 721	894	52,0	V	V	V	V	V	V
Dolní Krupá	MB	MnH	1 120	188	16,8	V	V	V	V	V	V
Dolní Pohled	KH	KuH	360	87	24,2	V	V	V	V	V	V
Dolní Slivno	MB	MIB	1 136	311	27,4	V	V	V	V	V	V
Dolní Stakory	MB	MIB	386	215	55,7	V	V	V	V	V	V
Dolní Zimor	ME	Mel	161	64	39,8	V	V	V	V	V	V
Dománovice	KO	Kol	277	131	47,2	V	V	V	V	V	V
Domousnice	MB	MIB	931	247	26,5	V	V	V	V	V	V
Doubek	PY	Ric	368	207	56,3	V	V	V	V	V	V
Doubravčice	KO	CBr	918	310	33,8	V	V	V	V	V	V
Doubravička	MB	MIB	253	113	44,7	V	V	V	V	V	V
Drahelčice	PZ	Cer	478	412	86,3	V	V	V	V	V	M
Drahenice	PB	Pri	558	174	31,2	V	V	V	V	V	V
Drahlín	PB	Pri	364	546	150,1	V	V	V	V	V	V
Drahňovice	BN	Ben	817	58	7,1	V	V	V	V	V	V
Drahobudice	KO	Kol	554	204	36,8	V	V	V	V	V	V
Drahouš	RA	Rak	1 479	70	4,7	V	V	V	V	V	V
Drásov	PB	Pri	547	373	68,2	V	V	V	V	V	V
Drevníky	PB	Dob	705	311	44,1	V	V	V	V	V	V
Drhovy	PB	Dob	636	235	37,0	V	V	V	V	V	V
Drnek	KD	Sla	522	171	32,8	V	V	V	V	V	V
Drobovice	KH	Cas	279	380	136,1	V	V	V	V	V	V
Drozdov	BE	Hrv	1 003	662	66,0	V	V	V	V	V	V
Družec	KD	Kld	712	956	134,3	V	V	V	V	V	V
Dřetovice	KD	Kld	540	432	80,1	V	V	V	V	V	M

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Dřevčice	PY	Bra	562	528	94,0	V	V	V	V	V	V
Dřínov	ME	Krp	458	384	83,8	V	V	V	V	V	V
Dřínov	KD	Sla	653	297	45,5	V	V	V	V	V	V
Dřísy	PY	Bra	843	758	89,9	V	V	V	V	V	V
Dubenec	PB	Pri	404	273	67,6	V	V	V	V	V	V
Dublovice	PB	Sed	2 513	1 012	40,3	V	V	V	V	V	V
Dubno	PB	Pri	599	247	41,2	V	V	V	V	V	V
Dunice	BN	Vla	358	67	18,7	V	V	V	V	V	V
Dvory	NB	Nym	680	477	70,2	V	V	V	V	V	V
Dymokury	NB	Pod	1 465	813	55,5	V	V	V	V	V	V
Felbabka	BE	Hrv	152	233	153,5	V	V	V	V	V	V
Grunta	KO	Kol	80	81	101,1	V	V	V	V	V	V
Háje	PB	Pri	664	273	41,1	V	V	V	V	V	V
Herink	PY	Ric	273	74	27,1	V	V	V	V	V	M
Heřmaničky	BN	Vot	1 740	686	39,4	V	V	V	V	V	V
Hlásná Třebaň	BE	Ber	408	622	152,5	V	V	V	V	V	M
Hlavenec	PY	Bra	1 472	343	23,3	V	V	V	V	V	V
Hlízov	KH	KuH	594	436	73,4	V	V	V	V	V	V
Hluboš	PB	Pri	1 208	558	46,2	V	V	V	V	V	V
Hlubyně	PB	Pri	536	134	25,0	V	V	V	V	V	V
Hobšovice	KD	Sla	989	314	31,7	V	V	V	V	V	V
Holubice	PZ	Cer	802	661	82,4	V	V	V	V	V	M
Horčápsko	PB	Pri	413	104	25,2	V	V	V	V	V	V
Horka I	KH	Cas	694	373	53,7	V	V	V	V	V	V
Horka II	KH	KuH	1 022	386	37,8	V	V	V	V	V	V
Horky	KH	Cas	234	392	167,2	V	V	V	V	V	V
Horky nad Jizerou	MB	MIB	415	460	110,7	V	V	V	V	V	V
Horní Bezděkov	KD	Kld	458	547	119,5	V	V	V	V	V	V
Horní Bukovina	MB	MnH	554	212	38,3	V	V	V	V	V	V
Horní Kruty	KO	Kol	1 433	508	35,5	V	V	V	V	V	V
Horní Počaply	ME	Mel	1 240	1 103	89,0	V	V	V	V	V	V
Horní Slivno	MB	MIB	667	198	29,7	V	V	V	V	V	V
Horoměřice	PZ	Cer	804	2 515	312,8	M	M	M	V	V	M
Horoušany	PY	Bra	704	622	88,3	V	V	V	V	V	V
Horušice	KH	Cas	848	185	21,8	V	V	V	V	V	V
Hořany	NB	Nym	380	91	24,0	V	V	V	V	V	V
Hořátev	NB	Nym	717	677	94,4	V	V	V	V	V	V
Hořesedly	RA	Rak	584	459	78,6	V	V	V	V	V	V
Hořešovice	KD	Sla	436	233	53,4	V	V	V	V	V	V
Hořešovičky	KD	Sla	371	123	33,2	V	V	V	V	V	V
Hořín	ME	Mel	1 441	720	50,0	V	V	V	V	V	V
Hořovice	BE	Hrv	955	6 633	694,9	M	M	M	M	M	M
Hořovičky	RA	Rak	1 913	478	25,0	V	V	V	V	V	V
Hospozín	KD	Sla	806	531	65,9	V	V	V	V	V	V
Hostín	ME	Mel	635	240	37,8	V	V	V	V	V	V
Hostín u Vojkovic	ME	Krp	478	323	67,6	V	V	V	V	V	V
Hostivice	PZ	Cer	1 449	6 174	426,1	M	M	M	M	M	M
Hostomice	BE	Hrv	2 827	1 479	52,3	V	V	V	M	V	V
Hostouň	KD	Kld	1 034	900	87,1	V	V	V	V	V	M
Hostovlice	KH	Cas	585	252	43,1	V	V	V	V	V	V
Hovorčovice	PY	Bra	214	1 482	693,2	V	M	M	V	V	M
Hraběšín	KH	Cas	792	121	15,3	V	V	V	V	V	V
Hradčany	NB	Pod	382	240	62,8	V	V	V	V	V	V
Hradečno	KD	Kld	682	446	65,4	V	V	V	V	V	V
Hradešín	KO	CBr	424	227	53,5	V	V	V	V	V	V
Hradiště	BN	Vla	250	38	15,2	V	V	V	V	V	V
Hradištko	PZ	Cer	1 190	1 480	124,4	V	M	V	V	V	V
Hradištko	NB	Nym	1 825	447	24,5	V	V	V	V	V	V
Hracholusky	RA	Rak	683	73	10,7	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Hrdlív	KD	Sla	170	406	238,7	V	V	V	V	V	V
Hrdlořezy	MB	MIB	969	548	56,5	V	V	V	V	V	V
Hrubý Jeseník	NB	Nym	649	514	79,2	V	V	V	V	V	V
Hrusice	PY	Ric	543	523	96,3	V	V	V	V	V	V
Hrušov	MB	MIB	497	218	43,8	V	V	V	V	V	V
Hřebeč	KD	KId	422	1 468	347,8	V	M	M	V	V	M
Hřebečnický	RA	Rak	1 841	261	14,2	V	V	V	V	V	V
Hředle	BE	Hrv	1 236	316	25,6	V	V	V	V	V	V
Hředle	RA	Rak	821	565	68,8	V	V	V	V	V	V
Hříměždice	PB	Dob	850	383	45,0	V	V	V	V	V	V
Hudčice	PB	Pri	877	231	26,3	V	V	V	V	V	V
Hudlice	BE	Ber	2 073	1 209	58,3	V	V	V	V	V	V
Hulice	BN	Vla	648	319	49,3	V	V	V	V	V	V
Husí Lhota	MB	MIB	332	131	39,5	V	V	V	V	V	V
Husinec	PY	Bra	298	921	308,9	V	V	V	V	V	M
Hvězdonice	BN	Ben	140	312	222,6	V	V	V	V	V	V
Hvozď	RA	Rak	368	150	40,8	V	V	V	V	V	V
Hvozdec	BE	Hrv	383	194	50,7	V	V	V	V	V	V
Hvozdnice	PZ	Cer	471	352	74,7	V	V	V	V	V	M
Hvoždany	PB	Pri	4 971	776	15,6	V	V	V	V	V	V
Hýskov	BE	Ber	640	1 409	220,2	V	M	M	V	V	V
Chabeřice	KH	KuH	795	232	29,2	V	V	V	V	V	V
Chaloupky	BE	Hrv	180	417	232,2	V	V	V	V	V	V
Charvatce	MB	MIB	354	195	55,0	V	V	V	V	V	V
Cháfovice	BN	Ben	417	162	38,9	V	V	V	V	V	V
Chleby	BN	Ben	234	62	26,5	V	V	V	V	V	V
Chleby	NB	Nym	959	366	38,2	V	V	V	V	V	V
Chlístov	BN	Ben	290	274	94,5	V	V	V	V	V	V
Chlístovice	KH	KuH	2 950	703	23,8	V	V	V	V	V	V
Chlum	BN	Vla	419	145	34,6	V	V	V	V	V	V
Chlumín	ME	Ner	639	440	68,8	V	V	V	V	V	V
Chlustina	BE	Hrv	557	223	40,1	V	V	V	V	V	V
Chmelná	BN	Vla	239	120	50,1	V	V	V	V	V	V
Chocerady	BN	Ben	1 785	1 049	58,8	V	V	V	V	V	V
Chocnějovice	MB	MnH	1 334	410	30,7	V	V	V	V	V	V
Chodouň	BE	Ber	424	558	131,5	V	V	V	V	V	V
Choratice	BN	Ben	445	63	14,2	V	V	V	V	V	V
Chorušice	ME	Mel	1 775	470	26,5	V	V	V	V	V	V
Choťánky	NB	Pod	403	405	100,5	V	V	V	V	V	V
Choteč	PZ	Cer	370	308	83,3	V	V	V	V	V	M
Chotěšice	NB	Pod	2 251	316	14,0	V	V	V	V	V	V
Chotětov	MB	MIB	1 315	859	65,3	V	V	V	V	V	V
Chotilsko	PB	Dob	2 718	389	14,3	V	V	V	V	V	V
Choťovice	KO	Kol	906	186	20,5	V	V	V	V	V	V
Chotusice	KH	Cas	697	689	98,9	V	V	V	V	V	V
Chotutice	KO	Kol	386	471	121,9	V	V	V	V	V	V
Chotýšany	BN	Ben	1 397	439	31,4	V	V	V	V	V	V
Chrást	NB	Nym	493	492	99,8	V	V	V	V	V	V
Chrást	PB	Pri	799	214	26,8	V	V	V	V	V	V
Chrášťany	BN	Ben	1 154	174	15,1	V	V	V	V	V	V
Chrášťany	PZ	Cer	415	599	144,3	V	V	V	V	V	M
Chrášťany	KO	CBR	1 449	627	43,3	V	V	V	V	V	V
Chrášťany	RA	Rak	1 014	588	58,0	V	V	V	V	V	V
Chraštice	PB	Pri	665	214	32,2	V	V	V	V	V	V
Chroustov	NB	Pod	745	210	28,2	V	V	V	V	V	V
Chrustenice	BE	Ber	673	713	105,9	V	V	V	V	V	M
Chržín	KD	Sla	871	228	26,2	V	V	V	V	V	V
Chudiř	MB	MIB	312	153	49,0	V	V	V	V	V	V
Chvatěruby	ME	Krp	331	438	132,5	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Chyňava	BE	Ber	3 736	1 597	42,7	V	V	V	V	V	V
Chýně	PZ	Cer	499	866	173,4	V	V	V	V	V	M
Chýnice	PZ	Cer	420	312	74,3	V	V	V	V	V	M
Jabkenice	MB	MIB	1 185	348	29,4	V	V	V	V	V	V
Jablonná	PB	Pri	770	314	40,8	V	V	V	V	V	V
Jankov	BN	Vot	2 980	913	30,6	V	V	V	V	V	V
Janov	RA	Rak	316	118	37,4	V	V	V	V	V	V
Jarpice	KD	Sla	710	258	36,3	V	V	V	V	V	V
Javorník	BN	Vla	730	126	17,3	V	V	V	V	V	V
Jedomělice	KD	Sla	705	350	49,7	V	V	V	V	V	V
Jemníky	KD	Sla	288	229	79,6	V	V	V	V	V	V
Jeneč	PZ	Cer	734	1 093	148,9	V	M	V	V	V	M
Jenštejn	PY	Bra	509	497	97,6	V	V	V	V	V	M
Jesenice	PZ	Cer	1 751	4 757	271,6	M	M	M	V	M	M
Jesenice	RA	Rak	3 762	1 615	42,9	V	V	V	V	M	V
Jesenice	PB	Sed	1 291	502	38,9	V	V	V	V	V	V
Jestřabí Lhota	KO	Kol	548	375	68,4	V	V	V	V	V	V
Ješetice	BN	Vot	724	133	18,4	V	V	V	V	V	V
Jevany	PY	Ric	1 292	474	36,7	V	V	V	V	V	V
Jeviněves	ME	Mel	513	175	34,1	V	V	V	V	V	V
Jíkev	NB	Nym	919	298	32,4	V	V	V	V	V	V
Jílové u Prahy	PZ	Cer	1 625	3 688	227,0	M	M	M	M	M	M
Jíloviště	PZ	Cer	1 400	614	43,9	V	V	V	V	V	M
Jince	PB	Pri	1 508	2 197	145,7	M	M	V	V	V	M
Jinočany	PZ	Cer	375	870	232,2	V	V	V	V	V	M
Jirny	PY	Bra	823	1 590	193,1	V	M	M	V	V	V
Jiřice	NB	Lys	838	136	16,2	V	V	V	V	V	V
Jivina	BE	Hrv	454	166	36,6	V	V	V	V	V	V
Jivina	MB	MnH	506	429	84,8	V	V	V	V	V	V
Jizbice	NB	Nym	531	294	55,3	V	V	V	V	V	V
Jizerní Vtelno	MB	MIB	692	341	49,2	V	V	V	V	V	V
Josefův Důl	MB	MIB	66	469	715,9	V	V	V	V	V	V
Kácov	KH	KuH	1 111	875	78,8	V	V	V	V	V	V
Kačice	KD	Kld	642	1 197	186,5	V	M	M	V	V	V
Kadlín	ME	Mel	681	136	20,0	V	V	V	V	V	V
Kaliště	PY	Ric	624	175	28,1	V	V	V	V	V	V
Kalivody	RA	Rak	435	85	19,5	V	V	V	V	V	V
Kamberk	BN	Vla	1 136	161	14,2	V	V	V	V	V	V
Kamenice	PY	Ric	1 736	3 290	189,5	M	M	M	V	M	M
Kamenné Zboží	NB	Nym	464	542	116,8	V	V	V	V	V	V
Kamenné Žehrovice	KD	Kld	916	1 657	180,9	V	M	M	V	V	V
Kamenný Most	KD	Sla	328	398	121,4	V	V	V	V	V	V
Kamenný Přívoz	PZ	Cer	627	1 172	186,8	V	M	M	V	V	V
Kamýk nad Vltavou	PB	Pri	1 184	869	73,4	V	V	V	V	V	V
Kanina	ME	Mel	529	37	7,0	V	V	V	V	V	V
Káraný	PY	Bra	894	572	64,0	V	V	V	V	V	V
Karlík	PZ	Cer	188	382	203,2	V	V	V	V	V	V
Karlova Ves	RA	Rak	1 043	114	10,9	V	V	V	V	V	V
Karlštejn	BE	Ber	1 208	706	58,4	V	V	V	V	V	V
Katusice	MB	MIB	1 520	865	56,9	V	V	V	V	V	V
Kbel	KO	Kol	202	199	98,4	V	V	V	V	V	V
Keblov	BN	Vla	711	186	26,2	V	V	V	V	V	V
KLADNO	KD	Kld	3 697	69 276	1 874,0	M	M	M	M	M	M
Kladruby	BN	Vla	473	207	43,8	V	V	V	V	V	V
Kláster Hradiště nad Jizerou	MB	MnH	462	744	161,0	V	V	V	V	V	V
Klásterň Skalice	KO	Kol	333	119	35,8	V	V	V	V	V	V
Klecany	PY	Bra	1 017	2 095	206,0	M	M	M	M	V	M
Klíčany	PY	Bra	402	304	75,7	V	V	V	V	V	M
Klínec	PZ	Cer	516	433	83,9	V	V	V	V	V	M

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Klobuky	KD	Sla	1 588	1 021	64,3	V	V	V	V	V	V
Klokočná	PY	Ric	284	160	56,4	V	V	V	V	V	V
Klučenice	PB	Sed	2 564	480	18,7	V	V	V	V	V	V
Klučov	KO	CBr	1 444	846	58,6	V	V	V	V	V	V
Kluky	KH	Cas	1 069	449	42,0	V	V	V	V	V	V
Kluky	MB	MIB	553	69	12,5	V	V	V	V	V	V
Kly	ME	Mel	1 061	1 003	94,5	V	V	V	V	V	V
Kmetiněves	KD	Sla	685	267	39,0	V	V	V	V	V	V
Kněževes	PZ	Cer	257	525	204,3	V	V	V	V	V	M
Kněževes	RA	Rak	1 256	994	79,1	V	V	V	V	V	V
Kněžice	NB	Pod	1 958	506	25,8	V	V	V	V	V	V
Kněžičky	NB	Pod	1 187	183	15,4	V	V	V	V	V	V
Kněžmost	MB	MnH	4 045	1 633	40,4	V	V	V	V	V	V
Kňovice	PB	Sed	872	336	38,5	V	V	V	V	V	V
Knovíz	KD	Sla	424	500	118,1	V	V	V	V	V	V
Kobylnice	KH	KuH	236	177	74,9	V	V	V	V	V	V
Kobylnice	MB	MIB	210	109	51,9	V	V	V	V	V	V
Kochánky	MB	MIB	877	399	45,5	V	V	V	V	V	V
Kojetice	ME	Ner	557	646	115,9	V	V	V	V	V	V
Kokořín	ME	Mel	1 640	383	23,3	V	V	V	V	V	V
Kolaje	NB	Pod	159	86	54,0	V	V	V	V	V	V
Koleč	KD	Kld	524	600	114,4	V	V	V	V	V	V
Kolešov	RA	Rak	515	114	22,1	V	V	V	V	V	V
Kolešovice	RA	Rak	1 534	866	56,4	V	V	V	V	V	V
Kolín	KO	Kol	3 499	30 158	861,8	M	M	M	M	M	M
Kolomuty	MB	MIB	227	231	101,8	V	V	V	V	V	V
Komárov	BE	Hrv	616	2 445	396,9	M	M	M	V	V	M
Konárovice	KO	Kol	1 082	733	67,7	V	V	V	V	V	V
Kondrac	BN	Vla	1 277	459	35,9	V	V	V	V	V	V
Koněprusy	BE	Ber	604	197	32,6	V	V	V	V	V	V
Konětopy	PY	Bra	303	271	89,5	V	V	V	V	V	V
Konojedy	PY	Ric	513	209	40,7	V	V	V	V	V	V
Korkyně	PB	Dob	598	109	18,2	V	V	V	V	V	V
Korno	BE	Ber	518	84	16,2	V	V	V	V	V	V
Koryta	MB	MnH	166	88	53,0	V	V	V	V	V	V
Kořenice	KO	Kol	1 031	589	57,1	V	V	V	V	V	V
Kosmonosy	MB	MIB	1 133	4 290	378,5	M	M	M	M	V	M
Kosoř	PZ	Cer	389	785	201,9	V	V	V	V	V	M
Kosořice	MB	MIB	633	393	62,1	V	V	V	V	V	V
Kosova Hora	PB	Sed	1 877	1 174	62,6	V	V	V	V	V	V
Kostelec nad Černými Lesy	PY	Ric	1 771	3 316	187,2	M	M	M	M	M	M
Kostelec nad Labem	ME	Ner	1 556	3 215	206,6	M	M	M	M	V	M
Kostelec u Křížků	PY	Ric	410	495	120,7	V	V	V	V	V	V
Kostelní Hlavno	PY	Bra	684	442	64,7	V	V	V	V	V	V
Kostelní Lhota	NB	Nym	866	764	88,2	V	V	V	V	V	V
Kostomlátky	NB	Nym	574	250	43,5	V	V	V	V	V	V
Kostomlaty nad Labem	NB	Nym	1 805	1 652	91,5	V	V	V	V	V	V
Košátky	MB	MIB	548	170	31,0	V	V	V	V	V	V
Košice	KH	KuH	209	52	24,9	V	V	V	V	V	V
Košík	NB	Nym	1 469	338	23,0	V	V	V	V	V	V
Kotenčice	PB	Pri	232	198	85,2	V	V	V	V	V	V
Kotopeky	BE	Hrv	393	268	68,2	V	V	V	V	V	V
Kounice	NB	CBr	1 129	1 048	92,9	V	V	V	V	V	V
Kounov	RA	Rak	858	495	57,7	V	V	V	V	V	V
Koupě	PB	Pri	737	149	20,2	V	V	V	V	V	V
Kouřim	KO	Kol	1 440	1 813	125,9	V	M	V	M	M	V
Kouty	NB	Pod	559	267	47,7	V	V	V	V	V	V
Kováň	MB	MIB	163	153	93,7	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Kovanec	MB	MIB	377	118	31,3	V	V	V	V	V	V
Kovanice	NB	Nym	808	731	90,5	V	V	V	V	V	V
Kozárovice	PB	Pri	1 413	331	23,4	V	V	V	V	V	V
Kozmice	BN	Ben	796	216	27,1	V	V	V	V	V	V
Kozojedy	RA	Rak	719	86	12,0	V	V	V	V	V	V
Kozojedy	PY	Ric	716	561	78,3	V	V	V	V	V	V
Kozomín	ME	Krp	272	303	111,5	V	V	V	V	V	M
Krakov	RA	Rak	445	108	24,3	V	V	V	V	V	V
Krakovany	KO	Kol	1 054	788	74,7	V	V	V	V	V	V
Krakovec	RA	Rak	803	75	9,3	V	V	V	V	V	V
Královice	KD	Sla	364	153	42,1	V	V	V	V	V	V
Kralupy nad Vltavou	ME	Krp	2 190	16 749	764,8	M	M	M	M	M	M
Králův Dvůr	BE	Ber	1 525	6 263	410,7	M	M	M	M	V	M
Krásná Hora nad Vltavou	PB	Sed	3 680	994	27,0	V	V	V	V	V	V
Krásná Ves	MB	MIB	443	198	44,6	V	V	V	V	V	V
Krhanice	BN	Ben	1 343	887	66,1	V	V	V	V	V	V
Krchleby	KH	Cas	599	377	62,9	V	V	V	V	V	V
Krchleby	NB	Nym	814	722	88,7	V	V	V	V	V	V
Krňany	BN	Ben	1 225	346	28,2	V	V	V	V	V	V
Krnsko	MB	MIB	563	508	90,3	V	V	V	V	V	V
Kropáčova Vrutice	MB	MIB	2 408	810	33,6	V	V	V	V	V	V
Kroučová	RA	Rak	347	247	71,2	V	V	V	V	V	V
Krty	RA	Rak	866	95	11,0	V	V	V	V	V	V
Krupá	KO	CBr	563	334	59,3	V	V	V	V	V	V
Krupá	RA	Rak	743	425	57,2	V	V	V	V	V	V
Krušovice	RA	Rak	636	591	93,0	V	V	V	V	V	V
Krychnov	KO	Kol	258	98	38,0	V	V	V	V	V	V
KřeCHOŘ	KO	Kol	967	405	41,9	V	V	V	V	V	V
Křečkov	NB	Pod	513	329	64,1	V	V	V	V	V	V
Křečovice	BN	Ben	3 186	716	22,5	V	V	V	V	V	V
Křenek	PY	Bra	529	228	43,1	V	V	V	V	V	V
Křenice	PY	Ric	401	314	78,2	V	V	V	V	V	M
Křepenice	PB	Sed	719	167	23,2	V	V	V	V	V	V
Křesetice	KH	KuH	1 087	637	58,6	V	V	V	V	V	V
Křešín	PB	Pri	191	102	53,3	V	V	V	V	V	V
Křinec	NB	Nym	2 584	1 315	50,9	V	V	V	V	V	V
Křivoklát	RA	Rak	643	678	105,5	V	V	V	V	M	V
Křivsoudov	BN	Vla	1 366	386	28,3	V	V	V	V	V	V
Křížkový Újezdec	PY	Ric	485	159	32,8	V	V	V	V	V	M
Kšely	KO	CBr	451	227	50,3	V	V	V	V	V	V
Kublov	BE	Ber	628	571	91,0	V	V	V	V	V	V
Kunice	PY	Ric	1 040	747	71,8	V	V	V	V	V	M
Kuňovice	BN	Vla	346	81	23,4	V	V	V	V	V	V
Kutná Hora	KH	KuH	3 304	21 373	646,8	M	M	M	M	M	M
Kutrovice	KD	Sla	149	103	69,1	V	V	V	V	V	V
Květnice	PY	Bra	284	602	212,1	V	V	V	V	V	V
Kvílice	KD	Sla	195	80	41,0	V	V	V	V	V	V
Kyšice	KD	Kld	479	594	123,9	V	V	V	V	V	M
Kytín	PZ	Cer	1 088	372	34,2	V	V	V	V	V	V
Lány	KD	Kld	3 402	1 787	52,5	V	V	V	V	V	V
Lašovice	RA	Rak	382	100	26,2	V	V	V	V	V	V
Láz	PB	Pri	466	558	119,7	V	V	V	V	V	V
Lázně Toušeň	PY	Bra	555	1 110	200,0	V	M	M	V	V	V
Lazsko	PB	Pri	429	171	39,9	V	V	V	V	V	V
Lážovice	BE	Hrv	489	68	13,9	V	V	V	V	V	V
Ledce	MB	MIB	865	290	33,5	V	V	V	V	V	V
Ledce	KD	Sla	550	451	82,0	V	V	V	V	V	V
Ledčice	ME	Krp	1 097	578	52,7	V	V	V	V	V	V
Ledečko	KH	KuH	304	151	49,7	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Lešany	BN	Ben	1 445	609	42,1	V	V	V	V	V	V
Lešetice	PB	Pri	306	89	29,0	V	V	V	V	V	V
Lety	PZ	Cer	324	1 000	309,0	V	M	M	V	V	M
Lhota	PY	Bra	796	358	45,0	V	V	V	V	V	V
Lhota	KD	Kld	1 169	567	48,5	V	V	V	V	V	V
Lhota u Příbramě	PB	Pri	351	451	128,5	V	V	V	V	V	V
Lhotka	BE	Hrv	534	304	56,9	V	V	V	V	V	V
Lhotka	ME	Mel	532	240	45,1	V	V	V	V	V	V
Lhotky	MB	MIB	543	136	25,1	V	V	V	V	V	V
Libčice nad Vltavou	PZ	Cer	710	3 239	456,1	M	M	M	M	V	M
Liběchov	ME	Mel	1 178	982	83,4	V	V	V	V	V	V
Libenice	KO	Kol	482	257	53,3	V	V	V	V	V	V
Libeň	PZ	Cer	1 363	893	65,5	V	V	V	V	V	M
Líbeznice	PY	Bra	595	1 446	243,0	V	M	M	V	V	M
Libež	BN	Vla	739	172	23,3	V	V	V	V	V	V
Libice nad Cidlinou	NB	Pod	996	1 299	130,4	V	M	V	V	V	V
Libiš	ME	Ner	713	1 880	263,6	V	M	M	V	V	M
Liblice	ME	Mel	892	474	53,1	V	V	V	V	V	V
Libodřice	KO	Kol	591	265	44,8	V	V	V	V	V	V
Libochovičky	KD	Kld	234	47	20,1	V	V	V	V	V	M
Libomyšl	BE	Hrv	970	467	48,1	V	V	V	V	V	V
Libovice	KD	Sla	609	262	43,0	V	V	V	V	V	V
Libušín	KD	Kld	948	2 715	286,4	M	M	M	M	V	M
Lidice	KD	Kld	475	447	94,1	V	V	V	V	V	M
Lichoceves	PZ	Cer	518	163	31,4	V	V	V	V	V	M
Lípec	KO	Kol	389	195	50,2	V	V	V	V	V	V
Lipník	MB	MIB	935	251	26,8	V	V	V	V	V	V
Líský	KD	Sla	240	77	32,1	V	V	V	V	V	V
Lišany	RA	Rak	892	663	74,3	V	V	V	V	V	V
Líšnice	PZ	Cer	739	407	55,1	V	V	V	V	V	M
Liteň	BE	Ber	1 276	1 007	78,9	V	V	V	V	V	V
Litichovice	BN	Ben	193	44	22,8	V	V	V	V	V	V
Lobeč	ME	Mel	349	139	39,9	V	V	V	V	V	V
Loďenice	BE	Ber	609	1 619	265,9	V	M	M	V	V	M
Lochovice	BE	Hrv	1 324	1 105	83,4	V	V	V	V	V	V
Loket	BN	Vla	2 386	532	22,3	V	V	V	V	V	V
Lošany	KO	Kol	676	317	46,9	V	V	V	V	V	V
Loucká	KD	Sla	215	121	56,2	V	V	V	V	V	V
Loučeň	NB	Nym	1 901	1 153	60,6	V	V	V	V	V	V
Loukov	MB	MnH	589	149	25,3	V	V	V	V	V	V
Loukovec	MB	MnH	286	259	90,5	V	V	V	V	V	V
Louňovice	PY	Ric	442	626	141,6	V	V	V	V	V	V
Louňovice pod Bláníkem	BN	Vla	1 711	671	39,2	V	V	V	V	V	V
Lštní	BN	Ben	468	308	65,9	V	V	V	V	V	V
Lubná	RA	Rak	875	844	96,5	V	V	V	V	V	V
Luštěnice	MB	MIB	1 478	1 827	123,6	V	M	V	V	V	V
Lužce	BE	Ber	301	92	30,5	V	V	V	V	V	M
Lužec nad Vltavou	ME	Mel	997	1 308	131,1	V	M	V	V	V	V
Lužná	RA	Rak	2 978	1 799	60,4	V	V	V	V	V	V
Lysá nad Labem	NB	Lys	3 366	8 422	250,2	M	M	M	M	M	M
Makotřasy	KD	Kld	433	322	74,4	V	V	V	V	V	M
Malá Hraštice	PB	Dob	928	800	86,2	V	V	V	V	V	V
Malá Víska	BE	Hrv	116	85	73,5	V	V	V	V	V	V
Malé Kyšice	KD	Kld	419	302	72,1	V	V	V	V	V	M
Malé Přítočno	KD	Kld	185	251	135,6	V	V	V	V	V	M
Malešov	KH	KuH	1 423	892	62,7	V	V	V	V	V	V
Malíkovice	KD	Sla	624	365	58,4	V	V	V	V	V	V
Malinová	RA	Rak	328	82	25,0	V	V	V	V	V	V
Málkov	BE	Ber	340	83	24,4	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Malotice	KO	Kol	857	248	28,9	V	V	V	V	V	V
Malý Újezd	ME	Mel	1 223	880	71,9	V	V	V	V	V	V
Maršovice	BN	Ben	2 417	711	29,4	V	V	V	V	V	V
Máslovice	PY	Bra	310	271	87,3	V	V	V	V	V	M
Masojedy	KO	CBr	180	83	46,0	V	V	V	V	V	V
Mcely	NB	Nym	1 340	367	27,4	V	V	V	V	V	V
Mečeříž	MB	MIB	706	419	59,3	V	V	V	V	V	V
Medonosy	ME	Mel	1 488	105	7,1	V	V	V	V	V	V
Měchenice	PZ	Cer	133	644	483,0	V	V	V	V	V	M
Mělnické Vtelno	ME	Mel	2 629	824	31,3	V	V	V	V	V	V
Mělník	ME	Mel	2 497	19 003	761,0	M	M	M	M	M	M
Měňany	BE	Ber	815	269	33,0	V	V	V	V	V	V
Městec Králové	NB	Pod	1 988	2 887	145,2	M	M	V	M	M	M
Městečko	RA	Rak	1 440	405	28,1	V	V	V	V	V	V
Měšice	PY	Bra	437	1 189	271,9	V	M	M	V	V	M
Mezno	BN	Vot	1 563	319	20,4	V	V	V	V	V	V
Mezouň	BE	Ber	306	458	149,9	V	V	V	V	V	M
Milčice	NB	Nym	651	275	42,2	V	V	V	V	V	V
Milešov	PB	Sed	1 549	327	21,1	V	V	V	V	V	V
Miličín	BN	Vot	2 572	855	33,2	V	V	V	V	V	V
Milín	PB	Pri	2 413	2 063	85,5	M	V	V	V	V	M
Milostín	RA	Rak	718	244	34,0	V	V	V	V	V	V
Milovice	NB	Lys	2 832	7 268	256,6	M	M	M	M	V	M
Milý	RA	Rak	870	140	16,1	V	V	V	V	V	V
Mirošovice	PY	Ric	537	947	176,3	V	V	V	V	V	V
Miřetice	BN	Vla	245	155	63,4	V	V	V	V	V	V
Miskovice	KH	KuH	1 919	788	41,1	V	V	V	V	V	V
MLADÁ BOLESLAV	MB	MIB	2 895	43 923	1 517,2	M	M	M	M	M	M
Mnichovice	PY	Ric	831	2 628	316,1	M	M	M	M	V	M
Mnichovice	BN	Vla	921	211	22,9	V	V	V	V	V	V
Mnichovo Hradiště	MB	MnH	3 432	8 481	247,1	M	M	M	M	M	M
Mníšek pod Brdy	PZ	Cer	2 650	4 261	160,8	M	M	M	M	M	M
Močovice	KH	Cas	490	335	68,4	V	V	V	V	V	V
Modletice	PY	Ric	344	466	135,6	V	V	V	V	V	M
Modřovice	PB	Pri	319	57	17,9	V	V	V	V	V	V
Mohelnice nad Jizerou	MB	MnH	267	73	27,3	V	V	V	V	V	V
Mochov	PY	Bra	932	1 013	108,7	V	M	V	V	V	V
Mokrovraty	PB	Dob	1 378	612	44,4	V	V	V	V	V	V
Mořina	BE	Ber	983	656	66,7	V	V	V	V	V	V
Mořinka	BE	Ber	703	132	18,8	V	V	V	V	V	M
Mrač	BN	Ben	615	667	108,4	V	V	V	V	V	V
Mratín	PY	Bra	488	763	156,4	V	V	V	V	V	M
Mrzky	KO	CBr	286	140	48,9	V	V	V	V	V	V
Mšec	RA	Rak	1 420	868	61,1	V	V	V	V	V	V
Mšecké Žehrovice	RA	Rak	1 403	433	30,9	V	V	V	V	V	V
Mšeno	ME	Mel	2 670	1 480	55,4	V	V	V	M	M	V
Mukařov	MB	MnH	1 102	172	15,6	V	V	V	V	V	V
Mukařov	PY	Ric	632	1 539	243,4	V	M	M	V	V	V
Mutějovice	RA	Rak	1 321	788	59,6	V	V	V	V	V	V
Načeradec	BN	Vla	4 846	1 043	21,5	V	V	V	V	V	V
Nalžovice	PB	Sed	1 562	539	34,5	V	V	V	V	V	V
Naryšov	PB	Pri	361	237	65,6	V	V	V	V	V	V
Nebovidy	KO	Kol	476	551	115,7	V	V	V	V	V	V
Nebužely	ME	Mel	862	414	48,0	V	V	V	V	V	V
Nečín	PB	Dob	2 623	713	27,2	V	V	V	V	V	V
Nedomice	ME	Ner	323	301	93,2	V	V	V	V	V	V
Nedrahovice	PB	Sed	1 643	464	28,2	V	V	V	V	V	V
Nehvizdy	PY	Bra	983	1 308	133,1	V	M	V	V	V	V
Nechvalice	PB	Sed	2 459	588	23,9	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Nelahozeves	ME	Krp	997	1 395	139,9	V	M	V	V	V	V
Němčice	KO	Kol	717	291	40,6	V	V	V	V	V	V
Němčice	MB	MIB	292	165	56,5	V	V	V	V	V	V
Nemíž	BN	Vla	394	40	10,2	V	V	V	V	V	V
Nemyslovice	MB	MIB	503	128	25,5	V	V	V	V	V	V
Nenačovice	BE	Ber	398	226	56,8	V	V	V	V	V	M
Nepoměřice	KH	KuH	721	215	29,8	V	V	V	V	V	V
Nepomuk	PB	Pri	249	185	74,4	V	V	V	V	V	V
Neprobylice	KD	Sla	344	143	41,5	V	V	V	V	V	V
Nepřevázka	MB	MIB	604	366	60,6	V	V	V	V	V	V
Neratovice	ME	Ner	2 002	16 231	810,7	M	M	M	M	M	M
Nespeky	BN	Ben	496	542	109,3	V	V	V	V	V	V
Nestrašovice	PB	Pri	297	63	21,2	V	V	V	V	V	V
Nesuchyně	RA	Rak	1 064	414	38,9	V	V	V	V	V	V
Nesvačily	BE	Ber	273	124	45,4	V	V	V	V	V	V
Netřebice	NB	Nym	559	203	36,3	V	V	V	V	V	V
Netvořice	BN	Ben	1 788	1 055	59,0	V	V	V	V	V	V
Neuměřice	KD	Sla	565	362	64,0	V	V	V	V	V	V
Neumětely	BE	Hrv	937	530	56,6	V	V	V	V	V	V
Neustupov	BN	Vot	2 869	529	18,4	V	V	V	V	V	V
Neveklov	BN	Ben	5 445	2 404	44,1	M	V	V	M	V	M
Neveklovice	MB	MnH	351	45	12,8	V	V	V	V	V	V
Nezabudice	RA	Rak	718	71	9,9	V	V	V	V	V	V
Niměřice	MB	MIB	425	320	75,3	V	V	V	V	V	V
Nižbor	BE	Ber	2 858	1 645	57,6	V	V	V	V	V	V
Nosálov	ME	Mel	1 110	154	13,9	V	V	V	V	V	V
Nová Telib	MB	MIB	337	171	50,7	V	V	V	V	V	V
Nová Ves	PY	Bra	195	246	126,1	V	V	V	V	V	M
Nová Ves	ME	Krp	1 011	845	83,6	V	V	V	V	V	V
Nová Ves I	KO	Kol	1 029	1 140	110,8	V	M	V	V	V	V
Nová Ves pod Pleši	PB	Dob	1 096	808	73,7	V	V	V	V	V	V
Nová Ves u Bakova	MB	MIB	367	232	63,2	V	V	V	V	V	V
Nové Dvory	PB	Dob	838	191	22,8	V	V	V	V	V	V
Nové Dvory	KH	KuH	902	991	109,8	V	V	V	V	V	V
Nové Strašecí	RA	Rak	1 337	5 100	381,4	M	M	M	M	M	M
Nový Dům	RA	Rak	630	124	19,7	V	V	V	V	V	V
Nový Dvůr	NB	Nym	247	66	26,8	V	V	V	V	V	V
Nový Jáchymov	BE	Ber	498	571	114,7	V	V	V	V	V	V
Nový Knín	PB	Dob	2 962	1 784	60,2	V	V	V	M	V	V
Nový Vestec	PY	Bra	314	315	100,2	V	V	V	V	V	V
Nučice	PZ	Cer	596	1 072	180,0	V	M	M	V	V	M
Nučice	PY	Ric	498	349	70,1	V	V	V	V	V	V
Nupaky	PY	Ric	318	255	80,1	V	V	V	V	V	M
Nymburk	NB	Nym	2 053	14 363	699,5	M	M	M	M	M	M
Občov	PB	Pri	291	104	35,8	V	V	V	V	V	V
Obecnice	PB	Pri	550	1 208	219,7	V	M	M	V	V	V
Obory	PB	Pri	1 034	227	22,0	V	V	V	V	V	V
Obořiště	PB	Dob	761	596	78,3	V	V	V	V	V	V
Obrubce	MB	MIB	765	173	22,6	V	V	V	V	V	V
Obruby	MB	MIB	448	197	44,0	V	V	V	V	V	V
Obříství	ME	Ner	1 522	1 056	69,4	V	V	V	V	V	V
Odolena Voda	PY	Bra	1 123	5 176	460,8	M	M	M	M	M	M
Odřepsy	NB	Pod	613	280	45,6	V	V	V	V	V	V
Ohaře	KO	Kol	604	284	47,1	V	V	V	V	V	V
Ohrazenice	PB	Pri	245	244	99,5	V	V	V	V	V	V
Ohrobec	PZ	Cer	434	850	196,0	V	V	V	V	V	M
Okoř	PZ	Cer	213	61	28,6	V	V	V	V	V	M
Okrouhlo	PZ	Cer	831	541	65,1	V	V	V	V	V	M
Okřesaneč	KH	Cas	239	184	77,0	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Okřínek	NB	Pod	559	129	23,1	V	V	V	V	V	V
Olbramovice	BN	Vot	2 535	1 103	43,5	V	V	V	V	V	V
Oleška	PY	Ric	1 194	855	71,6	V	V	V	V	V	V
Olešná	BE	Hrv	1 068	426	39,9	V	V	V	V	V	V
Olešná	RA	Rak	1 089	537	49,3	V	V	V	V	V	V
Olovnice	ME	Krp	587	472	80,4	V	V	V	V	V	V
Ondřejov	PY	Ric	1 816	1 133	62,4	V	V	V	V	V	V
Onomyšl	KH	KuH	1 288	270	21,0	V	V	V	V	V	V
Opatovice I	KH	KuH	633	113	17,9	V	V	V	V	V	V
Oplany	PY	Ric	580	71	12,2	V	V	V	V	V	V
Opočnice	NB	Pod	1 092	416	38,1	V	V	V	V	V	V
Opolany	NB	Pod	1 222	829	67,9	V	V	V	V	V	V
Oráčov	RA	Rak	1 603	377	23,5	V	V	V	V	V	V
Ořech	PZ	Cer	477	781	163,6	V	V	V	V	V	M
Osečany	PB	Sed	834	247	29,6	V	V	V	V	V	V
Oseček	NB	Pod	489	109	22,3	V	V	V	V	V	V
Osek	BE	Hrv	497	764	153,8	V	V	V	V	V	V
Oskořínek	NB	Nym	562	549	97,7	V	V	V	V	V	V
Osov	BE	Hrv	245	320	130,6	V	V	V	V	V	V
Ostrá	NB	Lys	1 107	416	37,6	V	V	V	V	V	V
Ostrov	PB	Pri	280	90	32,1	V	V	V	V	V	V
Ostrov	BN	Vla	336	56	16,7	V	V	V	V	V	V
Ostředek	BN	Ben	1 297	328	25,3	V	V	V	V	V	V
Otmíče	BE	Hrv	262	154	58,8	V	V	V	V	V	V
Otročiněves	BE	Ber	426	504	118,3	V	V	V	V	V	V
Otovice	KD	Kld	617	619	100,3	V	V	V	V	V	M
Ouběnice	PB	Dob	446	170	38,1	V	V	V	V	V	V
Ovčáry	KO	Kol	1 038	733	70,6	V	V	V	V	V	V
Ovčáry	ME	Ner	372	411	110,5	V	V	V	V	V	V
Paběnice	KH	KuH	598	160	26,8	V	V	V	V	V	V
Páleč	KD	Sla	553	164	29,7	V	V	V	V	V	V
Panenské Břežany	PY	Bra	580	551	95,0	V	V	V	V	V	M
Panoší Újezd	RA	Rak	750	275	36,7	V	V	V	V	V	V
Pašinka	KO	Kol	383	316	82,6	V	V	V	V	V	V
Pátek	NB	Pod	691	564	81,7	V	V	V	V	V	V
Pavlíkov	RA	Rak	3 947	1 051	26,6	V	V	V	V	V	V
Pavlov	KD	Kld	156	98	62,9	V	V	V	V	V	M
Pavlovice	BN	Vla	391	173	44,3	V	V	V	V	V	V
Pečice	PB	Pri	922	364	39,5	V	V	V	V	V	V
Pěčice	MB	MIB	877	156	17,8	V	V	V	V	V	V
Pečky	KO	Kol	1 076	4 313	400,8	M	M	M	M	M	M
Pertoltice	KH	KuH	878	162	18,5	V	V	V	V	V	V
Pětihosty	PY	Ric	385	163	42,3	V	V	V	V	V	V
Pětikozly	MB	MIB	305	83	27,2	V	V	V	V	V	V
Petkovy	MB	MIB	560	222	39,6	V	V	V	V	V	V
Petroupim	BN	Ben	951	297	31,2	V	V	V	V	V	V
Petrov	PZ	Cer	1 114	417	37,4	V	V	V	V	V	M
Petrovice	RA	Rak	700	247	35,3	V	V	V	V	V	V
Petrovice	PB	Sed	3 901	1 367	35,0	V	V	V	V	V	V
Petrovice I	KH	KuH	1 489	303	20,3	V	V	V	V	V	V
Petrovice II	KH	KuH	1 161	113	9,7	V	V	V	V	V	V
Petříkov	PY	Ric	470	390	83,0	V	V	V	V	V	M
Pchery	KD	Kld	674	1 788	265,1	V	M	M	V	V	V
Pičín	PB	Pri	1 426	533	37,4	V	V	V	V	V	V
Písková Lhota	MB	MIB	468	631	134,9	V	V	V	V	V	V
Písková Lhota	NB	Pod	644	409	63,5	V	V	V	V	V	V
Písty	NB	Nym	174	371	212,9	V	V	V	V	V	V
Plaňany	KO	Kol	1 384	1 570	113,4	V	M	V	V	V	V
Plazy	MB	MIB	333	400	120,0	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Pletený Újezd	KD	KId	168	426	253,4	V	V	V	V	V	M
Plchov	KD	Sla	402	174	43,3	V	V	V	V	V	V
Plužná	MB	MIB	554	218	39,4	V	V	V	V	V	V
Pňov-Předhradí	KO	Kol	941	529	56,2	V	V	V	V	V	V
Počaply	PB	Pri	814	100	12,3	V	V	V	V	V	V
Počepice	PB	Sed	1 320	506	38,3	V	V	V	V	V	V
Podbrdy	BE	Ber	378	167	44,2	V	V	V	V	V	V
Poděbrady	NB	Pod	3 370	13 255	393,4	M	M	M	M	M	M
Podlesí	PB	Pri	438	939	214,2	V	V	V	V	V	V
Podlešín	KD	Sla	420	306	72,9	V	V	V	V	V	V
Podluhy	BE	Hrv	478	601	125,8	V	V	V	V	V	V
Podmoky	NB	Pod	847	144	17,0	V	V	V	V	V	V
Podolanka	PY	Bra	329	500	151,9	V	V	V	V	V	M
Podveky	KH	KuH	1 026	215	21,0	V	V	V	V	V	V
Pohoří	PZ	Cer	878	229	26,1	V	V	V	V	V	V
Pochvalov	RA	Rak	456	257	56,4	V	V	V	V	V	V
Polepy	KO	Kol	242	585	241,7	V	V	V	V	V	V
Polerady	PY	Bra	386	226	58,5	V	V	V	V	V	M
Polní Chrčice	KO	Kol	526	160	30,4	V	V	V	V	V	V
Polní Voděradý	KO	Kol	406	134	33,0	V	V	V	V	V	V
Popovice	BN	Ben	1 171	262	22,4	V	V	V	V	V	V
Popovičky	PY	Ric	519	246	47,4	V	V	V	V	V	M
Poříčany	KO	CBr	576	1 234	214,2	V	M	M	V	V	V
Poříčí nad Sázavou	BN	Ben	927	1 069	115,3	V	M	V	V	V	V
Postřižín	ME	Krp	443	404	91,1	V	V	V	V	V	V
Postupice	BN	Ben	4 001	1 116	27,9	V	V	V	V	V	V
Poštovice	KD	Sla	469	200	42,6	V	V	V	V	V	V
Potěhy	KH	Cas	503	615	122,3	V	V	V	V	V	V
Pozdeň	KD	Sla	1 186	401	33,8	V	V	V	V	V	V
Praskolesy	BE	Hrv	511	853	167,1	V	V	V	V	V	V
Pravonín	BN	Vla	1 980	551	27,8	V	V	V	V	V	V
Prodašice	MB	MIB	227	95	41,8	V	V	V	V	V	V
Prosenická Lhota	PB	Sed	1 404	448	31,9	V	V	V	V	V	V
Průhonice	PZ	Cer	769	2 303	299,4	M	M	M	V	V	M
Prusice	PY	Ric	257	56	21,8	V	V	V	V	V	V
Předboj	PY	Bra	407	435	107,0	V	V	V	V	V	M
Předměřice nad Jizerou	MB	MIB	916	738	80,6	V	V	V	V	V	V
Přehvozdí	KO	CBr	283	200	70,8	V	V	V	V	V	V
Přelíc	KD	Sla	379	339	89,4	V	V	V	V	V	V
Přepeře	MB	MIB	319	137	43,0	V	V	V	V	V	V
Přerov nad Labem	NB	Lys	1 065	1 070	100,4	V	M	V	V	V	V
Přerubenice	RA	Rak	209	63	30,2	V	V	V	V	V	V
Přestavky u Čerčan	BN	Ben	648	271	41,8	V	V	V	V	V	V
Přezletice	PY	Bra	416	812	195,3	V	V	V	V	V	M
Příbram	PB	Pri	3 341	34 660	1 037,4	M	M	M	M	M	M
Příčina	RA	Rak	219	175	79,9	V	V	V	V	V	V
Příčovy	PB	Sed	309	253	82,0	V	V	V	V	V	V
Přílepy	RA	Rak	663	194	29,3	V	V	V	V	V	V
Přistoupim	KO	CBr	443	413	93,3	V	V	V	V	V	V
Příšimasy	KO	CBr	700	582	83,2	V	V	V	V	V	V
Psáry	PZ	Cer	1 123	2 750	244,8	M	M	M	V	V	M
Psáře	BN	Vla	830	120	14,5	V	V	V	V	V	V
Pšovlky	RA	Rak	1 058	264	25,0	V	V	V	V	V	V
Ptice	PZ	Cer	781	522	66,8	V	V	V	V	V	M
Ptýrov	MB	MnH	491	173	35,2	V	V	V	V	V	V
Pustověty	RA	Rak	1 464	161	11,0	V	V	V	V	V	V
Pyšely	BN	Ben	1 282	1 364	106,4	V	M	V	V	V	V
Rabakov	MB	MIB	208	47	22,6	V	V	V	V	V	V
Rabyně	BN	Ben	1 589	247	15,5	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Račice	RA	Rak	983	154	15,7	V	V	V	V	V	V
Radějovice	PY	Ric	508	245	48,2	V	V	V	V	V	M
Radětice	PB	Pri	468	143	30,6	V	V	V	V	V	V
Radič	PB	Sed	1 250	217	17,4	V	V	V	V	V	V
Radim	KO	Kol	504	1 052	208,9	V	M	M	V	V	V
Radonice	PY	Bra	477	645	135,2	V	V	V	V	V	M
Radošovice	BN	Vla	802	308	38,4	V	V	V	V	V	V
Radovesnice I	KO	Kol	301	340	113,0	V	V	V	V	V	V
Radovesnice II	KO	Kol	1 284	419	32,6	V	V	V	V	V	V
Rakovník	RA	Rak	1 850	16 159	873,3	M	M	M	M	M	M
Rašovice	KH	KuH	1 234	339	27,5	V	V	V	V	V	V
Rataje	BN	Vla	449	188	41,9	V	V	V	V	V	V
Rataje nad Sázavou	KH	KuH	1 328	575	43,3	V	V	V	V	V	V
Ratboř	KO	Kol	477	509	106,7	V	V	V	V	V	V
Ratenice	KO	Kol	473	561	118,7	V	V	V	V	V	V
Ratměřice	BN	Vot	954	249	26,1	V	V	V	V	V	V
Roblín	PZ	Cer	561	203	36,2	V	V	V	V	V	M
Rohatsko	MB	MIB	192	159	82,9	V	V	V	V	V	V
Rohozec	KH	Cas	529	262	49,5	V	V	V	V	V	V
Rokytá	MB	MnH	1 062	208	19,6	V	V	V	V	V	V
Rokytovec	MB	MIB	535	119	22,2	V	V	V	V	V	V
Rosovice	PB	Dob	2 530	734	29,0	V	V	V	V	V	V
Rostoklaty	KO	CBr	703	429	61,0	V	V	V	V	V	V
Roztoky	PZ	Cer	844	6 674	790,6	M	M	M	M	M	M
Roztoky	RA	Rak	2 222	1 008	45,4	V	V	V	V	V	V
Rožďalovice	NB	Nym	2 390	1 589	66,5	V	V	V	V	V	V
Rožmitál pod Třemšínem	PB	Pri	5 298	4 280	80,8	M	M	M	M	M	M
Rpety	BE	Hrv	594	449	75,6	V	V	V	V	V	V
Ruda	RA	Rak	2 167	673	31,1	V	V	V	V	V	V
Rudná	PZ	Cer	819	3 999	488,0	M	M	M	M	V	M
Rybníky	PB	Dob	565	271	48,0	V	V	V	V	V	V
Rynholec	RA	Rak	608	792	130,3	V	V	V	V	V	V
Řehenice	BN	Ben	1 104	323	29,3	V	V	V	V	V	V
Řendějov	KH	KuH	839	255	30,4	V	V	V	V	V	V
Řepín	ME	Mel	1 531	581	37,9	V	V	V	V	V	V
Řepov	MB	MIB	237	646	272,4	V	V	V	V	V	V
Řeřichy	RA	Rak	488	94	19,2	V	V	V	V	V	V
Řevnice	PZ	Cer	1 014	3 008	296,6	M	M	M	M	V	M
Řevničov	RA	Rak	2 924	1 416	48,4	V	V	V	V	V	V
Říčany	PY	Ric	2 581	11 957	463,3	M	M	M	M	M	M
Řimovice	BN	Vla	331	201	60,8	V	V	V	V	V	V
Řisuty	KD	Sla	612	299	48,8	V	V	V	V	V	V
Řitka	PZ	Cer	393	770	195,8	V	V	V	V	V	M
Řitonice	MB	MIB	166	85	51,1	V	V	V	V	V	V
Sádek	PB	Pri	186	218	117,2	V	V	V	V	V	V
Sadská	NB	Nym	1 641	3 063	186,6	M	M	M	M	M	M
Samopše	KH	KuH	659	122	18,5	V	V	V	V	V	V
Sány	NB	Pod	947	460	48,6	V	V	V	V	V	V
Sázava	BN	Ben	2 041	3 769	184,7	M	M	M	M	M	M
Sazená	KD	Sla	677	278	41,1	V	V	V	V	V	V
Sedlčany	PB	Sed	3 646	7 783	213,5	M	M	M	M	M	M
Sedlec	PY	Bra	187	185	98,8	V	V	V	V	V	M
Sedlec	MB	MIB	501	191	38,1	V	V	V	V	V	V
Sedlec-Prčice	PB	Sed	6 411	2 885	45,0	M	V	V	M	V	M
Sedlice	PB	Pri	569	219	38,5	V	V	V	V	V	V
Seletice	NB	Nym	1 138	170	14,9	V	V	V	V	V	V
Semčice	MB	MIB	397	565	142,4	V	V	V	V	V	V
Semice	NB	Lys	944	945	100,1	V	V	V	V	V	V
Semtěš	KH	Cas	502	258	51,4	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Senec	RA	Rak	440	229	52,0	V	V	V	V	V	V
Senice	NB	Pod	447	179	40,0	V	V	V	V	V	V
Senohraby	PY	Ric	343	996	290,0	V	V	V	V	V	V
Senomaty	RA	Rak	1 410	966	68,5	V	V	V	V	V	V
Sezemice	MB	MnH	440	107	24,3	V	V	V	V	V	V
Schořov	KH	Cas	142	69	48,5	V	V	V	V	V	V
Sibřina	PY	Bra	441	556	125,9	V	V	V	V	V	V
Skalsko	MB	MIB	497	363	73,1	V	V	V	V	V	V
Skorkov	MB	MIB	1 662	423	25,5	V	V	V	V	V	V
Skryje	RA	Rak	1 504	126	8,4	V	V	V	V	V	V
Skřipel	BE	Hrv	305	103	33,7	V	V	V	V	V	V
Skuhrov	BE	Ber	867	394	45,4	V	V	V	V	V	V
Skvrňov	KO	Kol	617	142	23,0	V	V	V	V	V	V
Slabce	RA	Rak	2 763	725	26,2	V	V	V	V	V	V
Slaný	KD	Sla	3 511	14 891	424,1	M	M	M	M	M	M
Slapy	PZ	Cer	2 024	712	35,2	V	V	V	V	V	V
Slatina	KD	Kld	522	423	81,1	V	V	V	V	V	V
Slavošov	KH	KuH	759	158	20,8	V	V	V	V	V	V
Sloveč	NB	Pod	1 250	526	42,1	V	V	V	V	V	V
Slověnice	BN	Vla	295	35	11,9	V	V	V	V	V	V
Sluhy	PY	Bra	457	630	138,0	V	V	V	V	V	M
Sluštice	PY	Ric	410	327	79,8	V	V	V	V	V	V
Smečno	KD	Sla	962	1 789	186,0	V	M	M	M	V	V
Smilkov	BN	Vot	1 120	255	22,8	V	V	V	V	V	V
Smilovice	MB	MIB	1 493	617	41,3	V	V	V	V	V	V
Smilovice	RA	Rak	168	54	32,1	V	V	V	V	V	V
Smolotely	PB	Pri	1 092	222	20,3	V	V	V	V	V	V
Snět	BN	Vla	602	96	15,9	V	V	V	V	V	V
Soběhrdy	BN	Ben	1 012	328	32,4	V	V	V	V	V	V
Soběšín	KH	KuH	724	174	24,0	V	V	V	V	V	V
Sojovice	MB	MIB	755	454	60,1	V	V	V	V	V	V
Sokoleč	NB	Pod	627	797	127,1	V	V	V	V	V	V
Solenice	PB	Pri	754	400	53,0	V	V	V	V	V	V
Souňov	KH	Cas	267	117	43,8	V	V	V	V	V	V
Soutice	BN	Vla	1 088	231	21,2	V	V	V	V	V	V
Sovínky	MB	MIB	435	340	78,1	V	V	V	V	V	V
Spomyšl	ME	Mel	359	429	119,5	V	V	V	V	V	V
Srbeč	RA	Rak	623	291	46,7	V	V	V	V	V	V
Srbsko	BE	Ber	656	457	69,6	V	V	V	V	V	V
Staňkovice	KH	KuH	1 203	242	20,1	V	V	V	V	V	V
Stará Huť	PB	Dob	826	1 167	141,3	V	M	V	V	V	V
Stará Lysá	NB	Lys	971	495	51,0	V	V	V	V	V	V
Starkoč	KH	Cas	409	101	24,7	V	V	V	V	V	V
Starosedlský Hrádek	PB	Pri	422	129	30,5	V	V	V	V	V	V
Starý Kolin	KO	Kol	879	1 531	174,2	V	M	M	V	V	V
Starý Vestec	NB	Lys	355	157	44,2	V	V	V	V	V	V
Stašov	BE	Ber	232	382	164,5	V	V	V	V	V	V
Statenice	PZ	Cer	378	832	219,9	V	V	V	V	V	M
Stehelčevy	KD	Kld	498	594	119,2	V	V	V	V	V	M
Stochov	KD	Kld	948	5 653	596,4	M	M	M	M	V	M
Stradonice	KD	Sla	256	104	40,6	V	V	V	V	V	V
Straky	NB	Nym	923	530	57,4	V	V	V	V	V	V
Strančice	PY	Ric	1 162	1 667	143,5	V	M	V	V	V	M
Stránka	ME	Mel	879	224	25,5	V	V	V	V	V	V
Stranný	BN	Ben	551	130	23,6	V	V	V	V	V	V
Strašnov	MB	MIB	506	245	48,4	V	V	V	V	V	V
Stratov	NB	Lys	631	432	68,4	V	V	V	V	V	V
Strážiště	MB	MnH	480	94	19,6	V	V	V	V	V	V
Stenice	MB	MIB	424	168	39,6	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Strojetice	BN	Vla	501	124	24,7	V	V	V	V	V	V
Struhařov	BN	Ben	2 195	676	30,8	V	V	V	V	V	V
Struhařov	PY	Ric	579	627	108,4	V	V	V	V	V	V
Středokluky	PZ	Cer	554	892	161,1	V	V	V	V	V	M
Střemy	ME	Mel	1 170	364	31,1	V	V	V	V	V	V
Střeziměř	BN	Vot	820	326	39,8	V	V	V	V	V	V
Stříbrná Skalice	PY	Ric	2 443	984	40,3	V	V	V	V	V	V
Studeněves	KD	Sla	268	365	136,0	V	V	V	V	V	V
Studený	BN	Vla	442	94	21,3	V	V	V	V	V	V
Sudějov	KH	KuH	392	61	15,6	V	V	V	V	V	V
Sudoměř	MB	MIB	708	84	11,9	V	V	V	V	V	V
Sudovo Hlavno	PY	Bra	1 341	438	32,7	V	V	V	V	V	V
Suchdol	KH	KuH	1 930	1 072	55,6	V	V	V	V	V	V
Suchodol	PB	Pri	645	282	43,7	V	V	V	V	V	V
Suchomasty	BE	Ber	725	464	64,0	V	V	V	V	V	V
Sukorady	MB	MIB	543	317	58,3	V	V	V	V	V	V
Sulice	PY	Ric	992	1 190	120,0	V	M	V	V	V	V
Svárov	KD	Kld	420	333	79,2	V	V	V	V	V	M
Svatá	BE	Ber	551	353	64,1	V	V	V	V	V	V
Svaté Pole	PB	Dob	395	328	83,1	V	V	V	V	V	V
Svatý Jan	PB	Sed	2 167	635	29,3	V	V	V	V	V	V
Svatý Jan pod Skalou	BE	Ber	406	136	33,5	V	V	V	V	V	M
Svatý Mikuláš	KH	KuH	1 782	741	41,6	V	V	V	V	V	V
Svémyslice	PY	Bra	345	113	32,8	V	V	V	V	V	V
Světlce	PY	Ric	117	812	693,5	V	V	V	V	V	M
Svinaře	BE	Ber	749	345	46,1	V	V	V	V	V	V
Svinařov	KD	Kld	192	656	341,2	V	V	V	V	V	V
Svojetice	PY	Ric	257	595	231,3	V	V	V	V	V	V
Svojetín	RA	Rak	883	320	36,3	V	V	V	V	V	V
Svojšice	KO	Kol	983	565	57,5	V	V	V	V	V	V
Svojšice	PB	Pri	435	90	20,7	V	V	V	V	V	V
Svrkyně	PZ	Cer	590	263	44,5	V	V	V	V	V	M
Sýkořice	RA	Rak	1 586	446	28,1	V	V	V	V	V	V
Šanov	RA	Rak	763	477	62,5	V	V	V	V	V	V
Šebestěnice	KH	Cas	328	142	43,3	V	V	V	V	V	V
Šestajovice	PY	Bra	545	1 947	357,3	V	M	M	V	V	V
Šetějovice	BN	Vla	611	66	10,8	V	V	V	V	V	V
Šípy	RA	Rak	1 163	163	14,0	V	V	V	V	V	V
Škvorec	PY	Bra	1 274	1 074	84,3	V	V	V	V	V	V
Šlapanice	KD	Sla	690	197	28,6	V	V	V	V	V	V
Štěchovice	PZ	Cer	1 430	1 540	107,7	V	M	V	V	V	V
Štětkovice	PB	Sed	498	301	60,4	V	V	V	V	V	V
Štíhlce	PY	Ric	519	126	24,3	V	V	V	V	V	V
Štipoklasy	KH	KuH	379	138	36,4	V	V	V	V	V	V
Švihov	RA	Rak	296	50	16,9	V	V	V	V	V	V
Tachlovice	PZ	Cer	636	546	85,9	V	V	V	V	V	M
Tatce	KO	Kol	443	552	124,7	V	V	V	V	V	V
Tehov	PY	Ric	820	520	63,4	V	V	V	V	V	M
Tehov	BN	Vla	610	307	50,3	V	V	V	V	V	V
Tehovec	PY	Ric	278	281	100,9	V	V	V	V	V	V
Těchařovice	PB	Pri	446	39	8,7	V	V	V	V	V	V
Teplýšovice	BN	Ben	1 056	394	37,3	V	V	V	V	V	V
Tetín	BE	Ber	1 030	763	74,1	V	V	V	V	V	V
Tichonice	BN	Vla	1 001	195	19,5	V	V	V	V	V	V
Tisem	BN	Ben	346	206	59,6	V	V	V	V	V	V
Tismice	KO	CBr	750	386	51,5	V	V	V	V	V	V
Tišice	ME	Ner	1 272	1 575	123,9	V	M	V	V	V	V
Tlustice	BE	Hrv	409	839	205,1	V	V	V	V	V	V
Tmaň	BE	Ber	1 009	1 026	101,7	V	M	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Točnick	BE	Hrv	538	215	40,0	V	V	V	V	V	V
Tochovice	PB	Pri	1 185	619	52,2	V	V	V	V	V	V
Tomice	BN	Vla	723	131	18,1	V	V	V	V	V	V
Toušice	KO	Kol	718	260	36,2	V	V	V	V	V	V
Trhové Dušníky	PB	Pri	690	403	58,4	V	V	V	V	V	V
Trhový Štěpánov	BN	Vla	2 890	1 300	45,0	V	V	V	V	V	V
Trnová	PZ	Cer	427	113	26,5	V	V	V	V	V	M
Trubín	BE	Ber	372	265	71,2	V	V	V	V	V	V
Trubská	BE	Ber	186	113	60,7	V	V	V	V	V	V
Třebestovice	NB	Nym	337	783	232,2	V	V	V	V	V	V
Třebešice	BN	Ben	418	78	18,7	V	V	V	V	V	V
Třebešice	KH	Cas	720	245	34,0	V	V	V	V	V	V
Třebětín	KH	KuH	1 241	119	9,6	V	V	V	V	V	V
Třebichovice	KD	Kld	385	534	138,9	V	V	V	V	V	V
Třebíz	KD	Sla	485	162	33,4	V	V	V	V	V	V
Třeboc	RA	Rak	951	132	13,9	V	V	V	V	V	V
Třebonín	KH	Cas	343	133	38,8	V	V	V	V	V	V
Třebotov	PZ	Cer	688	1 123	163,2	V	M	M	V	V	M
Třebovle	KO	Kol	1 096	414	37,8	V	V	V	V	V	V
Třebsko	PB	Pri	349	214	61,4	V	V	V	V	V	V
Třebusice	KD	Kld	427	495	115,8	V	V	V	V	V	V
Tři Dvory	KO	Kol	462	843	182,5	V	V	V	V	V	V
Třtice	RA	Rak	889	470	52,8	V	V	V	V	V	V
Tuhaň	ME	Mel	461	553	119,9	V	V	V	V	V	V
Tuchlovice	KD	Kld	1 276	2 173	170,3	M	M	M	V	V	M
Tuchoměřice	PZ	Cer	887	1 121	126,4	V	M	V	V	V	M
Tuchoraz	KO	CBr	593	356	60,1	V	V	V	V	V	V
Tuklaty	KO	CBr	815	665	81,6	V	V	V	V	V	V
Tupadly	KH	Cas	659	556	84,4	V	V	V	V	V	V
Tupadly	ME	Mel	637	129	20,3	V	V	V	V	V	V
Tursko	PZ	Cer	897	567	63,2	V	V	V	V	V	M
Tuřany	KD	Sla	357	512	143,6	V	V	V	V	V	V
Tuřice	MB	MIB	484	249	51,5	V	V	V	V	V	V
Tušovice	PB	Pri	335	98	29,3	V	V	V	V	V	V
Týnec nad Labem	KO	Kol	1 569	1 934	123,2	V	M	V	M	M	V
Týnec nad Sázavou	BN	Ben	2 574	5 354	208,0	M	M	M	M	M	M
Uhlířská Lhota	KO	Kol	909	359	39,5	V	V	V	V	V	V
Uhlířské Janovice	KH	KuH	2 543	3 117	122,6	M	M	M	M	M	M
Úholičky	PZ	Cer	427	613	143,7	V	V	V	V	V	M
Úhonice	PZ	Cer	994	924	93,0	V	V	V	V	V	M
Uhy	KD	Sla	580	375	64,6	V	V	V	V	V	V
Újezd	BE	Hrv	1 042	543	52,1	V	V	V	V	V	V
Újezdec	ME	Krp	237	91	38,4	V	V	V	V	V	V
Ujkovice	MB	MIB	655	98	15,0	V	V	V	V	V	V
Úmonín	KH	KuH	1 374	443	32,2	V	V	V	V	V	V
Úmyslovice	NB	Pod	624	300	48,1	V	V	V	V	V	V
Únětice	PZ	Cer	316	568	180,0	V	V	V	V	V	M
Unhošť	KD	Kld	1 741	3 543	203,5	M	M	M	M	M	M
Úvaly	PY	Bra	1 097	5 090	464,1	M	M	M	M	M	M
Úžice	ME	Krp	1 030	779	75,6	V	V	V	V	V	M
Úžice	KH	KuH	1 856	603	32,5	V	V	V	V	V	V
Václavice	BN	Ben	825	457	55,4	V	V	V	V	V	V
Václavý	RA	Rak	530	63	11,9	V	V	V	V	V	V
Vavřinec	KH	KuH	1 068	458	42,9	V	V	V	V	V	V
Veleň	PY	Bra	696	838	120,4	V	V	V	V	V	M
Velenice	NB	Pod	802	203	25,3	V	V	V	V	V	V
Velenka	NB	Nym	498	243	48,8	V	V	V	V	V	V
Veletov	KO	Kol	528	225	42,6	V	V	V	V	V	V
Veliká Ves	PY	Bra	569	253	44,4	V	V	V	V	V	M

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Velim	KO	Kol	1 572	2 046	130,1	M	M	V	V	V	M
Veliš	BN	Vla	1 227	316	25,8	V	V	V	V	V	V
Velká Buková	RA	Rak	1 353	249	18,4	V	V	V	V	V	V
Velká Dobrá	KD	Kld	842	1 443	171,4	V	M	M	V	V	M
Velká Chmelištná	RA	Rak	835	50	6,0	V	V	V	V	V	V
Velká Lečice	PB	Dob	520	159	30,6	V	V	V	V	V	V
Velké Popovice	PY	Ric	1 562	2 071	132,6	M	M	V	V	V	M
Velké Přílepy	PZ	Cer	567	1 847	325,8	V	M	M	V	V	M
Velké Přítočno	KD	Kld	241	864	358,8	V	V	V	V	V	M
Velké Všelisy	MB	MIB	1 448	343	23,7	V	V	V	V	V	V
Velký Borek	ME	Mel	1 043	884	84,8	V	V	V	V	V	V
Velký Chlumec	BE	Hrv	453	334	73,7	V	V	V	V	V	V
Velký Osek	KO	Kol	1 055	2 125	201,5	M	M	M	V	V	M
Veltruby	KO	Kol	938	1 320	140,7	V	M	V	V	V	V
Veltrusy	ME	Krp	801	1 725	215,3	V	M	M	M	V	V
Velvary	KD	Sla	1 809	2 928	161,8	M	M	M	M	M	M
Veselice	MB	MIB	290	95	32,7	V	V	V	V	V	V
Vestec	PZ	Cer	472	1 741	368,8	V	M	M	V	V	M
Vestec	NB	Nym	744	314	42,2	V	V	V	V	V	V
Věšín	PB	Pri	1 706	641	37,6	V	V	V	V	V	V
Větrušice	PY	Bra	285	396	138,7	V	V	V	V	V	M
Vídice	KH	KuH	1 176	230	19,6	V	V	V	V	V	V
Vídim	ME	Mel	874	177	20,3	V	V	V	V	V	V
Vinaře	KH	Cas	513	250	48,7	V	V	V	V	V	V
Vinařice	BE	Ber	495	88	17,8	V	V	V	V	V	V
Vinařice	KD	Kld	516	1 793	347,8	V	M	M	V	V	V
Vinařice	MB	MIB	449	258	57,5	V	V	V	V	V	V
Vínec	MB	MIB	442	253	57,2	V	V	V	V	V	V
Víšňová	PB	Pri	1 717	636	37,0	V	V	V	V	V	V
Vítice	KO	CBR	2 238	1 012	45,2	V	V	V	V	V	V
Vížina	BE	Hrv	389	227	58,4	V	V	V	V	V	V
Vlačice	KH	Cas	526	256	48,6	V	V	V	V	V	V
Vlastějovice	KH	KuH	1 905	488	25,6	V	V	V	V	V	V
Vlašim	BN	Vla	4 144	12 033	290,4	M	M	M	M	M	M
Vlkančice	PY	Ric	730	94	12,9	V	V	V	V	V	V
Vlkaneč	KH	Cas	1 416	605	42,7	V	V	V	V	V	V
Vlkava	MB	MIB	774	405	52,3	V	V	V	V	V	V
Vlkov pod Oškobrhem	NB	Pod	142	119	83,7	V	V	V	V	V	V
Vodochody	PY	Bra	494	459	93,0	V	V	V	V	V	M
Vodranty	KH	Cas	160	71	44,4	V	V	V	V	V	V
Vodslivý	BN	Ben	472	90	19,1	V	V	V	V	V	V
Vojkov	BN	Vot	1 554	514	33,1	V	V	V	V	V	V
Vojkovice	ME	Krp	1 116	754	67,6	V	V	V	V	V	V
Volárna	KO	Kol	406	460	113,3	V	V	V	V	V	V
Volenice	PB	Pri	1 042	374	35,9	V	V	V	V	V	V
Vonoklasy	PZ	Cer	303	445	146,8	V	V	V	V	V	M
Votice	BN	Vot	3 640	4 447	122,2	M	M	M	M	M	M
Voznice	PB	Dob	1 432	491	34,3	V	V	V	V	V	V
Vracovice	BN	Vla	1 093	367	33,6	V	V	V	V	V	V
Vraňany	ME	Mel	968	842	87,0	V	V	V	V	V	V
Vrančice	PB	Pri	886	143	16,1	V	V	V	V	V	V
Vrané nad Vltavou	PZ	Cer	426	2 089	490,9	M	M	M	V	V	M
Vranov	BN	Ben	949	323	34,0	V	V	V	V	V	V
Vranovice	PB	Pri	623	270	43,3	V	V	V	V	V	V
Vraný	KD	Sla	1 701	785	46,2	V	V	V	V	V	V
Vrátkov	KO	CBR	242	233	96,3	V	V	V	V	V	V
Vrátno	MB	MIB	593	114	19,2	V	V	V	V	V	V
Vráž	BE	Ber	632	908	143,7	V	V	V	V	V	M
Vrbčany	KO	Kol	620	327	52,7	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

pokračování

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Vrbice	NB	Pod	584	176	30,1	V	V	V	V	V	V
Vrbičany	KD	Sla	350	223	63,7	V	V	V	V	V	V
Vrbová Lhota	NB	Pod	603	380	63,0	V	V	V	V	V	V
Vrdy	KH	Cas	1 849	3 104	167,9	M	M	M	V	V	M
Vrchotovy Janovice	BN	Vot	2 307	877	38,0	V	V	V	V	V	V
Všechlapy	NB	Nym	304	612	201,0	V	V	V	V	V	V
Všechlapy	BN	Vla	555	76	13,7	V	V	V	V	V	V
Všejaný	MB	MIB	940	560	59,6	V	V	V	V	V	V
Všenory	PZ	Cer	355	1 515	426,2	V	M	M	V	V	M
Všeradice	BE	Ber	737	411	55,8	V	V	V	V	V	V
Všestary	PY	Ric	444	545	122,8	V	V	V	V	V	M
Všestudy	ME	Krp	472	322	68,2	V	V	V	V	V	V
Všesulov	RA	Rak	418	107	25,6	V	V	V	V	V	V
Všetaty	ME	Ner	1 287	2 064	160,4	M	M	M	V	V	M
Všetaty	RA	Rak	601	314	52,3	V	V	V	V	V	V
Vševily	PB	Pri	583	113	19,4	V	V	V	V	V	V
Vykáň	NB	CBr	616	332	53,9	V	V	V	V	V	V
Vysoká	ME	Mel	2 841	801	28,2	V	V	V	V	V	V
Vysoká u Příbramě	PB	Pri	486	310	63,7	V	V	V	V	V	V
Vysoký Chlumeč	PB	Sed	2 390	798	33,4	V	V	V	V	V	V
Vysoký Újezd	BN	Ben	407	192	47,2	V	V	V	V	V	V
Vysoký Újezd	BE	Ber	1 155	543	47,0	V	V	V	V	V	M
Vyšeňovice	PY	Bra	659	562	85,3	V	V	V	V	V	V
Výžerky	PY	Ric	656	119	18,1	V	V	V	V	V	V
Vyžlovka	PY	Ric	378	515	136,3	V	V	V	V	V	V
Xaverov	BN	Ben	217	54	24,9	V	V	V	V	V	V
Záboří nad Labem	KH	KuH	891	786	88,2	V	V	V	V	V	V
Zadní Třeboň	BE	Ber	357	646	180,9	V	V	V	V	V	M
Záhornice	NB	Pod	1 707	313	18,3	V	V	V	V	V	V
Zahořany	PZ	Cer	272	204	75,0	V	V	V	V	V	V
Zaječov	BE	Hrv	703	1 360	193,4	V	M	M	V	V	V
Zájezd	KD	Kld	211	104	49,3	V	V	V	V	V	M
Zákolany	KD	Kld	568	524	92,2	V	V	V	V	V	M
Zalešany	KO	Kol	491	117	23,8	V	V	V	V	V	V
Zálezlice	ME	Ner	761	370	48,6	V	V	V	V	V	V
Zalužany	PB	Pri	955	354	37,1	V	V	V	V	V	V
Záluží	BE	Hrv	455	458	100,6	V	V	V	V	V	V
Zápy	PY	Bra	876	665	75,9	V	V	V	V	V	V
Záryby	PY	Bra	816	770	94,4	V	V	V	V	V	V
Zásmuky	KO	Kol	2 411	1 806	74,9	V	V	V	M	V	V
Zavidov	RA	Rak	379	307	81,0	V	V	V	V	V	V
Zbečno	RA	Rak	1 515	441	29,1	V	V	V	V	V	V
Zbenice	PB	Pri	384	132	34,4	V	V	V	V	V	V
Zbizuby	KH	KuH	1 939	395	20,4	V	V	V	V	V	V
Zbožíčko	NB	Nym	428	181	42,3	V	V	V	V	V	V
Zbraslavice	KH	KuH	3 809	1 359	35,7	V	V	V	V	V	V
Zbuzany	PZ	Cer	491	675	137,3	V	V	V	V	V	M
Zbýšov	KH	Cas	2 614	620	23,7	V	V	V	V	V	V
Zdětín	MB	MIB	792	457	57,7	V	V	V	V	V	V
Zdiby	PY	Bra	968	1 719	177,5	V	M	M	V	V	M
Zdice	BE	Ber	1 380	3 950	286,3	M	M	M	M	V	M
Zdislavice	BN	Vla	677	523	77,2	V	V	V	V	V	V
Zduchovice	PB	Pri	852	259	30,4	V	V	V	V	V	V
Zeleneč	PY	Bra	1 074	2 075	193,2	M	M	M	V	V	M
Zichovec	KD	Sla	161	98	60,9	V	V	V	V	V	V
Zlatá	PY	Bra	112	84	74,7	V	V	V	V	V	V
Zlatníky-Hodkovice	PZ	Cer	766	1 074	140,3	V	M	V	V	V	M
Zlončice	ME	Krp	466	234	50,2	V	V	V	V	V	V
Zlonice	KD	Sla	1 607	2 265	141,0	M	M	V	V	V	M

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

P3 Přehled obcí v kraji a jejich zařazení do venkova (města) podle jednotlivých variant

(obce jsou řazeny abecedně)

dokončení

Název obce	Okres	SO ORP	Výměra (ha)	Počet obyvatel	Počet obyvatel na km ²	Prostor (M - městský, V - venkovský)					
						1	2	3	4	5	6
Zlonín	PY	Bra	309	186	60,2	V	V	V	V	V	M
Zlosyň	ME	Krp	588	381	64,8	V	V	V	V	V	V
Zruč nad Sázavou	KH	KuH	1 642	5 092	310,2	M	M	M	M	M	M
Zvánovice	PY	Ric	651	369	56,7	V	V	V	V	V	V
Zvěřinec	NB	Nym	206	232	112,9	V	V	V	V	V	V
Zvěstov	BN	Vot	2 240	397	17,7	V	V	V	V	V	V
Zvole	PZ	Cer	701	1 328	189,6	V	M	M	V	V	M
Zvoleněves	KD	Sla	460	804	175,0	V	V	V	V	V	V
Žabonosy	KO	Kol	310	220	70,9	V	V	V	V	V	V
Žáky	KH	Cas	566	339	59,9	V	V	V	V	V	V
Ždánice	KO	Kol	1 052	322	30,6	V	V	V	V	V	V
Žďár	MB	MnH	1 481	1 202	81,2	V	V	V	V	V	V
Žďár	RA	Rak	865	86	9,9	V	V	V	V	V	V
Žebrák	BE	Hrv	851	2 016	236,8	M	M	M	M	V	M
Žehuň	KO	Kol	911	439	48,2	V	V	V	V	V	V
Žehušice	KH	Cas	895	599	66,9	V	V	V	V	V	V
Želenice	KD	Sla	467	176	37,7	V	V	V	V	V	V
Železná	BE	Ber	401	249	62,0	V	V	V	V	V	V
Želízy	ME	Mel	1 107	486	43,9	V	V	V	V	V	V
Žerčice	MB	MIB	778	346	44,5	V	V	V	V	V	V
Židněves	MB	MIB	450	249	55,4	V	V	V	V	V	V
Žilina	KD	Kld	786	749	95,3	V	V	V	V	V	V
Žitovlice	NB	Nym	658	132	20,1	V	V	V	V	V	V
Žiželice	KO	Kol	1 858	1 323	71,2	V	V	V	V	V	V
Žižice	KD	Sla	1 206	540	44,8	V	V	V	V	V	V
Žleby	KH	Cas	1 465	1 296	88,5	V	V	V	V	V	V
Županovice	PB	Dob	486	78	16,0	V	V	V	V	V	V

Pozn.: Tučným písmem jsou zvýrazněny obce se statutem města platným k 1. 1. 2007

Zkratky okresů

Kód	Kraj, okresy	Zkratka
CZ020	Středočeský kraj	STC
CZ0201	Benešov	BN
CZ0202	Beroun	BE
CZ0203	Kladno	KD
CZ0204	Kolín	KO
CZ0205	Kutná Hora	KH
CZ0206	Mělník	ME
CZ0207	Mladá Boleslav	MB
CZ0208	Nymburk	NB
CZ0209	Praha-východ	PY
CZ020A	Praha-západ	PZ
CZ020B	Příbram	PB
CZ020C	Rakovník	RA

Zkratky správních obvodů ORP

Kód	Správní obvod ORP	Zkratka
2101	Benešov	Ben
2102	Beroun	Ber
2103	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Bra
2104	Čáslav	Cas
2105	Černošice	Cer
2106	Český Brod	CBr
2107	Dobříš	Dob
2108	Hořovice	Hrv
2109	Kladno	Kld
2110	Kolín	Kol
2111	Kralupy nad Vltavou	Krp
2112	Kutná Hora	KuH
2113	Lysá nad Labem	Lys
2114	Mělník	Mel
2115	Mladá Boleslav	MIB
2116	Mnichovo Hradiště	MnH
2117	Neratovice	Ner
2118	Nymburk	Nym
2119	Poděbrady	Pod
2120	Příbram	Pri
2121	Rakovník	Rak
2122	Říčany	Ric
2123	Sedlčany	Sed
2124	Slaný	Sla
2125	Vlašim	Vla
2126	Votice	Vot

P4 Seznam správních obvodů pověřených obecních úřadů Středočeského kraje

Správní obvod pověřeného obecního úřadu		Příslušnost do			
		správního obvodu obce s rozšířenou působností		okresu	
Kód POU	název obce	Kód ORP	název obce	Kód okresu	název okresu
21011	Benešov	2101	Benešov	CZ0201	Benešov
21012	Sázava	2101	Benešov	CZ0201	Benešov
21013	Týnec nad Sázavou	2101	Benešov	CZ0201	Benešov
21021	Beroun	2102	Beroun	CZ0202	Beroun
21031	Brandýs n.L.-St. Boleslav	2103	Brandýs n.L.-St. Boleslav	CZ0209	Praha-východ
21032	Čelákovice	2103	Brandýs n.L.-St. Boleslav	CZ0209	Praha-východ
21033	Odolena Voda	2103	Brandýs n.L.-St. Boleslav	CZ0209	Praha-východ
21034	Úvaly	2103	Brandýs n.L.-St. Boleslav	CZ0209	Praha-východ
21041	Čáslav	2104	Čáslav	CZ0205	Kutná Hora
21051	Černošice	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21052	Hostivice	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21053	Jesenice	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21054	Jílové u Prahy	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21055	Mníšek pod Brdy	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21056	Roztoky	2105	Černošice	CZ020A	Praha-západ
21061	Český Brod	2106	Český Brod	CZ0204	Kolín
21071	Dobříš	2107	Dobříš	CZ020B	Příbram
21081	Hořovice	2108	Hořovice	CZ0202	Beroun
21091	Kladno	2109	Kladno	CZ0203	Kladno
21092	Unhošť	2109	Kladno	CZ0203	Kladno
21101	Kolín	2110	Kolín	CZ0204	Kolín
21102	Kouřim	2110	Kolín	CZ0204	Kolín
21103	Pečky	2110	Kolín	CZ0204	Kolín
21104	Týnec nad Labem	2110	Kolín	CZ0204	Kolín
21111	Kralupy nad Vltavou	2111	Kralupy nad Vltavou	CZ0206	Mělník
21121	Kutná Hora	2112	Kutná Hora	CZ0205	Kutná Hora
21122	Uhliřské Janovice	2112	Kutná Hora	CZ0205	Kutná Hora
21123	Zruč nad Sázavou	2112	Kutná Hora	CZ0205	Kutná Hora
21131	Lysá nad Labem	2113	Lysá nad Labem	CZ0208	Nymburk
21141	Mělník	2114	Mělník	CZ0206	Mělník
21142	Mšeno	2114	Mělník	CZ0206	Mělník
21151	Bělá pod Bezdězem	2115	Mladá Boleslav	CZ0207	Mladá Boleslav
21152	Benátky nad Jizerou	2115	Mladá Boleslav	CZ0207	Mladá Boleslav
21153	Mladá Boleslav	2115	Mladá Boleslav	CZ0207	Mladá Boleslav
21161	Mnichovo Hradiště	2116	Mnichovo Hradiště	CZ0207	Mladá Boleslav
21171	Neratovice	2117	Neratovice	CZ0206	Mělník
21181	Nymburk	2118	Nymburk	CZ0208	Nymburk
21182	Sadská	2118	Nymburk	CZ0208	Nymburk
21191	Městec Králové	2119	Poděbrady	CZ0208	Nymburk
21192	Poděbrady	2119	Poděbrady	CZ0209	Nymburk
21201	Březnice	2120	Příbram	CZ020B	Příbram
21202	Příbram	2120	Příbram	CZ020B	Příbram
21203	Rožmitál pod Třemšínem	2120	Příbram	CZ020B	Příbram
21211	Jesenice	2121	Rakovník	CZ020C	Rakovník
21212	Křivoklát	2121	Rakovník	CZ020C	Rakovník
21213	Nové Strašecí	2121	Rakovník	CZ020C	Rakovník
21214	Rakovník	2121	Rakovník	CZ020C	Rakovník
21221	Kamenice	2122	Říčany	CZ0209	Praha-východ
21222	Kostelec nad Černými Lesy	2122	Říčany	CZ0209	Praha-východ
21223	Říčany	2122	Říčany	CZ0209	Praha-východ
21231	Sedlčany	2123	Sedlčany	CZ020B	Příbram
21241	Slaný	2124	Slaný	CZ0203	Kladno
21242	Velvary	2124	Slaný	CZ0203	Kladno
21251	Vlašim	2125	Vlašim	CZ0201	Benešov
21261	Votice	2126	Votice	CZ0201	Benešov

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- [1] Koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016 Český svaz ochránců přírody Vlašim 2006
- [2] Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, MZe ČR, Praha, duben 2006
- [3] Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013
- [4] Návrh nové rajonizace cestovního ruchu ČR, Vystoupil a kol., Brno 2007
- [5] Poziční dokument menších měst a venkova – Rozvoj venkova v letech 2007 – 2013 financovaný z prostředků Společné zemědělské politiky a Politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, SMO
- [6] Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, září 2006
- [7] Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, MZe ČR, VÚZE Praha, Praha, květen 2007
- [8] Programový dokument k Regionálnímu operačnímu programu Regionu soudržnosti Střední Čechy 2007 – 2013, verze k 3. 12. 2007, Regionální rada Regionu soudržnosti Střední Čechy
- [9] Prostorový rozvoj a plánování jako společné téma regionální politiky, územního plánování a evropské integrace, Sborník ze semináře, MMR ČR a VŠE, Praha, 15. 6. 2006
- [10] Prováděcí dokument k Regionálnímu operačnímu programu Regionu soudržnosti Střední Čechy, verze 2.0, platnost od 17. 9. 2007, Regionální rada Regionu soudržnosti Střední Čechy
- [11] Situační a výhledová zpráva PŮDA, MZe ČR, listopad 2006
- [12] Strategie regionálního rozvoje České republiky MMR ČR, Praha, květen 2006
- [13] Venkov, typologie venkovského prostoru, RNDr. Radim Perlín, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 1998

Internetové adresy:

- [1] <http://www.czso.cz>
- [2] <http://www.stredocesky.czso.cz>
- [3] <http://www.mmr.cz>
- [4] <http://www.mze.cz>
- [5] <https://farmar.mze.cz>
- [6] <http://www.kr-stredocesky.cz>
- [7] <http://www.nuts2strednicechy.eu>
- [8] <http://www.agenda21.cz>
- [9] <http://www.agrocr.cz>
- [10] <http://www.uur.cz>
- [11] <http://www.leadercz.cz>
- [12] <http://www.leaderplusczech.cz>
- [13] <http://www.strukturalnifondy.cz>